

მმართველობის ანგარიშგება

2019 წელი

ქართული სპორტის
N1 ქომაგი

1

გენერალური დირექტორის მიმართვა	4
---	---

2

მენეჯმენტის ანგარიშგება

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები	5
ეკონომიკა	7
კოვიდ 19- ის გავლენა	9

3

ბანკის შედეგების მიმოხილვა

კორპორატიული ბიზნესი	11
მცირე და საშუალო ბიზნესი	14
საცალო ბიზნესი	15
რისკების მართვა	18

4

კორპორაციული მართვა

კორპორაციული მართვის სისტემის მიმოხილვა	30
აქციონერთა საერთო კრება და მათი უფლებები	31
სამეთვალყურეო საბჭო	34
დირექტორატი	35
შიდა კონტროლი და აუდიტი	37

5

არაფინანსური ანგარიშგება

პერსონალი	39
სპონსორობა და ქველმოქმედება	41
რესურსების მართვა	43

6

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ბანკის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება	
--	--

სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“ გენერალური დირექტორის მიმართვა

არჩილ კონსელიძე

„ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“
გენერალური დირექტორი

პატივცემულო აქციონერებო, კლიენტებო და პარტნიორებო!

2019 წელი, მნიშვნელოვანი ეტაპი იყო, ბანკის განვითარების გზაზე. მთავარ პრიორიტეტად სტაბილური განვითარების უზრუნველყოფა, დასახული პროექტების რეალიზაცია და ბაზარზე მიღწეული პოზიციების მაქსიმალურად შენარჩუნება იყო. ქვეყნის ეკონომიკის საშუალო ზრდის ფონზე, ფინანსური სექტორი კვლავ ყველაზე დინამიურად ზრდადი იყო. ამას ადასტურებს მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართებაში ბანკების აქტივების, კრედიტების და დეპოზიტების მატება.

შთამბეჭდავი იყო ბანკის მოგების სიდიდე, რომელმაც 30 მლნ. ლარს მიაღწია. ბანკის საკუთარი სახსრები გაიზარდა თითქმის 29 მლნ. ლარით და 284 მლნ. ლარი გახდა. ზრდა შენარჩუნდა ყველა ძირითად ფინანსურ მაჩვენებელში და მნიშვნელოვანი პროგრესი აღინიშნა ბანკის ყველა სტრატეგიულ მიმართულებაში. ბოლო წლების განმავლობაში, მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგა ბანკის ციფრული და ტექნოლოგიური ტრანსფორმაციისკენ. 2019 წელს ამ

მიმართულებით განხორციელებული პროექტები დადებითად აისახა საცალო კლიენტების მომსახურების ხარისხზე. დღეს ჩვენ ახალი გამოწვევების წინაშე ვდგავართ და დისტანციური მომსახურების არხები უმნიშვნელოვანეს დატვირთვას იძენს. მომავალში, ჩვენი სტრატეგიული ხედვა სწორედ საუკეთესო ციფრული გადანაცვლებებისკენ არის მიმართული.

ჩვენ მთავარ პრიორიტეტად რჩება კლიენტებისთვის უნივერსალური, მაღალი ხარისხის ფინანსური მომსახურების შეთავაზება. ამასვეს ეფუძნება უახლოეს წლებში ჩვენი განვითარების სტრატეგია.

მადლობა მინდა გადავუხადო ვითიბი ბანკის მთელ გუნდს ეფექტური მუშაობისთვის.

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

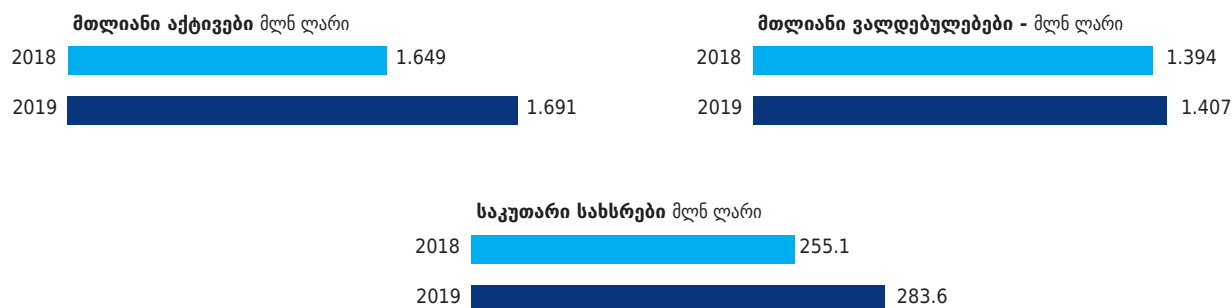
2019 წელს „ვითიბი ბანკ ჯორჯია“ სტაბილურად ვითარდებოდა, შეინარჩუნა პოზიციები საბანკო სექტორში, უზრუნველყო სტაბილური ეფექტიანობა.

აქტივები

2018 წელთან შედარებით ბანკის აქტივები 2.5%-ით გაიზარდა და გახდა 1 691 მლნ. ლარი.

საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა 5.4%-ით და მიაღწია 1 187 მლნ ლარს.

კლიენტებისგან მოზიდული სახსრები გაიზარდა 9.9%-ით და მიაღწია 1 161 მლნ. ლარს.

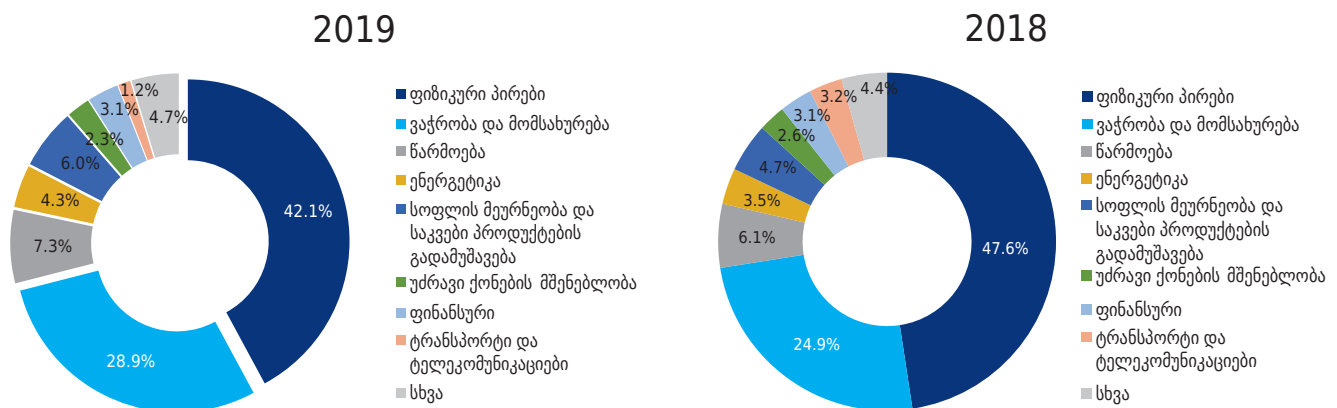
ბანკის მოგება

2019 წელს ბანკის წმინდა მოგებამ შეადგინა 29.8 მლნ. ლარი. დივიდენდი არ განაწილებულა. შესაბამისად გაიზარდა სააქციო კაპიტალი და გაუტოლდა 284 მლნ. ლარს.

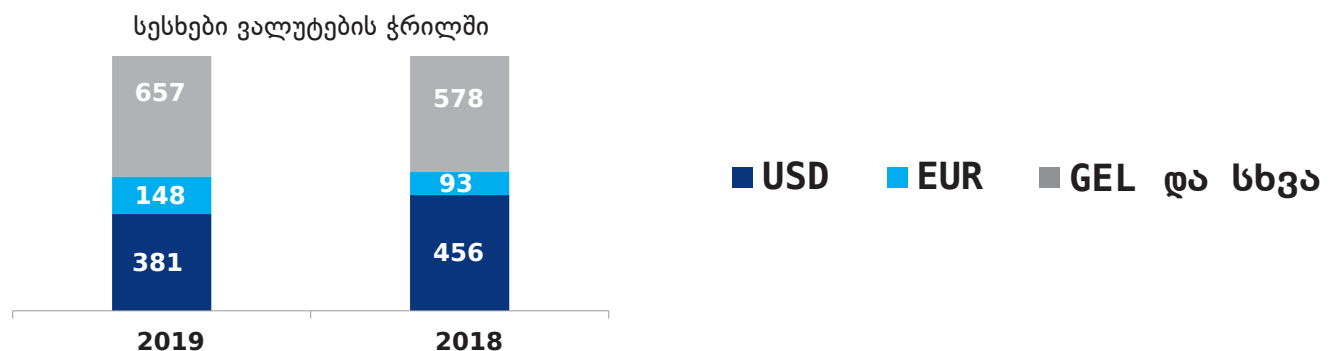
მოგება - ბარალის ანგარიში მლნ.ლარი	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი	133.4	130.4
საპროცენტო ხარჯი	(67.3)	(62.1)
უარყოფითი განაკვეთის აქტივების ხარჯი	(0.2)	(0.2)
დეპოზიტების დაზღვევის ხარჯი	(0.5)	(0.5)
სესხების შესაძლო დანაკარგების სექმნის/აღდგენის შედეგი	0.1	(8.0)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	65.5	59.7
არასაპროცენტო შემოსავალი	27.2	32.2
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი	92.8	91.9
არასაპროცენტო ხარჯი	(60.6)	(61.2)
მოგების გადასახადის ხარჯი	(2.3)	(3.7)
წმინდა მოგება	29.8	26.9

კრედიტების სტრუქტურა

2019 წელს 2018 წელთან შედარებით კრედიტების სტრუქტურა ეკონომიკის სექტორების მიხედვით გარკვეულწილად შეიცვალა, შემცირდა ფიზიკურ პირებზე, ტრანსპორტზე და კომუნიკაციებზე და უძრავი ქონების მშენებლობაზე კრედიტების წილი; გაიზარდა ვაჭრობის და მომსახურების, წარმოების და ენერგეტიკის დაკრედიტების წილი.

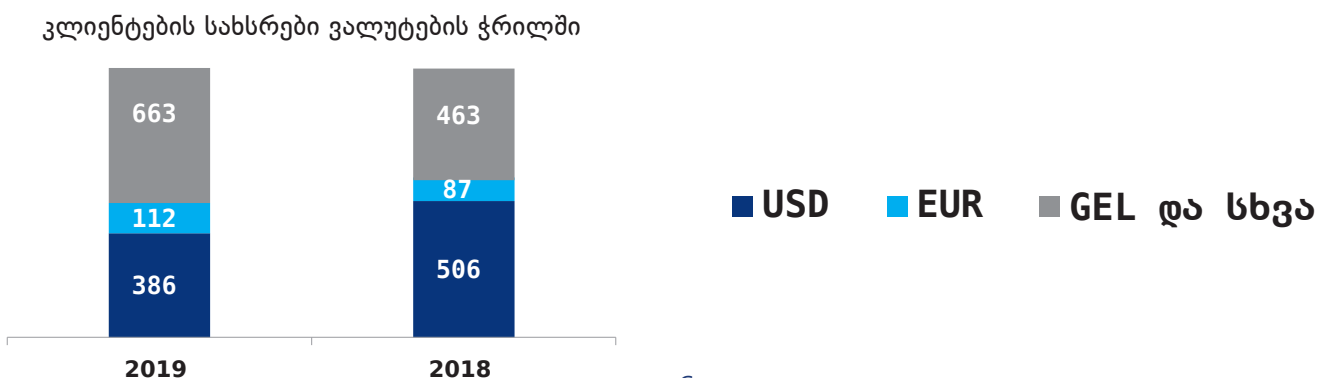
ლარიზაციის და სავალუტო რისკების შემცირების პოლიტიკის შესაბამისად აშშ დოლარსა და ევროში გაცემული სესხების წილი შემცირდა 48.7%-დან 44.6%-მდე.

კრედიტების შესაძლო დანაკარგების დონე მცირედით გაიზარდა 2.57 %-დან 2.80%-მდე.

ვალდებულებები

ბანკის ვალდებულებებში კლიენტთა სახსრების როლი შესამჩნევად გაიზარდა. დეპოზიტების ფარდობამ სესხებთან 93.8%-დან მოიმატა 97.8%-მდე. კლიენტების სახსრებში გაიზარდა ფიზიკური პირების და ვადიანი ანაბრების (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით) წილი.

აშშ დოლარსა და ევროში მოზიდული სახსრების წილი შემცირდა 56.2%-დან 42.9%-მდე. ბანკებიდან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან მოზიდული სახსრების მოცულობამ (სუბორდინირებული სესხის ჩათვლით) შეადგინა 217 მლნ. ლარი.

შემოსავლები და ხარჯები

2019 წელს ბანკის საოპერაციო მოგება შეადგენს 92.8 მლნ ლარს, და 2018 წლის მოცულობაზე 1.0%-ით მეტია.

მიღებულია საპროცენტო შემოსავლები 133 მლნ. ლარის ოდენობით, რაც აღემატება წინა წელს 2.3% - 3 მლნ ლარით.

საპროცენტო ხარჯები 67.3 მლნ. ლარია და აღემატება წინა წლის სიდიდეს 8.4%-ით - 5 მლნ. ლარით. მოიმატა დეპოზიტების დაზღვევის ხარჯებმაც.

2019 წელს კრედიტების შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შექმნის/აღდგენის შედეგი იყო დადებითი - 101 ათასი ლარი შეადგინა.

შედეგად წმინდა საპროცენტო შემოსავალი წინა წლის დონეს აღემატება 6 მლნ. ლარით, ანუ 9.9%-ით.

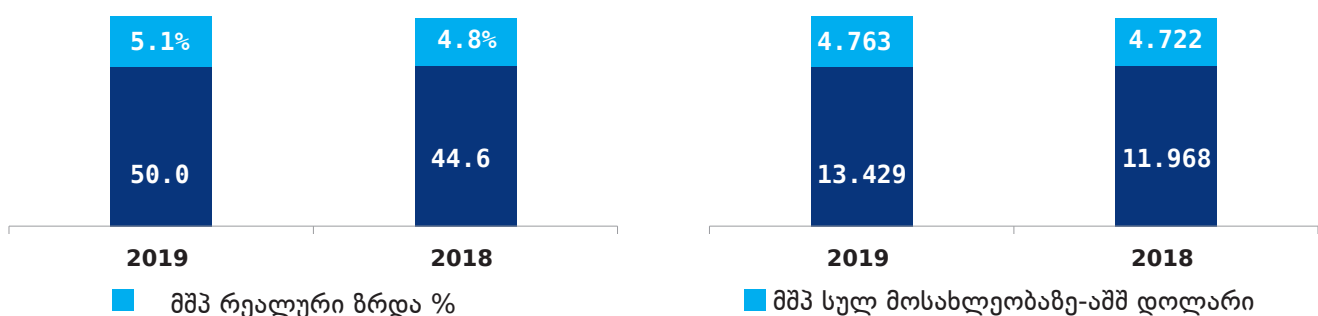
2019 წელს მიღებულია არასაპროცენტო შემოსავლები 27.2 მლნ. ლარის ოდენობით.

არასაპროცენტო ხარჯი შემცირდა 0.9%-ით, ანუ 1 მლნ ლარით.

ეკონომიკა

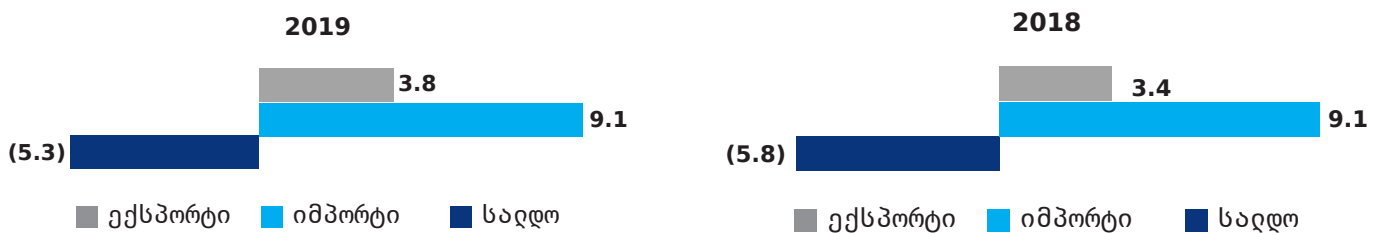
2019 წელს საქართველოში ეკონომიკის ზრდის ტემპმა შეადგინა 5.1%. ნომინალური „მშპ“ გაიზარდა 44.6 მლრდ. ლარიდან 50.0 მლრდ. ლარამდე.

ზრდის ყველაზე მაღალი ტემპი დაფიქსირდა ეკონომიკური საქმიანობის შემდეგ სფეროებში: ინფორმაცია და კომუნიკაცია, ხელოვნება, გართობა და დასვენება, ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები, განათლება, ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები, საბითუმო და საცალო ვაჭრობა; ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტი, განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები, ტრანსპორტი და დასაწყობება, უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობები.

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები გაიზარდა 0.7%-ით, ხარჯები (მთლიანი, არასაფინანსო აქტივების ცვლილების ჩათვლით) – 6.9%-ით, სახელმწიფო ბიუჯეტის დეფიციტი (ნაერთი სალდო) მშპ-სთან მიმართებაში 1.7% –დან 2.9% –მდე.

2019 წელს საგარეო სავაჭრო ბრუნვა 2018 წელთან შედარებით გაიზარდა 2.7%-ით, ანუ 0,34 მლრდ. აშშ დოლარით და იყო 12.8 მლრდ. აშშ დოლარი. ექსპორტის ზრდა 12.2%-ია, მოცულობა კი 3.8 მლრდ. აშშ დოლარამდე. იმპორტი შემცირდა 0.8%-ით და შეადგინა 9.06 მლრდ. აშშ დოლარი. სავაჭრო დეფიციტი შემცირდა 8.3%-ით - 0.4 მლრდ. აშშ დოლარით.

2019 წელს გაიზარდა საზღვარგარეთ მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეების ფულადი გზავნილები უცხოურ ვალუტაში. 2019 წლის წმინდა შემოდინება იყო 1.5 მლრდ. აშშ დოლარზე მეტი, მატება 11.0%-ია - ანუ 149 მლნ. აშშ დოლარი.

2019 წელს პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა დაახლოებით 1.3 მლრდ. აშშ დოლარამდე იყო, რაც 2%-ით ნაკლებია 2018 წელთან შედარებით.

2018 წელთან შედარებით მოიკლო ინვესტიციების შემოდინებამ მშენებლობაში, ტრანსპორტსა და კავშირგაბმულობაში, გადამამუშავებელ მრეწველობაში, მცირედით საფინანსო სექტორში, უძრავ ქონებაში იყო კაპიტალი შესამჩნევი გადინება. ზრდა იყო სასტუმროების და რესტორნების ბიზნესში, ენერგეტიკაში და სოფლის მეურნეობაში.

2019 წელს დაფიქსირდა დადებითი ცვლილებები საგადახდო ბალანსში. 2018 წელთან შედარებით მიმდინარე ანგარიშის უარყოფითი სალდო შემცირდა 24.7%-ით - 294 მლნ. აშშ დოლარით, ხოლო მისმა დონემ მთლიან შიდა პროდუქტთან იკლო 6.8%-დან 5.1%-მდე. ოფიციალური საგარეო რეზერვები უცხოურ ვალუტაში ერთი წლის განმავლობაში გაიზარდა 6.3%-ით, და შეადგინა 3.3 მლრდ. აშშ დოლარი, რაც ფარავს 4.06 თვის იმპორტს. საგარეო ვალი გაიზარდა 300.5 მლნ. აშშ დოლარით, ანუ 2.9%-ით, ამასთან სახელმწიფო სექტორის ვალი გაიზარდა 253.1 მლნ. აშშ დოლარით, ანუ 6.2%-ით, ხოლო კერძო სექტორისა 47.4 მლნ. აშშ დოლარით, ანუ 0.8%-ით.

მიუხედავად ფუნდამენტური ფაქტორების ძირითადად პოზიტიური დინამიკისა ეროვნული ვალუტის კურსი შესამჩნევად დაეცა.

2019 წლის განმავლობაში ეროვნული ვალუტა გაიფხვრა დოლართან მიმართებით 7.1%, -ით, ხოლო საშუალო წლიური კურსი - 11.2%-ით. ეროვნული ვალუტის კურსი დოლარის მიმართ 2019 წლის ბოლოსთვის იყო 2.8677, 2018 წლის ანალოგიური პერიოდისათვის იყო 2.6766, საშუალო წლიური კურსი იყო 2019 წელს - 2.8192, 2018 წელს 2.5345

სამომხმარებლო ფასების ინდექსი 2019 წლის ბოლოსთვის იყო 7.0%, ხოლო საშუალო წლიურმა ინდექსი - 4.9%

კოვიდ-19-ის გავლენა

COVID-19 პანდემიამ და ვირუსის სწრაფი გავრცელების ასაცილებლად შემოღებულმა შეზღუდვებმა გლობალური ეკონომიკური ზრდის მნიშვნელოვანი შემცირება გამოიწვია. წარმოებისა და სერვისების შეჩერებამ, იზოლაციისა და სოციალური დისტანცირების შეზღუდვების შემოღებამ მიწოდების შეფერხებასთან ერთად მოთხოვნის მყისიერი და მაღალი ვარდნა განაპირობა, რამაც მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყნის ეკონომიკაზე დიდი გავლენა მოახდინა. უარყოფითი გავლენა აღნიშნულმა მოვლენებმა მოახდინა საქართველოზეც, თუმცა, მთავრობის დროული რეაგირების შედეგად, საქართველო სხვა ქვეყნებთან შედარებით ბევრად ეფექტურად უმკლავდება COVID-19-ის მიერ წარმოქმნილ გამოწვევებს.

ეროვნული ბანკის ეკონომიკური პროგნოზების მიხედვით, საქართველოში ბიზნეს აქტივობა მნიშვნელოვნად შემცირდება. მიმდინარე პროგნოზით, რეალური მშპ-ს შემცირება საქართველოში 2020 წელს 5% იქნება, რაც, ძირითადად, წმინდა ექსპორტისა და ინვესტიციების შემცირებით არის გამოწვეული. პანდემიის სწრაფი გავრცელების შეკავებისთვის შემოღებული შეზღუდვები ეკონომიკურ საქმიანობაზე უარყოფითად აისახა. არსებითად დაბარალდა ტურიზმის სექტორი. თუმცა არსებული პროგნოზების მიხედვით ეკონომიკის ეს უპრეცედენტო ვარდნა სწრაფი გაჯანსაღების იმედს იძლევა 2021 წლის მეორე ნახევრისთვის.

კრიზისის უარყოფითი შედეგების შესარბილებლად მთავრობის მიერ გატარებული იქნა ღონისძიებები, როგორებიცაა მიზნობრივი მხარდაჭერა მოწყვლადი ჯგუფებისათვის სესხის გადავადების, სუბსიდირების პროგრამის და საგადასახადო შეღავათების სახით. 2020 წლის განმავლობაში მთავრობამ გამოყო 3.75 მლრდ ლარი პანდემიის უარყოფითი გეგავლენის თავიდან ასაცილებლად, რაც საპროგნოზო მშპ-ს 8.4%-ს შეადგენს.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განხორციელებული ღონისძიებები საგრძნობლად ამსუბუქებს ფინანსურ ინსტიტუტებზე პანდემიის უარყოფით გავლენას და ხელს უწყობს ფინანსური სტაბილურობის შენარჩუნებას. ეს ღონისძიებებია:

საზედამხედველო ტვირთის შემსუბუქება:

- საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის ბუფერისა და წმინდა GRAPE ბუფერისათვის ძირითადი პირველადი კაპიტალისა და პირველადი კაპიტალის ზრდის დროებითი გადავადება;
- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერის (2.5%) გაუქმება;
- არაპეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის მოთხოვნის (CICR) 2/3-ით შემცირება საკრედიტო დანაკარგებისთვის;
- მორატორიუმი ფულად სანქციებზე, ეკონომიკური ნორმატივებისა და ლიმიტების დარღვევასთან დაკავშირებით გამოწვეული გარე ფაქტორებით როგორებიცაა რეზერვების მოთხოვნების ან ვალუტის კურსის ცვლილებები;

ლიკვიდობის მხარდაჭერა:

- სვოპ ინსტრუმენტის ამოქმედება, რაც ბანკებს საჭიროების შემთხვევაში, საშუალებას მისცემს დამატებით მიიღონ ლარის ლიკვიდობა;
- მონეტარული ინსტრუმენტების დამატებითი საშუალებების გამოყენება (შესაძლებელი გახდა მცირე და საშუალო ბიზნესზე, ასევე მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებზე გაცემული

სესხების შეტანა გირაოს ბაზაში).

- ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტის (LCR) ლიმიტების ცვლილება (გაუქმდა მოთხოვნა ლარი ჭრილში და დარჩა მხოლოდ ჯამური ლიკვიდობის მოთხოვნა);

ვითიბი ბანკი პანდემიის გამოწვევების საპასუხოდ უწყვეტად ახორციელებს ბიზნეს მოდელის და ბიზნეს პროცესების შეცვლილ საოპერაციო გარემოსთან ადაპტაციას და შიდა პროცესების ციფრულ ტექნოლოგიებზე გადაყვანას. აღნიშნული ინიციატივის ფარგლებში ბანკმა გაატარა მთელი რიგი ზომები, როგორც თანამშრომლების, ისე მომხმარებლის ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და კეთილდღეობის უზრუნველსაყოფად.

ვითიბი ბანკმა გაამართივა ვიდეობანკზე წვდომა, რის შედეგადაც მომხმარებლებს წინასწარი რეგისტრაციის გარეშე, მხოლოდ ერთჯერადი სმს კოდით ვერიფიკაციით შეუძლიათ მიიღონ სრული საბანკო მომსახურება ვიდეობანკით, მათ შორის აიღონ სესხი და საკრედიტო ბარათი ფილიალში ვიზიტის გარეშე. დაინერგა სასესხო პროდუქტებზე ონლაინ განაცხადების ახალი ვერსია, ასევე დაინერგა სესხებზე გადაწყვეტილების მიღების ავტომატიზირებული სისტემა. წლის დასაწყისიდან ფილიალები ეტაპობრივად აღიჭურვა 24/7 თვითმომსახურების ზონებით, სადაც განთავსებულია cash-in და cash-out ბანკომატები, სწრაფი გადახდის ტერმინალები და თანხის შესატანი სეიფები (drop box).

ამავე ინიციატივის ფარგლებში იგეგმება ბანკის შიდა ტექნიკური ინფრასტრუქტურის ისეთ დონეზე გაუმჯობესება, რომ შესაძლებელი გახდეს თანამშრომლების ნაწილის მუდმივად დისტანციურ რეჟიმზე გადაყვანა. 2020 წლის სექტემბრის მდგომარეობით ბანკის სათაო ოფისის თანამშრომლების 85% იმყოფებიან დისტანციურ სამუშაო რეჟიმზე. რაც შეეხება ფილიალებს, ისინი უსაფრთხოებისა და ვირუსის პრევენციის დამატებითი ზომების გათვალისწინებით სტანდარტული რეჟიმით განაგრძობენ მუშაობას, ამასთან უნდა აღინიშნოს რომ შემუშავებულია კრიტიკული ფუნქციის შემსრულებელ თანამშრომელთა მონაცვლეობის გრაფიკი.

უნდა აღინიშნოს, რომ ბანკს აქვს საკმარისი ლიკვიდურობა და კაპიტალი, რომ სტაბილურად და შეუფერხებლად განაგრძოს კლიენტების დაკრედიტება, შეასრულოს ბიზნეს გეგმით გათვალისწინებული პარამეტრები და სრულად დაიცვას რეგულატორის მიერ დაწესებული მოთხოვნები.

კორპორატიული ბიზნესი

„ვითიბი ბანკი ჯორჯია“ წარმოადგენს კორპორატიული კლიენტების მომსახურების სფეროში საბანკო ბაზრის ერთერთ ლიდერს. მომსახურების კომპლექსი მიმართულია ეკონომიკის სხვადასხვა დარგის პოლდინგებისა და საწარმოების ბიზნესის განვითარებისთვის საჭირო სტაბილური ფინანსური პლატფორმის შექმნაზე და შემდგომ მხარდაჭერაზე.

2019 წლის განმავლობაში ძირითად ამოცანას წარმოადგენდა ბანკის კლიენტებისთვის საბანკო მომსახურების სრული სპექტრის შეთავაზება – საკასო-საანგარიშსწორებო მომსახურება, სახელფასო პროექტები, დაკრედიტება, დოკუმენტური და სავაჭრო ოპერაციების დაფინანსება და სხვა.

კორპორატიული ბიზნესის სტრუქტურა მთლიანად ორიენტირებულია საშუალო და მსხვილი კორპორატიული კლიენტების ხარისხიან და სრულყოფილ მომსახურებაზე. სეგმენტაცია დარგების მიხედვით კლიენტთა ყველა ინდივიდუალური მოთხოვნის გათვალისწინების შესაძლებლობას იძლევა.

კორპორატიული ბიზნესის 2019 წლის ძირითადი მიღწევების მიმოხილვა

- ბანკი ავითარებდა ურთიერთობას სამედიცინო, საკომუნიკაციო, საფინანსო, უძრავი ქონების მართვის, დისტრიბუციის, მეღვინეობისა და სამომხმარებლო საქონლის სფეროებში მომუშავე კომპანიებთან.
- აქტიურად მონაწილეობდა სინდიცირებული ფინანსირების გარიგებებში, ბაზარზე მოქმედ სხვა საფინანსო ინსტიტუტებთან ერთად. ამ ფორმით განხორციელებულ 4 გარიგებაში, ვითიბი ბანკის წილი 30 მლნ არის მოცულობით განისაზღვრა;
- ჩართული იყო სახელმწიფოს მიერ ინიცირებულ წარმოებისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამებში;
- კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით პერიოდულად ახორციელებდა თანამშრომლებისათვის ტრენინგ პროგრამებს კორპორატიული ფინანსების, ვაჭრობის დაფინანსების ინსტრუმენტების სფეროში;
- ახორციელებდა საბანკო პროცედურების გადახედვას და დახვეწას.
- ბაზარზე არსებული მოთხოვნებიდან გამომდინარე 2019 წელს შეიქმნა ახალი პროდუქტი დეველოპერული კლიენტების დაფინანსების მიზნით,
- ასევე არსებულ კლიენტებთან ურთიერთობის გაღრმავების მიზნით შემუშავდა ფულადი სახსრების ინკასაციის დახვეწილი და თანამედროვე ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სქემა, რომლითაც აქტიურად სარგებლობენ მსხვილი კომპანიები.

საკრედიტო პორტფელი

„ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“ მიერ კლიენტების დაფინანსების ინსტრუმენტებს წარმოადგენს კრედიტები, საკრედიტო ხაზები, ოვერდრაფტები, ფასიანი ქაღალდები და სხვა ფინანსური თუ დოკუმენტური საშუალებები.

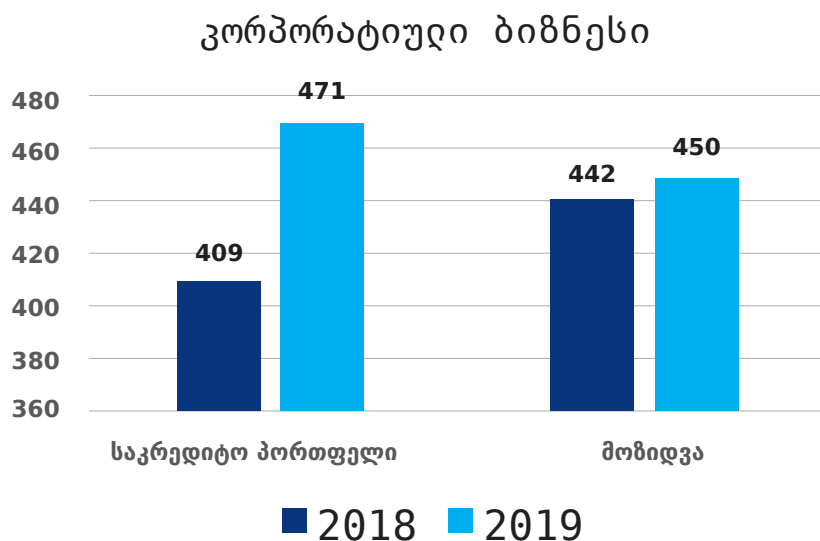
კორპორატიული ბიზნესის საკრედიტო პორტფელის მოცულობამ 2019 წლის ბოლოს შეადგინა 471 მლნ. ლარი, წინა წელთან შედარებით ზრდამ შეადგინა 15%.

ბანკს მაღალი ბაზრის წილი აქვს ჯანდაცვისა და ფარმაცევტიკის სექტორებში (ბაზრის 6,7%), სახელმწიფო და საფინანსო ინსტიტუტების სექტორებში (ბაზრის 6,1%), ვაჭრობისა და წარმოების სექტორებში (ბაზრის 4,5%).

მოზიდვა

კორპორატიული ბიზნესის მოზიდვის მოცულობამ 2019 წლის ბოლოს შეადგინა 449,5 მლნ ლარი, ზრდამ 2018 წელთან შედარებით შეადგინა 2%.

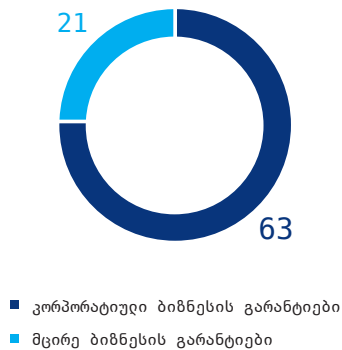
მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ ბანკის სადეპოზიტო პორტფელი დივერსიფიცირებულია და სტაბილურად მზარდი, როგორც კომერციული სექტორიდან მოზიდული სახსრების, ასევე სახელმწიფო სექტორის კუთხით. გასულ წელს ბანკი აქტიურად ახორციელებდა სახელმწიფოს ინიციატივით შექმნილი საპენსიო ფონდის და დაგროვილი თავისუფალი სახსრების მომსახურებას სახელმწიფო ორგანიზაციებიდან მოზიდვის წილი მთლიან მოზიდვაში შეადგენს 45%-ს.

დოკუმენტური ოპერაციები და სავაჭრო დაფინანსება

ვაჭრობის ფინანსირება წარმოადგენს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას

2019 წლის ბოლოს საგარანტიო ოპერაციების პორტფელის მოცულობამ შეადგინა 84 მლნ ლარი. წლის განმავლობაში გაიცა 73 მლნ ლარის მოცულობის გარანტიები და 22,5 მლნ ლარის მოკლევადიანი აკრედიტივები.

ბანკი აქტიურად აგრძელებდა მუშაობას საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისა და ახალი სავაჭრო ხაზების მოძიების მიზნით. მან რამდენიმე ევროპული ბანკიდან ((BANCO BPM, UBS SWITZERLANG AG, CESKOSLOVENSKA OBCHODNI BANKA, A. S., ODDO BHF) მიიღო საბლანკო ოპერაციების ჩატარების შეთავაზება და წარმატებით ახორციელებს მათ ათვისებას.

ვითიბი ბანკი ჯორჯია დოკუმენტური პორტფელის მოცულობით ბაზარზე მესამე ადგილს იკავებს.

2019 წლის განმავლობაში იყო აქტივობა საექსპორტო ოპერაციების მხარდაჭერის კუთხით. წლის განმავლობაში ბანკმა მოახდინა 7,1 მლნ ლარის საექსპორტო აკრედიტივების, გარანტიებისა და საინკასო დავალებების ავიზირება და მომსახურება.

სავაჭრო დაფინანსების სფეროში „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ ძირითადი უპირატესობებია:

- „ვითიბი ჯგუფის“ მხარდაჭერა,
- „ვითიბი ჯგუფის“ შვილობილი ბანკების და ფილიალების ფართო ქსელის ხელმისაწვდომობა
- რეგულარული ინფორმირება დოკუმენტურ ბიზნესში არსებული პრაქტიკისა და უახლესი ტენდენციების შესახებ
- ანგარიშსწორების რთული სქემების შემუშავების დროს გარიგებების შესრულების ნებისმიერ ეტაპზე მხარდაჭერა
- ტრანზაქციების ჩატარების კონკურენტული ფასები
- საერთაშორისო ვაჭრობის სფეროში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება და ბანკის თანამშრომლების მაღალი კვალიფიკაცია
- დოკუმენტური ბიზნესის სფეროში მომსახურების ფართო სპექტრის შეთავაზება

ფაქტორინგი

2019 წლის განმავლობაში სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯია“ ჩაატარა 61 ფაქტორინგული ტრანზაქცია საერთო მოცულობით 93,7 მლნ ლარი.

2018 წელთან შედარებით ფაქტორინგის მოცულობა გაიზარდა 46%-ით და წლის ბოლოს მიაღწია 21,6 მლნ ლარს, განსაკუთრებით ზრდა აღინიშნება ადგილობრივ ფაქტორინგულ ოპერაციებში. რაც შეეხება საერთაშორისო ფაქტორინგს, სანქციების ფონზე ამ ნაწილში შეიმჩნევა აქტივობის კლება.

ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად ბანკი მონაწილეობას იღებდა საქართველოში ფაქტორინგული ოპერაციების წარმოების ნორმატიული ბაზის ფორმირებაში და სამომავლოდ გეგმავს ადგილობრივი ფაქტორინგული ოპერაციების პორტფელის კიდევ უფრო მნიშვნელოვან ზრდას.

2019 წელს მოხდა ინდივიდუალური სქემების შემუშავება გარკვეული კლიენტებისთვის, რამაც მნიშვნელოვნად გაზარდა ფაქტორინგული ოპერაციების პორტფელი.

ბანკი მუდმივად ეხმარება ჯგუფის სხვა ბანკებს და უზიარებს როგორც პრაქტიკულ გამოცდილებას, ასევე აწოდებს ნორმატიულ მასალას, რომელიც მათ ეხმარება ფაქტორინგული ოპერაციების დანერგვასა და განვითარებაში.

მცირე ბიზნესი

ამ სეგმენტში ჩვენ ვემსახურებით 5000-ზე მეტ აქტიურ ბიზნეს კლიენტს, რომლებსაც ვთავაზობთ საკრედიტო და საოპერაციო პროდუქტების ფართო არჩევანს: გრძელვადიან ბიზნეს სესხებს საინვესტიციო საქმიანობისთვის, მოკლევადიან სესხებს საბრუნავი კაპიტალის შესავსებად და საოპერაციო ხარჯების დასაფარად.

ცალკე მიმართულებაა სოფლის მეურნეობის სექტორზე სესხების გაცემა როგორც საბრუნავი ისე საინვესტიციო მიზნობრივობით.

ბანკი აქტიურად ჩართულია მცირე და საშუალო ბიზნესის მხარდამჭერ პროგრამებში.

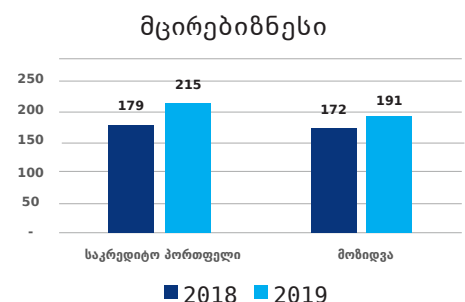
პროგრამა „აწარმოე საქართველოს“ ინდუსტრიულ, ტურიზმის და შეღავათიანი აგრო კრედიტის ფარგლებში, ბანკმა 2019 წელს 250-ზე მეტი ახალი შეღავათიანი სესხი გასცა საერთო მოცულობით 20 მლნ ლარი.

2019 წლის ბოლოს განხორციელდა მნიშვნელოვანი პროექტი საბარათე ბიზნესში. Visa International- ის მხარდაჭერით ბანკმა სრულად განაახლა Visa Business ბარათის პროდუქტების ხაზი, შეიქმნა ფუნქციონალურად 3 განსხვავებული ბარათი, რომელიც ბიზნესის ყველა სეგმენტს და საჭიროებებს პასუხობს.

2019 წლის მთავარი მიღწევები:

- საკრედიტო პორტფელის ზრდა - 20%,
- მოზიდული სახსრების ზრდა - 11,4%,
- დისტანციურ სახსრებში ტრანზაქციების წილი* - 92%
- სეგმენტური მოგების მოცულობამ შეადგინა 7 მლნ ლარი.

* გარდა ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ტრანზაქციებისა

2020 წლის სტრატეგიული ამოცანები

- გამარტივებული საკრედიტო და საბარათო პროდუქტების შექმნა
- ინტერნეტ და მობაილ ბანკინგის მოდერნიზაცია
- ნაღდი ფულის ოპერაციების პენეტრაციის გაზრდა დისტანციურ არხებში
- იურ. პირის ანგარიშის დისტანციური გახსნის სერვისის აწყობა
- ბიზნესისთვის აქტიური და მხარდამჭერი პრომო კამპანიების წარმართვა

საბანკო ბიზნესი

2019 წელს საბანკო ბაზარზე ეროვნული ბანკის ახალი რეგულაციები შევიდა ძალაში.

„ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ ძირითად ამოცანას წარმოადგენდა ახალ რეგულაციებთან სწრაფი ადაპტაცია ისე, რომ ბანკის მომხმარებლებს ეს მინიმალურად შეხებოდა. ბანკმა წარმატებით გაართვა თავი გამოწვევას და უკვე წლის პირველ კვარტალში დაასრულა ყველა შესაბამისი სამუშაო.

პროდუქტი	პორტფელის მოცულობა (მლნ. ლარი)
სამომხმარებლო სესხები	170.4
იპოთეკური სესხები	279.2
საკრედიტო ბარათები და ოვერდრაფტები	24.7
ავტო	11.3
სწრაფიგანვადება	3.1
ფიზიკურ პირებზე გაცემული ბიზნეს სესხები	11.2

2019 წლის განმავლობაში, ფიზიკური პირების დაკრედიტების ნაწილში, „ვითიბი ბანკი ჯორჯია“ აგრძელებდა საკრედიტო პორტფელის სავალუტო სტრუქტურის ცვლილებას ლარში დენომინირებული სესხების სასარგებლოდ:

ვალუტა	ფიზიკური პირების საკრედიტო პორტფელის მოცულობა (მლნ.ლარი)			
	2018		2019	
GEL	382.82	71.4%	371.1	74.3
USD	134.63	25.1%	96.1	19.2%
EUR	18.63	3.5%	32.6	6.5%

იპოთეკური სესხები

„ვითიბი ბანკი ჯორჯია“ 2019 წელს აგრძელებდა იპოთეკური პორტფელის სტაბილურ ზრდას. საკრედიტო პორტფელის ზრდამ 4.7%, ხოლო მოცულობამ 279.2 მლნ. ლარი შეადგინა. ვითიბი კვლავ საბანკო ბაზრის ლიდერია პარტნიორული/ერთობლივი იპოთეკური სესხების გაყიდვებში. პარტნიორი დეველოპერების რაოდენობა და ფართო სპექტრი ბანკს საშუალებას აძლევს ყველა სეგმენტის მომხმარებლების მოთხოვნა დააკმაყოფილოს.

საკრედიტო ბარათები

საკრედიტო ბარათების მიმართულებით, ბანკმა პორტფელის განსაკუთრებული ზრდა აჩვენა. საკრედიტო ბარათების პორტფელის მოცულობა 103.7%-ით გაიზარდა და 18.9 მილიონ ლარს მიაღწინა. შესაბამისად, ბანკმა მკვეთრად გაზარდა საკუთარი წილი საკრედიტო ბარათების ბაზარზე 1.7%-დან 4%-მდე. ასეთი შედეგი განპირობებულია „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ მიერ ახალი პროდუქტის - VCard-ის გამოშვებით, რომელიც მაქსიმალურად არის მორგებული მომხმარებლების მოთხოვნებზე და ყველა პარამეტრით უკეთესია ბაზარზე არსებულ ანალოგებთან შედარებით.

ავტო სესხები

2019 წელს ვითიბი ბანკისთვის განვითარების დიდი ტემპით ხასიათდებოდა ავტო დაკრედიტების მიმართულებაც. ავტო სესხების საკრედიტო პორტფელი წლის განმავლობაში 7.2 მილიონიდან 11.3 მილიონ ლარამდე გაიზარდა (57.6%). ასეთი ზრდა გამოწვეული იყო ბანკის მიერ მომხმარებლებისთვის არაერთი ხელსაყრელი წინადადების შეთავაზებით, პარტნიორ დილერებთან ერთობლივი აქციების სახით.

ფიზიკური პირებისგან მოზიდული სახსრები

„ვითიბი ბანკი ჯორჯია“, ტრადიციულად, 2019 წელსაც გამოირჩეოდა ფიზიკური პირებისგან მოზიდული სახსრების პორტფელის სტაბილური ზრდის ტენდენციით. სადეპოზიტო პორტფელის მოცულობა წინა წელთან შედარებით 77.3 მლნ. ლარით, 17.4%-ით გაიზარდა და 520.5 მლნ ლარი შეადგინა. 2019 წელი ბანკისთვის პირველი წელი იყო, როცა საცალო მიმართულებით ბანკი სრულ თვით ფონდირებაზე გადავიდა.

ფიზიკური პირების დეპოზიტების პორტფელის დინამიკა

	2017	2018	2019
ფიზიკური პირების დეპოზიტების მოცულობა მლნ.ლარი	406.7	443.2	520.5

დისტანციური საბანკო მომსახურება

დისტანციური საბანკო მომსახურების განვითარება ვითიბი ბანკი ჯორჯიას სტრატეგიული მიმართულებაა. ჩვენ მუდმივად ვწერგავთ მსოფლიო ტექნოლოგიურ სიახლეებს და მიღწევებს და წლიდან წლამდე საბანკო პროდუქტებს და მომსახურებებს უფრო ხელმისაწვდომს და მარტივად მოსახმარს ვხვდით.

2019 წელს ჩვენი მომხმარებლების უდედესმა ნაწილმა საბანკო მომსახურების მიღება, განსაკუთრებით კი ტრანზაქციების განხორციელება, სწორედ დისტანციურ არხებში ამჯობინა. ეს ტრენდი ბოლო რამდენიმე წელია შეიმჩნევა და დისტანციურად შესრულებული ტრანზაქციების წილი სტაბილურად იზრდება. 2018 წლის შემდეგ შესრულებული ტრანზაქციების რაოდენობით უმსხვილესი 4 არხიდან პირველი 3 დისტანციურია (ბანკომატები, ინტერნეტ და მობაილბანკი, სწრაფი გადახდის აპარატები), ხოლო ფილიალი მე-2-დან მე-4 ადგილზე გადავიდა.

საცალო ტრანზაქციების რაოდენობის წილი მომსახურების არხებში:

	2017 წლის IV კვარტალი	2018 წლის IV კვარტალი	2019 წლის IV კვარტალი
ფილიალები	17.5%	14.6%	7.6%
დისტანციური არხები	82.5%	85.4%	92.4%

ასევე გაიზარდა ინტერნეტ და მობაილბანკის აქტიური მომხმარებლების წილიც ბანკის აქტიურ მომხმარებლებში.

	2017 წლის IV კვარტალი	2018 წლის IV კვარტალი	2019 წლის IV კვარტალი
ინტერნეტ და მობაილბანკის აქტიური მომხმარებლების წილი	14.0%	20.3%	26.4%

2019 წელს ვითიბი ბანკი ჯორჯიამ რამდენიმე მნიშვნელოვანი სიახლე შესთავაზა თავის მომხმარებლებს:

მომხმარებლების დისტანციურად რეგისტრაცია საქართველოს ნებისმერ მოქალაქეს აძლევს შესაძლებლობას გახდეს ბანკის მომხმარებელი, გახსნას ანგარიშები, მიიღოს ბარათი სახლში და ანარმოოს ოპერაციები ბანკში ვიზიტის გარეშე.

Apple Pay-ის ელექტრონულ საფულეში ქართული ბარათის დამატება ვითიბი ბანკის მომხმარებლებს პირველებს შეეძლოთ. 2020 წლის მე-3 კვარტლიდან მობილური ტელეფონით გადახდები უკვე ორივე - Android და iPhone-ის - მობილური ტელეფონების მეშვეობით ჩვენ მომხმარებლებს შეუძლიათ.

ბარათიდან ბარათზე თანხის გადარიცხვა მობილურის ნომრით და ელ. ფოსტით გადარიცხვის პროცესს ბევრად ამარტივებს და ასწრაფებს. Visa money transfer და MC money send მომხმარებლებს ბარათებს შორის თანხის მომენტალური გადარიცხვის

საშუალებას აძლევს და თან მხოლოდ მიმღების მობილურის ნომრის ან ელ. ფოსტის მითითებით.

სწრაფი გადახდის აპარატების რედიზაინის შედეგად მომხმარებლებს უკვე შეუძლიათ თავიანთ კაბინეტში შესვლა, ანგარიშების მართვა და გადარიცხვების გაკეთება პირდაპირ სწრაფი გადახდის აპარატებიდან. დიზაინი გახდა უფრო თანამედროვე და ინტუიტიური, ხოლო ოპერაციები - უფრო მარტივი.

2020 წელს ბანკი გეგმავს კიდევ უფრო გააუმჯობესოს დისტანციური საბანკო მომსახურების ხარისხი და ხელმისაწვდომობა. ციფრული ბანკინგის განვითარების სტრატეგიის ფარგლებში მომდევნო წელს ბანკში დაგეგმილია შემდეგი მსხვილი პროექტების დაწყება/განხორციელება:

ინტერნეტ და მობაილბანკის განახლების პროექტი, 2019-2020 წლების ერთერთი უმნიშვნელოვანესი პროექტია, რომლის ფარგლებშიც აქცენტი კეთდება მოხმარების სიმარტივეზე და სისტემაში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვაზე, რაც მომხმარებლებს შესაძლებლობას მიცემს ფინანსური მომსახურებები სრულად დისტანციურად მიიღოს.

საკრედიტო განაცხადების ონლაინ მიღება-დამუშევრების პროცესის ოპტიმიზაცია მომხმარებლებს შესაძლებლობას მიცემს შეავსოს საკრედიტო პროდუქტებზე განაცხადი დისტანციურად და ბანკში მოუსვლელად დაიმტკიცოს სესხი.

ვიდეობანკის განვითარების მეორე ეტაპზე ვითიბი ბანკ ჯორჯიას შესაძლებლობა ექნება მისი მომხმარებლებისგან საკრედიტო პროდუქტების განაცხადები მიიღოს ვიდეო ზარით, დაამუშაოს ისინი და, რაც მთავრია, დისტანციურად გააფორმოს საკრედიტო ხელშეკრულებები და გასცეს სესხები მომხმარებლების ფილიალში ვიზიტის საჭიროების გარეშე.

რისკების მართვა

რთული გარემო პირობების მიუხედავად, ბანკის რისკ-მენეჯმენტის მართვის სისტემა 2019 წლის განმავლობაში მუშაობდა გამართულად და შეფერხებების გარეშე, რაც აისახა კიდევაც ბანკის ერთიან საფინანსო შედეგებში.

მართალია COVID-19 -ის ეპიდემია დაღს დაასვამს ჩვენ მომავალ საქმიანობას, მაგრამ რისკების მართვის საიმედო სისტემა და ფუნდამენტური საფუძვლები მოგვცემს იმის გარანტიას, რომ ჩვენი სამომავლო საქმიანობა წარიმართოს სტაბილურად და ზედმეტი რყევების გარეშე. ჩვენი მოლოდინით, ბანკის აქტივები, კლიენტების სახსრები და კაპიტალის დონე არსებითად არ შემცირდება (ზრდასაც არ გამოვრიცხავთ). ბანკის საკრედიტო

პორტფელის მიმართ საკრედიტო რისკის დანაკარგების დონე არ იქნება კატასტროფული, რომ საფრთხე დაემუქროს ბანკის შეუფერხებელ საქმიანობას, რამდენადაც მისი აქტივების, პირველ რიგში, საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურა საკმაოდ დივერსიფიცირებულია და არა აქვს არსებითი დაბანდებები კრიზისის მიმართ მოწყვლად დარგებში. კლიენტების მიმართ შეთავაზებული პროდუქტები, მომსახურების სახეები და ტექნოლოგიური უზრუნველყოფის საშუალებების არსენალი, ბანკს აძლევს რიგ უპირატესობებს კლიენტების შეუფერხებელი მომსახურებისათვის და სტაბილური საქმიანობის გასაგრძელებლად.

2019 წლის ძირითადი რისკ-მეტრიკები

რისკის კოზიციბა	1,736 2019	1,694 2018	1,736 ათ.ლარი
ROA	17% 2019	15% 2018	17%
მთლიანი სესხები და ავანსები	1,187 2019	1,126 2018	1,187 ათ.ლარი
3 სტადიის სესხები	3.94% 2019	3.17% 2018	3.94%
ლიკვიდობის გადართვის კოეფიციენტი, სულ	112% 2019	109% 2018	112%

ზოგადი მიმოხილვა

რისკ-მენეჯმენტი

ბანკის უფლებამოსილი ორგანოები რისკების შეფასებისა და მართვის პროცესში

რისკების პოლიტიკები, შეფასებისა და მართვის პროცედურები, სხვა პირობები ბანკის დონეზე განისაზღვრება სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორატის და სხვა შესაბამისი კომიტეტების (რისკების კომიტეტი (სამეთვალყურეო საბჭოს), საკრედიტო კომიტეტი, აქტივ-პასივების მართვის, რისკ-მენეჯმენტის კომიტეტი) მიერ. ბანკის უფლებამოსილი ორგანოების მიერ ხორციელდება შემდეგი უფლებამოსილებები:

სამეთვალყურეო საბჭო

- რისკების სახეების მიხედვით ბანკის საერთო პოლიტიკისა და მათი მართვის სტრატეგიული ორიენტირების განსაზღვრა და კოორდინირება;
- ბანკის რისკებისა და კაპიტალის მართვის სტრატეგიის, მათ შორის რისკ-აპეტიტის ჩარჩოს დამტკიცება;
- ძირითადი რისკის მართვის სფეროში კოლევიალური ორგანოების უფლებამოსილებათა განსაზღვრა;
- თავისი კომპეტენციის ფარგლებში რისკების მდგომარეობის შესახებ ანგარიშის განხილვა.

რისკების კომიტეტი (სამეთვალყურეო საბჭოსთან არსებული)

- ბანკის რისკისა და კაპიტალის მართვის სტრატეგიის წინასწარი განხილვა, მათ შორის რისკის მართვის სფეროში ბანკის საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა.
- რეკომენდაციების მომზადება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ბანკის რისკების აპეტიტის შესახებ, ასევე ბანკის რისკების სტრატეგიისა და პოლიტიკის ეფექტურობის თაობაზე, მათ შორის, იდენტიფიცირებული რისკებისათვის კაპიტალის შენარჩუნებისა და ალოცირებისათვის.
- რისკის კულტურის მხარდაჭერა.
- ბანკში რისკების მართვის სისტემის ეფექტურობის შეფასება.
- ეფექტური ზომების განხორციელება რისკების შემცირების მიზნით.

დირექტორატი

- რისკების მარეგლამენტირებელი და მეთოდოლოგიური დოკუმენტების (ბანკის პოლიტიკებისა და სტრატეგიული მიმართულებების გარდა) დამტკიცება;
- რისკების მართვის საკითხების დამტკიცება (რომლებიც არ შედიან ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა და სხვა უფლებამოსილი ორგანოების კომპეტენციაში);
- თავისი კომპეტენციის ფარგლებში რისკების შესახებ ანგარიშის განხილვა.

აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი

- გადაწყვეტილებების მიღება, საბაზრო რისკების ცალკეული სახეების მარეგულირებელი და მეთოდოლოგიურ საკითხებზე;
- ლიმიტებისა და ორიენტირების დამტკიცება აქტიური და პასიური ოპერაციების მართვის საკითხებზე;
- ლიკვიდობის მართვა და დადგენილი ლიკვიდობის ლიმიტების და ნორმატივების შესრულების კონტროლი;
- პროცენტულ განაკვეთებს, ვალუტის სახეებს და აქტივების განთავსებებისა და მოზიდვის ვადიანობის განსაზღვრა;
- ვალდებულებების, ვადამდელი დაფარვისა სტანდარტულ და ინდივიდუალურ კომისიებს და სხვა კომისიების დაწესება;
- ბანკის აქტივ-პასივებისა და საკუთარი სახსრების მართვის საქმეში დებულებით მინიჭებულ სხვა საქმიანობის განხორციელება.

საკრედიტო კომიტეტი

- საკრედიტო რისკის მატარებელ გარიგებათა ჩატარების თაობაზე გადაწყვეტილებების მიღება;
- ბანკის მიერ აღებულ საკრედიტო რისკებზე ლიმიტების დანესება.
- მისი კომპეტენციის ფარგლებში საკრედიტო რისკის მქონე სხვა სახის საკითხების განხილვა და გადაწყვეტილებების მიღება.

რისკ-მენეჯმენტის კომიტეტი

- რისკისა და კაპიტალის მართვის სტრატეგიის პროექტების მომზადების, ბანკის რისკ-აპეტიტთან დაკავშირებულ მაჩვენებლების და მათი შესრულების მონიტორინგის ორგანიზება და ხელმძღვანელობა;
- რისკის მართვის კუთხით ბანკში ეროვნული ბანკისა და ვეტეზე ჯგუფის სტანდარტების მოთხოვნების შესრულების კოორდინაცია და კონტროლი, ბანკის რისკის მართვის სფეროში აუცილებელი ორგანიზაციული გადაწყვეტილებების შემუშავებისა და მომზადების ხელშეწყობა, მათ შორის ინფორმაციისა და ტექნიკური დახმარების, რისკის შეფასების სხვადასხვა მოდელის გამოყენების ჩათვლით;
- ბანკის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი რისკების იდენტიფიცირების შედეგების განხილვა და დამტკიცება;
- რისკების მართვის მეთოდოლოგიების დამტკიცება, გარდა ბანკის სხვა პროფილის კომიტეტებთან დაკავშირებულებისა;
- სტრეს-ტესტირების პროცედურებს დამტკიცება თავისი კომპეტენციის ფარგლებში;
- ბანკის რისკების შესახებ ანგარიშგების შესაბამის სისტემის მხარდაჭერა;
- რისკის მონაცემთა ბაზისა და IT ინფრასტრუქტურის არქიტექტურის იმ დონეზე შენარჩუნება, რაც უზრუნველყოფს რისკების შესახებ ინფორმაციის სათანადო ხარისხს (სიზუსტე, სისრულე, დროულობა) მოქმედი მარეგულირებელი მოთხოვნების და საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად.

რისკების სამმართველო

- ბანკში არსებითი რისკების მართვის სისტემების ეფექტური ფუნქციონირებისა და განვითარების უზრუნველყოფა ჯგუფის სტანდარტებისა და საუკეთესო საბანკო პრაქტიკის შესაბამისად;
- არსებითი რისკების მართვის შიდა მარეგულირებელ-მეთოდოლოგიურ დოკუმენტების შემუშავება საზედამხედველო მოთხოვნების გათვალისწინებით;
- ბანკის არსებითი რისკებში შემავალი ოპერაციების მიხედვით რისკების ანალიზის (მონიტორინგის) ჩატარების უზრუნველყოფა;
- ბანკისა და ჯგუფის მმართველი ორგანოებისათვის არსებითი რისკების თაობაზე ანგარიშგების მომზადება და წარდგენა.

შესაბამისობის კონტროლის და ფინანსური მონიტორინგის სამმართველო:

- შესაბამისობის რისკების მართვის ეფექტური სისტემის შექმნის ხელშეწყობა;
- შესაბამისობის რისკების მართვასთან დაკავშირებით ძირითადი მოთხოვნების შემუშავება;
- ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების საწინააღმდეგო ბრძოლის პოლიტიკის მოთხოვნების განხორციელების მონიტორინგი;
- მარეგულირებელი ორგანოების მხრიდან ბანკზე ზემოქმედების რისკის, ბანკის რეპუტაციის დაკარგვის ან ბანკის ფინანსური დანაკარგების რისკების მართვის ეფექტურ ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, რომელიც/რომლებიც შეიძლება გამოიწვიოს კანონმდებლობის, წესებისა და სტანდარტების შეუსრულებლობამ (შესაბამისობის რისკები).
- ბანკის საქმიანობის მიმართულებების ანალიზი, რომლისათვის დამახასიათებელია მაღალი შესაბამისობის რისკები;
- შესაბამისობის რისკების მიმდინარე მონიტორინგის და კონტროლის განხორციელება და ბანკის მმართველობით/კოლეგიალურ ორგანოებისთვის რეკომენდაციების წარდგენა ამგვარი კონტროლის შედეგად გამოვლენილი შესაბამისობის რისკების მართვის თაობაზე.
- ბანკის მმართველობით ორგანოებისთვის შესაბამისობის რისკების თაობაზე ანგარიშგებების მომზადება და წარდგენა, ასევე სხვა ინფორმაციის და დოკუმენტების წარდგენა, ამ ორგანოების მოთხოვნის შესაბამისად;
- იმ ფაქტორების ანალიზი, რომლებმაც შეიძლება გაზარდოს შესაბამისობის რისკი და რაოდენობრივი გავლენა იქონიოს ბანკის მოგება-ზარალსა და კაპიტალზე, როგორცაა ბანკის ბიზნესსაქმიანობა, ბიზნეს საქმიანობასთან და ეთიკურ სტანდარტებთან შესაბამისობების მოცულობა და მნიშვნელობა, სასამართლო დავებისა და კლიენტების საჩივრების/ პრეტენზიების რაოდენობა და მნიშვნელობა.

აუდიტის კომიტეტი

- რისკების მართვის შიდა კონტროლის სისტემის ხარისხისა და ეფექტურობის შეფასება;
- რისკების ანალიზისა და მონიტორინგის განხორციელება;
- საბანკო ოპერაციების რისკის იმ მიმართულებების განსაზღვრა, რომლებიც უნდა დაექვემდებაროს შიდა და გარე აუდიტს;
- რისკების მართვის ეფექტურობის ანალიზი;

რისკების მართვის სტრატეგია

რისკების მართვა ბანკში ხორციელდება დაცვის სამი ხაზის პრინციპების საფუძველზე:

- **დაცვის პირველ ხაზს** წარმოადგენენ ბანკის ქვედანაყოფები, რომლებსაც საქმიანობის პროცესში შეუძლიათ წარმოქმნან რისკები, არიან რისკის მფლობელები, პასუხს აგებენ ამ რისკების ყოველდღიურ მართვაზე (გამოვლენა ყოველდღიურ საქმიანობაში, კლასიფიკაცია, შეფასება, მინიმიზაციის ღონისძიებების დაგეგმვა, რისკების მართვისა და კონტროლის კონკრეტული ღონისძიებების დაგეგმვა);
- **დაცვის მეორე ხაზი** ახორციელებს ბანკის ქვედანაყოფების დამოუკიდებელ შეფასებას, დაცვის პირველი ხაზის შეფასებას და შემოწმებას (მოწმდება დაცვის პირველი ხაზის მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციის სისრულე და შესაბამისობა), ახორციელებს მაკოორდინირებელ როლს რისკების მართვის სფეროში ერთიანი, შეთანხმებული პროგრამის შემუშავებისა და გადანაცვების მიღებაში. დაცვის მეორე ხაზი შედგება: რისკების მართვის ქვედანაყოფისა და ბანკის მმართველობითი ორგანოსაგან;
- **დაცვის მესამე ხაზს** წარმოადგენს აუდიტი. ბანკის შიდა აუდიტი აკონტროლებს რისკების მართვის საერთო პროცესების ეფექტურობას და შესაბამისობას.

არსებითი რისკები, რომელსაც ბანკი ექვემდებარება თავის საქმიანობაში არის **საკრედიტო რისკი, საბაზრო რისკი, ლიკვიდურობის რისკი და საოპერაციო რისკი**. გარდა არსებითისა, ბანკის რისკების ჩარჩო აერთიანებს სხვა არაარსებით რისკებს, როგორიცაა სტრატეგიული რისკი, შესაბამისობის რისკი, რეპუტაციის რისკი და სხვა.

ბანკის რისკების მართვა მოიცავს რისკების იდენტიფიცირებას, რისკების შეფასებას და მონიტორინგს, მათი მოცულობის, სტრუქტურის და კონცენტრაციის კონტროლს, რისკების მინიმიზაციისა და შემცირების ღონისძიებებს, რისკების შესახებ რეგულარული ანგარიშგების შედგენას და შესაბამის დონეზე წარდგენა - გამოქვეყნებას, არსებული შიდა, საზედამხებდველო და ჯგუფის მოთხოვნებისა და საუკეთესო საბანკო პრაქტიკის შესაბამისად.

ბანკის რისკ-მენეჯმენტის ძირითად პრინციპს წარმოადგენს ბანკის საქმიანობის მართვა **რისკის აპეტიტის** გათვალისწინებით. ბანკის რისკ- აპეტიტის ჩარჩო გამოიყენება უწყვეტ რეჟიმში ბანკის მდგრადი ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად გრძელვადიან პერსპექტივაში, მათ შორის სტრესულ სიტუაციებში. რისკ-აპეტიტი წარმოადგენს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების სისტემას, რომელიც განსაზღვრავს რისკების აგრეგირებულ დონეს (პორტფელს) და რომლის აღების უნარი და/ან სურვილი აქვს ბანკს განვითარების დასახული სტრატეგიული მიზნების მისაღწევად. რისკ-აპეტიტის მაჩვენებლები ინტეგრირებულია ბანკის შიდა პროცესებში, მათ შორის ბიზნესის დაგეგმვის, კაპიტალის ადეკვატურობის, ლიკვიდობის, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცედურებში. რისკ-აპეტიტს, განსაზღვრავს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო რისკებისა და კაპიტალის მართვის სტრატეგიის შესაბამისად.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ზარალის წარმოქმნის რისკი ბანკის მიმართ კონტრაგენტის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების შეუსრულებლობის, არადროული და არასრული შესრულების შედეგად. საკრედიტო რისკი, რომელსაც ბანკი ექვემდებარება თავისი საქმიანობის პროცესში, განპირობებულია საკრედიტო პორტფელის, ფასიანი ქაღალდების პორტფელის, გარანტიების, აკრედიტივებისა და საკრედიტო ხასიათის მქონე სხვა სახელშეკრულებო ვალდებულებების არსებობით.

უფლებამოსილებათა სისტემა რისკის აღებასთან დაკავშირებით

ბანკის მართვის ორგანოები (აქციონერთა კრება, სამეთვალყურეო საბჭო / დირექტორატი, კომიტეტები) იღებენ გადაწყვეტილებებს საკრედიტო გარიგებებზე ბანკის წესდებითა და ამ ორგანოების დებულებით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებში.

ბანკის მართვის ორგანოებს შეუძლიათ საკრედიტო რისკის მატარებელ ოპერაციებზე გადაწყვეტილებების მიღების უფლებამოსილებათა დელეგირება.

რისკების შეფასება

ბანკის მიერ გამოყენებულ საკრედიტო რისკის შეფასების ძირითად მეთოდებს მიეკუთვნება კლიენტების კრედიტუნარიანობის დონის განსაზღვრის მეთოდოლოგია საფინანსო და არა საფინანსო მაჩვენებლების ანალიზისა და ექსპერტული შეფასების შედეგად.

ბანკი საკრედიტო რისკის შეფასებისას იყენებს უნივერსალურ მიდგომებს / სტანდარტებს, რომლებიც გულისხმობენ:

კონტრაგენტების კრედიტუნარიანობის შეფასებას შიდა რეიტინგული და სკორინგული მოდელების გამოყენებით შესაბამისი მეთოდოლოგიის საფუძველზე. კლიენტის მიმართ ინდივიდუალური მიდგომის გამოყენების დროს ტარდება კლიენტის კომპლექსური შეფასება, როდესაც გარიგების მიხედვით საკრედიტო რისკი მეტწილად განისაზღვრება კლიენტის საერთო კრედიტუნარიანობით და ნაკლებად არის დამოკიდებული კლიენტის მიერ მოთხოვნილი საკრედიტო პროდუქტის პარამეტრებზე.

რისკის შემლუდვისა და შემცირების მეთოდები

საკრედიტო რისკის შემლუდვისა და საკრედიტო რისკის დონის კონტროლის ძირითად ინსტრუმენტს წარმოადგენს საკრედიტო ლიმიტების სისტემა. ლიმიტის სახეებია: ლიმიტები საკრედიტო პორტფელისა და ცალკეული სეგმენტების მიხედვით; კონკრეტული კლიენტის (დაკავშირებული კლიენტების ჯგუფის) მიმართ; საკრედიტო რისკების კონცენტრაციის ლიმიტები (ქვეყნების, დარგების, მსხვილი კონტრაგენტების, საკრედიტო პროდუქტების მიხედვით); საკრედიტო-სადეპოზიტო ლიმიტები საკრედიტო ორგანიზაციების მიმართ (მათ შორის, სუბლიმიტები); სხვა ლიმიტები, რომლებიც დაწესებულია ჯგუფისა და ბანკის უფლებამოსილი ორგანოების მიერ.

უზრუნველყოფის არსებობა, რომელიც პასუხობს ბანკის მოთხოვნებს და მისი საკმარისობა გაითვალისწინება საკრედიტო გარიგებათა ღირებულების პირობების განსაზღვრისას, ასევე საკრედიტო გარიგების მიხედვით გადანაცვეტილების მიღებისას.

საგირავნო გარიგების ექსპერტიზის ჩატარებისას ბანკში განისაზღვრება უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო და საგირავნო ღირებულება.

მონიტორინგის პროცედურები

ბანკში ხორციელდება საკრედიტო პორტფელის მდგომარეობის მონიტორინგი დაწესებული საკონტროლო პორტფელური ლიმიტების (შეზღუდვების) დაცვის მიზნით, ასევე რისკების იდენტიფიცირებისა და შეფასების პროცედურების ფარგლებში.

კორპორატიული დაკრედიტების სეგმენტში საკრედიტო რისკის დონის მონიტორინგის მიზნით წესდება ბანკის რისკ-აპეტიტის მეტრიკები და საკონტროლო მნიშვნელობები.

საცალო დაკრედიტებაში, ასევე ხორციელდება რისკის დონისა და საცალო საკრედიტო პორტფელის შემოსავლიანობას შორის ბალანსის მონიტორინგი.

შიდა ანგარიშგება

ბანკის ფინანსური მდგომარეობისა და რისკის მართვის სისტემის შესახებ აქციონერებს, კრედიტორებს და სხვა დაინტერესებული მხარეებს ინფორმირების მიზნით, ბანკი რეგულარულად ახდენს გარე ანგარიშგების მომზადებას ფასს-ის სტანდარტების შესაბამისად, მათ შორის საკრედიტო რისკების მართვის საკითხების ჩათვლით.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკის ქვეშ მოიაზრება ბანკის ფინანსური შედეგების გაუარესების რისკი აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულების (მოთხოვნების/ვალდებულებების) არახელსაყრელი ცვლილების შედეგად საბაზრო მაჩვენებლების-რისკ ფაქტორების გავლენის გამო (როგორიცაა სავალუტო კურსები, საპროცენტო განაკვეთები, საკრედიტო სპრედები, აქციებისა და საფონდო ინდექსების კოტირებები და სხვა).

ბანკის მიერ აღებული საბაზრო რისკების ხასიათიდან და მათი მართვის მიდგომებიდან გამომდინარე, ბანკის ოპერაციები იყოფა სავაჭრო წიგნის ან საბანკო წიგნის ოპერაციებად.

ბანკის ორგანოებისა და სტრუქტურული ქვედანაყოფების როლი და უფლებამოსილებები

საბაზრო რისკების მართვის ნაწილში მთავარ ფუნქციებს ახორციელებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი.

საბაზრო რისკების ოპერაციებს წარმართავს ბანკის ხაზინა, რომელიც ახორციელებს სტრუქტურული და მთლიანი ღია სავალუტო პოზიციის მართვას და, ღია სავალუტო პოზიციის ნორმატიული/საზედამხედველო ლიმიტების კონტროლს; მართავს ბანკის პროცენტულ რისკს და ასრულებს სხვა ფუნქციებს, რომელიც გამომდინარეობს საბაზრო რისკების მართვის ამოცანებიდან, ბანკის მიერ ამ სფეროში მოქმედი მარეგულირებელი დოკუმენტის შესაბამისად.

რისკების ქვედანაყოფი, შეიმუშავებს საბაზრო რისკების შეფასების მეთოდოლოგიას; ამზადებს წინადადებებს საბაზრო რისკების მართვის საკითხებზე; ახორციელებს კონტროლს დაწესებული საკონტროლო მაჩვენებლების, ცალკეული ლიმიტების დაცვაზე.

რისკის შეფასების მეთოდები

საბაზრო რისკების შეფასების მეთოდოლოგიას ამტკიცებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი.

საბაზრო რისკების შეფასება ხორციელდება შემდეგი მიმართულებების მიხედვით:

სავაჭრო წიგნის საბაზრო რისკის შეფასება;

პროცენტის ცვლილების მიმართ მგძნობიარე საბანკო წიგნის ოპერაციების მიხედვით

საპროცენტო რისკის შეფასება;

სავალუტო კურსის ცვლილების მიმართ მგძნობიარე საბანკო წიგნის ოპერაციების მიხედვით
სავალუტო რისკის შეფასება.

რისკების შეზღუდვისა და შემცირების მეთოდები

ბანკის სავაჭრო წიგნის საბაზრო რისკის მართვის მიზნით, აუცილებლობის შემთხვევაში, შეიძლება დაწესდეს ლიმიტები და გამაფრთხილებელი ორიენტირები (რისკ-აპეტიტის ფარგლებში).

საბანკო წიგნის სავალუტო რისკის მართვას ბანკი ახდენს მიღებული მარეგულირებელი და მეთოდოლოგიური დოკუმენტების საფუძველზე, უზრუნველყოფს რა აქტივებისა და ვალდებულებების შესაბამისობას ვალუტების ჭრილში და ღია სავალუტო პოზიციის დაწესებული შეზღუდვების ჩარჩოში მოქცევას, მათ შორის რისკ-აპეტიტის, ღია სავალუტო პოზიციის საზედამხედველო ლიმიტების ნაწილში. სავალუტო რისკების მართვის მიზნით წესდება ლიმიტები და რიგი მაჩვენებელი, რომელიც ახასიათებს ბანკის სავალუტო რისკის დონეს.

მონიტორინგის პროცედურები

აღებული საბაზრო რისკის დონის მონიტორინგი ხორციელდება სალიმიტო სისტემის მეშვეობით. საპროცენტო რისკის დასაფარად საჭირო კაპიტალის დაწესებული ლიმიტის კონტროლს ახორციელებს რისკების ქვედანაყოფი.

საბაზრო რისკის მაჩვენებლების კონტროლისათვის გარდა ლიმიტებისა წესდება სასიგნალო მნიშვნელობები, რომლებიც მიაწოდებენ ლიმიტების გამოყენების მაქსიმალური დონის მოახლოებას, რაც არის საკმარისი სიგნალი ბანკის მიერ შესაბამისი მოქმედებების ჩასატარებლად.

რისკის მიხედვით შიდა ანგარიშგება

ბანკის საბაზრო რისკების მდგომარეობის შესახებ ანგარიშებს ამზადებს რისკების მართვის ქვედანაყოფი და ხაზინა იმ პერიოდულობით, რომელიც განსაზღვრულია ბანკის მარეგულირებელ და მეთოდურ დოკუმენტებში. აღნიშნული ანგარიშგებების შემადგენლობაში შედის მონაცემები საბაზრო რისკის ლიმიტების გამოყენებაზე, ლიმიტების ათვისებისა და გადაჭარბებაზე და სხვა რელევანტური მონაცემები.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის ბანკის მიერ საკუთარი ვალდებულებების სრულად და/ან დროულად შესრულების შესაძლებლობის არ ქონის გამო ზარალის წარმოქმნის რისკი. ლიკვიდობის რისკის მართვა წარმოადგენს ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის ღონისძიებათა ერთობლიობას, რომელიც მიმართულია ბანკის მიმდინარე გადახდისუნარიანობის შესანარჩუნებლად ლიკვიდობის რისკის დონისა და ოპერაციების რენტაბელობის ოპტიმალური თანაფარდობის უზრუნველყოფის პირობებში.

რისკის მართვის სფეროში კოლეგიალური ორგანოებისა და ქვედანაყოფების ფუნქციები
ლიკვიდობის მართვის პროცესში ბანკის კოლეგიალური ორგანოებსა და სტრუქტურულ ქვედანაყოფებს შორის ფუნქციები და მოვალეობები ნაწილდება ბანკის დირექტორატის, აქტივ-პასივებისა და რისკების მართვის კომიტეტის, ხაზინის, რისკებისა და ანგარიშგების ქვედანაყოფებს შორის.

ლიკვიდობის რისკის მართვის პროცედურა

ლიკვიდობის რისკის გამოვლენისა და მონიტორინგის პროცედურა მოიცავს ღონისძიებათა კომპლექსს, რომლებიც მიმართულია ლიკვიდობის შეუფერხებელი მართვისა და ლიკვიდობის რისკის სასურველ დონეზე შენარჩუნებისაკენ.

ლიკვიდობის რისკის შეზღუდვის პროცედურა მოიცავს ლიკვიდობის შიდა ნორმატივების, ვეტებე-ს ჯგუფის მიერ ლიმიტების და შეზღუდვების დადგენას, აგრეთვე ლიკვიდობის კრიზისის პირობებში სამოქმედო გეგმის შემუშავებას და მისი რეალიზაციის შესახებ გადანაცვებულების მიღებას.

ლიკვიდობის რისკის შეზღუდვისათვის დგინდება ნორმატივები/ლიმიტები ლიკვიდობის უკმარისობის და ჭარბი ლიკვიდობის რისკისთვის, ასევე კონცენტრაციის რისკისთვის. ლიკვიდობის რისკის შეფასების შედეგები გამოიყენება კლიენტების დავალებით მიმდინარე გადახდების განსახორციელებლად და აღებული ვალდებულებების შესასრულებლად ფულადი სახსრების საკმარისობის კონტროლისათვის; აგრეთვე ბანკის აქტივების პორტფელის გეგმური ზრდის შესაძლებლობის განსაზღვრისათვის.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი არის ბანკის გარეგანი რისკი, რომელიც გამოწვეულია არაადეკვატური ან ხარვეზის მქონე შიდა პროცესებით და სისტემებით, პერსონალის მიერ მათი დარღვევებით ან გარე ფაქტორების ზემოქმედებით.

მოცემული განმარტება მოიცავს სამართლებრივ რისკს, მაგრამ გამორიცხავს სტრატეგიულ და რეპუტაციის რისკებს.

საოპერაციო რისკი ახასიათებს ყველა პროდუქტს, საქმიანობის მიმართულებას, პროცესებს და სისტემებს და ამიტომ საოპერაციო რისკის ეფექტური მართვა წარმოადგენს ბანკის საოპერაციო რისკების მართვის პროგრამის ერთ-ერთ ფუნდამენტურ შემადგენელს.

საოპერაციო რისკების მართვის ორგანიზაციული სისტემა

საოპერაციო რისკების ეფექტური მართვა და კონტროლი ხელს უწყობს ბანკის ბიზნეს-მიზნების მიღწევას. საოპერაციო რისკების მართვის სისტემა აუცილებელია გარეგანი აცილებისა და მინიმიზაციისათვის, რომელიც შეიძლება მიაღწეს ბანკს საოპერაციო რისკების რეალიზაციის შედეგად.

საოპერაციო რისკების მართვაში ბანკის მიზნებს წარმოადგენს საოპერაციო რისკების მისაღები დონის გამოვლენა, შეფასება და განსაზღვრა, საოპერაციო რისკების მისაღები დონის მხარდასაჭერად დროული ზომების რეალიზაციის უზრუნველყოფა, საოპერაციო რისკების მოვლენების რეალიზაციიდან ბანკის ფინანსური შედეგების წარმოქმნის ალბათობის შემცირება, კონტროლის ეფექტურობის ამაღლება.

რისკის მოვლენის შესახებ მონაცემების შეკრების პროცესის ძირითადი ეტაპებია: რისკის მოვლენის გამოვლენა (იდენტიფიცირება), კლასიფიკაციის ჩატარება სხვადასხვა მიმართულებების მიხედვით, რისკის შემთხვევის წარმოქმნის მიზეზების ანალიზი და შედეგების შეფასება; რისკის მოვლენის და მასთან დაკავშირებული შედეგების რეგისტრაცია, რედაქტირება და შეთანხმება, გამოვლენილი რისკის მოვლენის შესახებ მონაცემების აქტუალიზაცია; რისკის მოვლენის შედეგების დარეგულირების ღონისძიებათა გეგმების შემუშავება და მომავალში რისკის მოვლენის წარმოქმნის რისკის შემცირება. რისკის მოვლენის და მასთან დაკავშირებული შედეგების შესახებ ინფორმაციის შეკრება ბანკში ხორციელდება მუდმივად და მოიცავს საქმიანობის ყველა მიმართულებას, ოპერაციას, პროცესს და ბანკის ცალკეულ პროდუქტებს.

რისკის აღებასთან დაკავშირებული ბანკის ორგანოებისა და სტრუქტურული ქვედანაყოფების პასუხისმგებლობა და უფლებამოსილებები

საოპერაციო რისკები ეფექტური მართვის უზრუნველსაყოფად საოპერაციო რისკების მართვის პროცესის მონაწილეთა ფუნქციები და პასუხისმგებლობა ნაწილდება დაცვის სამი ხაზის შესაბამისად.

რისკების შეფასების, კაპიტალზე მოთხოვნისა და სტრეს-ტესტირების მეთოდები ბანკში

გამოიყენება საოპერაციო რისკების შეფასების / გამოძვის ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ინსტრუმენტები. ბანკში საოპერაციო რისკების გამოვლენისა და შეფასების ძირითად

მეთოდებს წარმოადგენს: საოპერაციო რისკების მოვლენების/ შემთხვევების შესახებ ნობების შეკრება; საოპერაციო რისკების ძირითადი ინდიკატორების (KRI) მონიტორინგი, საოპერაციო რისკების თვითშეფასება, საოპერაციო რისკების სცენარული ანალიზი.

რისკების შეზღუდვისა და შემცირების მეთოდები

საოპერაციო რისკების დონის კონტროლის მიზნით ბანკში გამოიყენება მიდგომები, რომლებიც შესაძლებლობას იძლევიან მოხდეს ბანკის ორგანოების, ქვედანაყოფებისა და მუშაკების ფუნქციებისა და პასუხისმგებლობის განაწილება, მათი უფლებამოსილების ლიმიტირება, გადაწყვეტილებების კოლეგიალურად მიღება, ორმაგი კონტროლის მექანიზმების პრინციპების გამოყენება და სხვა.

საოპერაციო რისკებზე რეაგირება საფინანსო და არასაფინანსო შედეგების ზემოქმედების ოპტიმიზაციის ფარგლებში, გულისხმობს რისკის მინიმიზაციას; რისკის აღებას და რისკის გადაცემას (რისკის დაზღვევა).

საოპერაციო რისკების მართვის ეფექტურობის უზრუნველყოფისათვის ხორციელდება სტრატეგიული ამოცანების რეგულარული გადასინჯვა, რეგულარული ანგარიშგების მომზადება, რისკების შეფასება, რისკაპეტიტის მაჩვენებლების კონტროლი.

რისკ-აპეტიტი

საოპერაციო რისკების ნაწილში რისკ-აპეტიტი შეიძლება განსაზღვრული იქნას როგორც დანაკარგების ოდენობა, რომელიც ბანკი მზად არის მიიღოს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე გავლენის მქონე ძირითადი ფაქტორების შესაბამისად. ბანკისათვის რისკ-აპეტიტის რაოდენობრივ მაჩვენებელს განსაზღვრავს სათაო ბანკის რისკების კომიტეტი.

სცენარული ანალიზი

სცენარული ანალიზი მოიცავს რისკის მოვლენების სცენარების იდენტიფიცირებას და შეფასებას, რომლებმაც შეიძლება არსებითი გავლენა იქონიონ ბანკის საქმიანობასა და ფინანსურ შედეგებზე. სცენარული ანალიზი ტარდება ჯგუფის სავალდებულო სცენარებით. სცენარული ანალიზის მიზანია გამოავლინოს ბანკის საოპერაციო რისკების მიმართ პოტენციური დაქვემდებარების დონე, მოსალოდნელი ზარალის (შედეგების) ხდომილების ალბათობის შეფასება.

საოპერაციო რისკების შესახებ ანგარიშგება

საოპერაციო რისკების შესახებ ანგარიშგება წარმოადგენს საოპერაციო რისკების მართვის პროცესის შემადგენელ ნაწილს და უზრუნველყოფს შესაბამისი მმართველი ორგანოების მუდმივ და თავისდროულ ინფორმირებას გადაწყვეტილებების მისაღებად. ამ შემთხვევაში საოპერაციო რისკების შესახებ ანგარიშგება უზრუნველყოფს რისკის გამჭვირვალობას და საოპერაციო რისკების მართვას აქცევს ყოველდღიურ უწყვეტ პროცესად.

საოპერაციო რისკების თაობაზე ბანკი ახდენს სებ-ის ყოველთვიურ ინფორმირებას დადგენილი ფორმითა და წესით. გარდა ამისა, ყოველწლიურად ხდება წლის მანძილზე რეალიზებული დანაკარგების დაზუსტება ბიზნესის, საოპერაციო რისკის კატეგორიების მიხედვით.

საოპერაციო რისკების შესახებ შიდა ანგარიშგება წარმოებს რისკების შესახებ ბანკის რეგულარული ანგარიშგების ფარგლებში, ასევე ვეტებე-ს ჯგუფის წინაშე ანგარიშგების ფორმით და ვადებში, შიდა ნორმატიულ-მეთოდოლოგიური დოკუმენტების მოთხოვნების შესაბამისად.

ბიზნეს უწყვეტობის გეგმა (BCP)

ბანკს გააჩნია თავისი მასშტაბის შესაბამისი ფორმალიზებული ბიზნეს უწყვეტობის გეგმა რომელიც შედგება ბიზნეს უწყვეტობის პოლიტიკისა და კრიზისის მართვის ინსტრუქციისგან. ბიზნეს უწყვეტობის მართვა მოიცავს სტანდარტებისა და პროცედურების ერთობლიობას რომელიც მიმართულია საბანკო ბიზნეს პროცესების შენარჩუნების, მათი დროული აღდგენის და უმოკლეს ვადებში აღნიშნული პროცესების ჩვეულ რეჟიმში დაბრუნებისკენ, რათა მინიმუმადე იქნეს დაყვანილი მატერიალური ზარალი, თავიდან იქნეს აცილებული როგორც ბაზრის წილის დაკარგვის, ბიზნესის დაკარგვის, რეპუტაციის შელახვის და სამართლებრივი პასუხისმგებლობების რისკები.

კორპორაციული მართვა

კორპორაციული მართვის სისტემის განვითარება

„ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“ საქმიანობა ხორციელდება კორპორაციული მართვის საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად, ამასთან, ბანკი პერიოდულად სრულყოფს მართვას სათანადო სტანდარტების დამკვიდრების გზით.

ბანკის მმართველობითი სტრუქტურა (აქციონერთა კრება, სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორატი) სრულად შეესაბამება საკანონმდებლო მოთხოვნებს და სტრუქტურულ ერთეულებს შორის ფუნქციების გადანაწილება ხელს უწყობს ორგანოებს შორის ბალანსის დაცვას და ბიუროკრატიული მიდგომების შემცირებას ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობაში, ამავდროულად ეს ხელს არ უშლის როგორც შიდა, ისე გარე კონტროლის სრულფასოვნად განხორციელებას შესაძლო დარღვევების თავიდან აცილების და რისკების შემცირების მიზნით.

ბანკში ფუნქციონირებს კორპორაციული მდივნის სტრუქტურული ერთეული, რომელიც ხელს უწყობს მმართველ ორგანოებს შორის კოორდინაციას და მათი მუშაობის გაუმჯობესებას. კორპორაციული მართვის საუკეთესო პრაქტიკას შეესაბამება შიდა აუდიტის სამსახურის პირდაპირი დაქვემდებარება აუდიტის კომიტეტისადმი/სამეთვალყურეო საბჭოსადმი. როგორც აღინიშნა კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად ბანკში მოქმედებს აუდიტისა და რისკების კომიტეტები.

ბანკი ყოველწლიურად იწვევს კონკურსის საფუძველზე შერჩეულ გარე აუდიტორულ კომპანიას, რომელიც ახორციელებს ბანკის მთელი საქმიანობის შემოწმებას საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ბანკი კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში და წესით პერიოდულად აქვეყნებს მისი აქციონერების და ფინანსური მაჩვენებლების შესახებ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია ნებისმიერი დაინტერესებული პირისათვის.

ბანკში ყოველწლიურად ხორციელდება სამეთვალყურეო საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტებისა და მათი წევრების საქმიანობის შეფასება.

აქციონერთა საერთო კრება

უმაღლეს მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს აქციონერთა საერთო კრება, რომელსაც სამეთვალყურეო საბჭო სულ მცირე წელიწადში ერთხელ იწვევს. საერთო კრება შეიძლება იყოს როგორც მორიგი, ისე რიგგარეშე. აქვე აღსანიშნავია, რომ საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, თუ ერთი აქციონერი ფლობს აქციათა საერთო რაოდენობის 75%-ზე მეტს, მას შეუძლია მიიღოს ერთპიროვნული გადაწყვეტილება, რომელიც საერთო კრების გადაწყვეტილების ტოლფასია.

აქციონერთა საერთო კრება გადაწყვეტილებას იღებს ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებზე, როგორებიცაა კაპიტალის გაზრდა ფასიანი ქაღალდების გამოშვების გზით, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა, წლიური შედეგების განხილვა და მოგების განაწილება, წესდების დამტკიცება და ა.შ.

2019 წელს ჩატარდა აქციონერთა წლიური საერთო კრება და მიღებულ იქნა აქციონერის, ორი, ერთპიროვნული გადაწყვეტილება.

სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“ აქციონერთა წლიურ საერთო კრებაზე განხილულ იქნა ბანკის წლიური შედეგები და დივიდენდის განაწილების საკითხი, დამტკიცდა ბანკის წესდება და სამეთვალყურეო საბჭოს დებულება ახალი რედაქციით. აქციონერის ერთპიროვნული გადაწყვეტილებით განხორციელდა სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში ცვლილების შეტანა.

ბანკის აქციათა საერთო რაოდენობის 97 %-ს ფლობს საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბანკი ვეტბე“ და, შესაბამისად, სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯია“ წარმოადგენს „ვითიბი ჯგუფის“ წევრს.

აქციონერთა უფლებები

აქციონერები არ არიან პასუხისმგებელი ბანკის ვალდებულებებზე და ატარებენ ზარალის რისკს, დაკავშირებულს ბანკის საქმიანობასთან, მათი კუთვნილი აქციების ღირებულების ფარგლებში.

ბანკის ყოველი ჩვეულებრივი აქცია ანიჭებს აქციონერს - მის მფლობელს უფლებათა ერთნაირ მოცულობას, ბანკის ჩვეულებრივი აქციის მფლობელს-აქციონერს უფლება აქვს:

- 1 მიიღოს მონაწილეობა აქციონერთა საერთო კრების მუშაობაში ხმის უფლებით, აქციონერთა საერთო კრების კომპეტენციის ყველა საკითხთან დაკავშირებით.
- 2 მიიღოს დივიდენდი აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების თანახმად, მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად.
- 3 ბანკის ლიკვიდაციის შემდეგ მიიღოს ბანკის ქონების ნაწილი, მის მფლობელობაში არსებული აქციების ღირებულების პროპორციულად, მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად.

სამეთვალყურეო საბჭო

საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად, კომერციული ბანკის აუცილებელ მმართველობით რგოლს წარმოადგენს სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც, ერთი მხრივ, ზედამხედველობას უწევს აღმასრულებელ ორგანოებს, ხოლო მეორეს მხრივ, უზრუნველყოფს აქციონერთა გადაწყვეტილებების განხორციელებას და ზრუნავს ბანკის სტაბილურობასა და რენტაბელობაზე.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ინიშნებიან აქციონერთა კრების მიერ. საბჭო შედგება სულ მცირე 5 და არა უმეტეს 21 წევრისაგან რომელთა უფლებამოსილების ვადა შეადგენს 4 წელს.

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში არ შეიძლება იყვნენ ბანკის დირექტორატის წევრები და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი არ უნდა ასრულებდეს სხვა აღმასრულებელ ფუნქციებს ბანკში.

სამეთვალყურეო საბჭო თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს. თუ გადაწყვეტილება ვერ იქნა მიღებული, იმართება ფარული კენჭისყრა, ხმების თანაბრად გაყოფის შემთხვევაში კი თავმჯდომარედ კანდიდატთა შორის უხუცესი წევრი ინიშნება. სამეთვალყურეო საბჭოს საორგანიზაციო მუშაობას უზრუნველყოფს კორპორატიული მდივანი. წესდების თანახმად შესაძლებელია, რომ საბჭომ გადაწყვეტილება მიიღოს გამოკითხვის გზით, როდესაც საბჭოს წევრი თავის პოზიციას განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით აფიქსირებს კენჭისყრის ბიულეტენში და უგზავნის კორპორატიულ მდივანს.

სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს ბანკის საქმიანობის ძირითად მიმართულებებს და განვითარების სტრატეგიას. სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციას განეკუთვნება: ბანკის ბიზნეს-გეგმის დამტკიცება, აქციონერთა საერთო კრების მოწვევა, სააღრიცხვო დღის და დღის წესრიგის განსაზღვრა, დირექტორატის წევრების (დირექტორების) დანიშვნა და ა.შ. 2019 წლის განმავლობაში ჩატარდა 13 სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომა, მათ შორის 3 სხდომა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების დასწრებით, 10 სხდომა დაუსწრებელი კენჭისყრით, გამოკითხვის წესით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა განსაზღვრული იყო 8 წევრით:

- სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე - ოლეგ სმირნოვი ; ფოტო
- სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე - ილნარ შაიმარდანოვი; ფოტო
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი - სერგეი სტეპანოვი; ფოტო
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი - მაქსიმ კონდრატენკო; ფოტო
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი - იულია კოპიტოვა;
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი - ასია ბახაროვა;
- სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი - მერაბ კაკულია. ფოტო
- სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი - გოჩა მაცაბერიძე.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების განათლება და გამოცდილება.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები აირჩევა აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილებით. მათი განათლება, გამოცდილება და საქმიანი რეპუტაცია სრულად შესაბამეა და აკმაყოფილებს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს - ოლეგ სმირნოვს დამთავრებული აქვს ურალის სახელმწიფო ეკონომიკური უნივერსიტეტი, ფინანსებისა და კრედიტის სპეციალობით (ასპირანტი), ასევე, მიღებული აქვს რუსეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის «ეკონომიკის უმაღლესი სკოლა» ბიზნეს ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი. ოლეგ სმირნოვს მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, 2019 წლიდან იყო „ბანკი ვეტებს“ (სსს) მმართველობის წევრი, იგი აქტიურად ავითარებდა საცალო საბანკო ბიზნესს „ვეტებე ჯგუფის“ ფარგლებში.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეს - ილნარ შაიმარდანოვს აქვს მიღებული ყაზანის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის განათლება, სოციალური სამსახურის სპეციალობით, ასევე აქვს მიღებული რუსეთის მთავრობასთან არსებული ფინანსური უნივერსიტეტის ეკონომისტის განათლება. ილნარ შაიმარდანოვს მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, 2014 წლიდან იგი იკავებს ვიცე-პრეზიდენტის პოზიციას ბანკი ვეტებე 24 -ში (სსს).

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრს - სერგეი სტეპანოვს აქვს მიღებული სახელმწიფო უნივერსიტეტის «ეკონომიკის უმაღლესი სკოლა» ეკონომისტის განათლება, ბანკები და საბანკო საქმიანობის სპეციალობით. სერგეი სტეპანოვს მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, 2013 წლიდან ხელმძღვანელობს ბანკი ვეტებს (სსს) შვილობილი კომპანიების კოორდინაციის სამსახურს, იგი იკავებს ვიცე-პრეზიდენტის პოზიციას.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრს - მაქსიმ კონდრატენკოს აქვს მიღებული მ.ვ.ლომონოსოვის სახელობის მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლება, ფილოსოფიის განხრით, ასევე აქვს მიღებული რუსეთის ფედერაციის საგარეო ვაჭრობის აკადემია, საერთაშორისო ეკონომიკის განხრით და აქვს მიღებული ლონდონის ბიზნეს სკოლის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი. მაქსიმ კონდრატენკოს მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, 2015 წლიდან არის ბანკი ვეტებს (სსს) მმართველობის წევრი.

სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრს - მერაბ კაკულიას აქვს მიღებული თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლება, ფინანსები და კრედიტის სპეციალობით, ასევე აქვს მიღებული მ.ვ.ლომონოსოვის სახელობის მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხი, ასევე თბილისის ეკონომიკური და სოციალური პრობლემების ს/კ ინსტიტუტის მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხი. მერაბ კაკულიას მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯიაში“ 2018 წლიდან იკავებს სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრის პოზიციას. სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრს - გოჩა მაცაბერიძეს აქვს მიღებული მოსკოვის კავშირგაბმულობის ელექტრო-ტექნიკური ინსტიტუტის განათლება, ავტომატური ელექტროკავშირის ინჟინერის პეციალობით, ასევე აქვს მიღებული საბჭოთა კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული საზოგადოებრივ მეცნიერებათა აკადემიის პოლიტიკური მეცნიერების არასრული კურსი. გოჩა მაცაბერიძეს მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯიაში“ 2018 წლიდან იკავებს სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრის პოზიციას.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრს - იულია კოპიტოვას დამთავრებული აქვს სანკტ-პეტერბურგის ფინანსებისა და ეკონომიკის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ფინანსები და კრედიტის სპეციალობით. იულია კოპიტოვას მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, 2017 წლიდან ხელმძღვანელობს „ბანკ ვეტებს“ (სსს) ანალიზის, კოორდინაციისა და საპროდუქტო განვითარების დეპარტამენტს, იგი იკავებს ვიცე-პრეზიდენტის პოზიციას. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრს - ასია ზხახაროვას დამთავრებული აქვს რუსეთის მართვის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ეროვნული ეკონომიკის სპეციალობით. ასია ზხახაროვას მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, 2010 წლიდან მუშაობს ვეტებს ჯგუფში, 2018 წლიდან იგი იკავებს „ბანკ ვეტებს“ (სსს) მმართველობითი დირექტორის პოზიციას.

დირექტორატი

სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ დირექტორატი წარმოადგენს კოლეგიალურ მმართველობით ორგანოს, რომლის წევრებს (დირექტორებს) თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დირექტორატის შემადგენლობა განსაზღვრული იყო 6 წევრით:

- გენერალური დირექტორი - არჩილ კონცელიძე;
- ფინანსური დირექტორი - მამუკა მენთეშაშვილი;
- საცალო ბიზნესის დირექტორი - ვალერიან გაბუნია;
- კორპორატიული ბიზნესის დირექტორი - ვლადიმერ რობაქიძე;
- რისკების დირექტორი - ნიკო ჩხეტიანი;
- საოპერაციო დირექტორი - ირაკლი დოლიძე.

ბანკის დირექტორატის წევრები სრულად აკმაყოფილებენ იმ მოთხოვნებს და კრიტერიუმებს, რაც საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილია ბანკის ადმინისტრატორებისათვის. დირექტორატის თითოეული წევრი აღჭურვილია წარმომადგენლობითი უფლებამოსილებით, იმის გათვალისწინებით, რომ თუ გარიგების ღირებულება აღემატება 7 მილიონ აშშ დოლარს ან მის ეკვივალენტს ნებისმიერ ვალუტაში, გარიგებაზე ხელმოწერის უფლება აქვს მხოლოდ გენერალურ დირექტორს ან დირექტორატის ნებისმიერ ორ წევრს ერთდროულად.

დირექტორატის მიერ გადაწყვეტილებები მიიღება კოლეგიალურად. დირექტორატის მუშაობის საორგანიზაციო მხარეს ასევე უზრუნველყოფს კორპორატიული მდივანი. ბანკში შემუშავებულია წესი, რომელიც განსაზღვრავს დირექტორატისათვის საკითხების წარდგენის წესს.

დირექტორატი გადაწყვეტილებებს იღებს ისეთ საკითხებზე, როგორებიცაა: შემდგომი ფინანსური წლისათვის ხარჯთაღრიცხვის დამტკიცება, ბანკის სათავო ოფისის სტრუქტურული ერთეულების დებულებათა დამტკიცება, ბანკის ფილიალებისა და სხვა სტრუქტურული ერთეულების კონტროლი, ბანკის საქმიანობის პროცედურების და ბიზნეს-პროცესების მარეგლამენტირებელი შიდა დოკუმენტების დამტკიცება და ა.შ.

2019 წლის განმავლობაში სულ გაიმართა დირექტორატის 50 სხდომა.

2020 დირექტორატთან არსებული კომიტეტები:

- საკრედიტო კომიტეტი - შედგება 7 წევრისგან, მათ შორის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე და წევრები;
- აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი - შედგება 8 წევრისგან, მათ შორის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე და წევრები;
- რისკ-მენეჯმენტის კომიტეტი - შედგება 8 წევრისგან, მათ შორის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე და წევრები;

- საბიუჯეტო კომიტეტი - შედგება 8 წევრისგან, მათ შორის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე და წევრები;
- პრობლემური კრედიტების კომიტეტი - შედგება 6 წევრისგან, მათ შორის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე და წევრები;

დირექტორატის წევრთა განათლება და გამოცდილება.

დირექტორატის წევრები ინიშნებიან სამეთვალყურეო საბჭოს გადანყვეტილებით. მათი განათლება, გამოცდილება და საქმიანი რეპუტაცია სრულად შესაბამეა და აკმაყოფილებს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს.

გენერალურ დირექტორს - არჩილ კონცელიძეს აქვს მიღებული საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის განათლება, მანქანათმშენებლობის დარგში, ასევე აქვს მიღებული ამერიკის წმ. ბონავენტურას უნივერსიტეტის ბიზნეს ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხი კორპორატიული ფინანსების განხრით. არჩილ კონცელიძეს მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს, 2009 წლიდან იგი იკავებს სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“ გენერალური დირექტორის პოზიციას.

ფინანსური დირექტორს - მამუკა მენთეშაშვილს აქვს მიღებული თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლება, მანქანათმშენებლობის ეკონომიკისა და მართვის სპეციალობით, ასევე აქვს მიღებული საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის განათლება საინჟინრო ეკონომიკის სპეციალობით. მამუკა მენთეშაშვილს მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, 2009 წლიდან იგი იკავებს სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“ დირექტორის პოზიციას.

საცალო ბიზნესის დირექტორს - ვალერიან გაბუნიას აქვს მიღებული თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლება, საგარეო ეკონომიკური საქმიანობის ორგანიზაცია და მართვის სპეციალობით. ასევე აქვს მიღებული ჩესტერის უნივერსიტეტის ბიზნეს-სკოლის ბიზნესის მაგისტრის ხარისხი. ვალერიან გაბუნია ფლობს კოლუმბიის ბიზნეს სკოლის სერთიფიკატს ბიზნესის სრულყოფაში მენეჯმენტის პროგრამაში მოწინავეს (Advanced) სტატუსით.

ვალერიან გაბუნიას მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს, 2010 წლიდან იგი იკავებს სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“ საცალო ბიზნესის დირექტორის პოზიციას.

კორპორატიული ბიზნესის დირექტორს - ვლადიმერ რობაქიძეს აქვს მიღებული თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლება, საყოფაცხოვრებო მომსახურების ეკონომიკა და მართვის სპეციალობით. აქვს ასევე მიღებული ამავე უნივერსიტეტის განათლება სამართალმცოდნეობის სპეციალობით. ვლადიმერ რობაქიძეს მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, 2011 წლიდან იგი იკავებს სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“ კორპორატიული ბიზნესის დირექტორის პოზიციას.

რისკების დირექტორს - ნიკო ჩხეტიანს აქვს მიღებული თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლება, ფინანსები და საბანკო საქმის სპეციალობით, აქვს მიღებული ეკონომიკის მაგისტრის ხარისხი. ნიკო ჩხეტიანს მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, 2008 წლიდან იგი იკავებს სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“ დირექტორის პოზიციას.

საოპერაციო დირექტორს - ირაკლი დოლიძეს აქვს მიღებული ამერიკის ინდიანაპოლისის უნივერსიტეტი განათლება, ბიზნეს ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხით. ასევე აქვს მიღებული საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის განათლება საერთაშორისო

რისკების მართვის სტრატეგია

ეკონომიკური ურთიერთობების სპეციალობით. ირაკლი დოლიძეს მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს საბანკო სფეროში, 2009 წლიდან იგი იკავებდა სს „ვითიბი ბანკ ჯორჯიას“ ვიცე-პრეზიდენტი-პერსონალის სამმართველოს უფროსის პოზიციას, ხოლო 2015 წლიდან იკავებს საოპერაციო დირექტორის პოზიციას.

გენერალური დირექტორი

ბანკის გენერალური დირექტორი, რომელიც ინიშნება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, ხელძღვანელობს დირექტორატს და ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობას. ბანკის გენერალური დირექტორია არჩილ კონცელიძე.

შიდა აუდიტის სამსახური

ბანკის საქმიანობა ექვემდებარება მკაცრ ნორმატიულ რეგულირებას, შესაბამისად, საქმიანობის თითქმის ყველა მიმართულებასთან დაკავშირებით მოქმედებს როგორც საკანონმდებლო, ისე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები, რომლებიც აწესებს შესაბამის მოთხოვნებსა და პროცედურებს. ბანკის თითოეული სტრუქტურული ერთეული ვალდებულია, ზუსტად და განუხრელად დაიცვას მის საქმიანობასთან დაკავშირებით არსებული მოთხოვნები. ასეთი მოთხოვნებისა და პროცედურების შესრულებაზე უშუალო კონტროლი ხორციელდება შიდა აუდიტის სამსახურის მიერ, რომელიც წარმოადგენს ბანკის დამოუკიდებელ სტრუქტურულ ერთეულს. სამსახურის პერსონალური შემადგენლობა მტკიცდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, აუდიტის კომიტეტის წარდგენის საფუძველზე. შიდა აუდიტის სამსახური ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს და აუდიტის კომიტეტის წინაშე. სამსახურის ძირითად მიზნებს წარმოადგენს:

- ბანკის მენეჯმენტისათვის დახმარების გაწევა ბანკის ეფექტიან ფუნქციონირებაში.
- ბანკის საქმიანობის შესაბამისობის კონტროლის სანდოობის ამაღლება.
- ბანკის აქტივების დაცვის უზრუნველყოფა.
- ბანკის საქმიანობის ეფექტიანობის და შედეგიანობის გაუმჯობესება.

აუდიტის კომიტეტი

საკანონმდებლო მოთხოვნათა გათვალისწინებით და ბანკის საქმიანობის კონტროლის უკეთ განხორციელების მიზნით სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილია აუდიტის კომიტეტი, რომელიც შედგება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან, რომელთა უმრავლესობა წარმოადგენენ დამოუკიდებელ წევრებს. აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე დამოუკიდებელი წევრია. აუდიტის კომიტეტის შემადგენლობას განსაზღვრავს სამეთვალყურეო საბჭო. აუდიტის კომიტეტი წარმოადგენს შუალედურ რგოლს შიდა აუდიტის სამმართველოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს შორის. კომიტეტი სწავლობს აუდიტის დროს გამოვლენილ ხარვეზებს და მათ აღმოსაფხვრელად სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს შესაბამის წინადადებებს. ბანკის აუდიტის კომიტეტი დაკომპლექტებულია შესაბამისი კვალიფიკაციისა და გამოცდილების მქონე სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამეთვალყურეო საბჭოსთან არსებული აუდიტის კომიტეტი შედგებოდა სამეთვალყურეო საბჭოს სამი წევრისგან:

- აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე - გოჩა მაცაბერიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი;
- აუდიტის კომიტეტის წევრი - მერაბ კაკულია - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი;
- აუდიტის კომიტეტის წევრი - ილნარ შაიმარდანიოვი სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი.

2019 წლის განმავლობაში ჩატარდა შიდა აუდიტის კომიტეტის 6 სხდომა, მათ შორის 4 სხდომა აუდიტის კომიტეტის წევრების დასწრებით, 2 სხდომა დაუსწრებელი კენჭისყრით, გამოკითხვის წესით.

აუდიტის კომიტეტის მიერ განხილული ძირითადი საკითხები მოიცავდა:

შიდა აუდიტის სამმართველოს კვარტალურ და წლიურ ანგარიშებს,

შიდა აუდიტის სამმართველოს მუშაობის წლიურ გეგმას, საკადრო საკითხებს.

რისკების კომიტეტი

საკანონმდებლო მოთხოვნათა გათვალისწინებით და რისკების მართვის ჩარჩოს ფარგლებში რისკების მონიტორინგის განხორციელების მიზნით სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილია რისკების კომიტეტი, რომელიც შედგება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან, რომელთა უმრავლესობა წარმოადგენენ დამოუკიდებელ წევრებს. რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე დამოუკიდებელი წევრია.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამეთვალყურეო საბჭოსთან არსებული რისკების კომიტეტი შედგებოდა სამეთვალყურეო საბჭოს სამი წევრისგან:

- რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე - მერაბ კაკულია - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი;
- რისკების კომიტეტის წევრი - გოჩა მაცაბერიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი;
- რისკების კომიტეტის წევრი - მაქსიმ კონდრატენკო სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი.

2019 წელს რისკების კომიტეტის მიერ ჩატარებულ იქნა 3 სხდომა დაუსწრებელი ფორმით.

განხილული საკითხები:

ფინანსური შედეგები	5	რისკ-აპეტიტი	2	რისკების პოლიტიკები	2
--------------------	---	--------------	---	---------------------	---

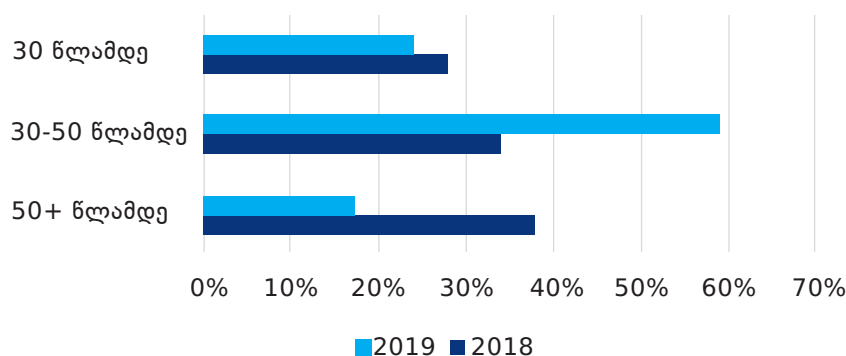
არაფინანსური ანგარიშგება

საკუთარ საქმიანობაში ვითიბი ბანკი ჯორჯია ხელმძღვანელობს კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის პრინციპებით. ჩვენ ხელს უწყობთ საზოგადოების კეთილდღეობას სოციალური, საგანმანათლებლო და გარემოს დაცვითი პროექტების განხორციელებით.

პერსონალი

პერსონალის სტრუქტურა

2019 წლის ბოლოსთვის, ბანკის პერსონალის ფაქტობრივმა რაოდენობამ 1053 შეადგინა, საიდანაც 593 თანამშრომელი დასაქმებული იყო სათაო ოფისში, ხოლო 460 - გაყიდვების წერტილებში, მათგან 8 - გაყიდვების მობილურ წერტილებში. ბანკის თანამშრომელთა საშუალო წლიურმა რაოდენობამ 1,060 შეადგინა. თანამშრომელთა 64% ქალბატონია, ხოლო 36% - მამაკაცი. რაც შეეხება ასაკობრივ განაწილებას: 30 წლამდე თანამშრომელთა წილი შეადგენს 24%-ს, 30-დან 50 წლამდე თანამშრომელთა წილი 59%-ს, ხოლო 50 წელს გადაცილებულ თანამშრომელთა წილი - 17%-ს.

პერსონალის შერჩევა

2019 წლის განმავლობაში, ბანკში მოქმედი პერსონალის შერჩევის პროცედურის საფუძველზე, ბანკის რესურსებით ჩატარდა 160-მდე კონკურსი ღია ვაკანსიებზე, რომელთა შედეგადაც დაიხურა 150-ზე მეტი ვაკანსია.

პერსონალის სწავლება

2019 წლის განმავლობაში, ბანკში მოქმედი თანამშრომელთა სწავლების კონცეფციის საფუძველზე, როგორც ტრენინგ-ცენტრის, ისე მოწვეული სპეციალისტებისა და ვიწრო სპეციალიზაციის კომპანიების მიერ, ბანკში ჩატარდა 70-ზე მეტი სასწავლო ღონისძიება. ისინი ძირითადად მიმართულნი იყვნენ თანამშრომელთა ფუნქციონალური მომზადებისკენ ახალი საბანკო პროდუქტებისა და პროცესების ჭრილში და მათ მიზანს წარმოადგენდა პროფესიული ეფექტურობის, გაყიდვებისა და კომუნიკაციების ტექნიკების უნარ-ჩვევების სტანდარტიზაცია. აღსანიშნავია ასევე, ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხები, როგორიც არის ტრენინგი „Apple Pay“-ს შესახებ, პირდაპირი გაყიდვების აგენტების მომზადება და ტრენინგი

ინოვაციური პროდუქტის - „V-Card“-ის შესახებ.

თანამშრომელთა სწავლებაზე დაიხარჯა 1 200 აკადემიურ საათზე მეტი. სწავლების დონის შეფასების მიზნით, ბანკის სრული მასშტაბით, დანერგილია ტრენინგის შემდგომი დისტანციური ტესტირების პრაქტიკა. ამასთანავე, ტრენინგ-ცენტრის თანამშრომლები წარმატებით ახორციელებენ სწავლების დისტანციური კურსების ხმოვანი პრეზენტაციის პრაქტიკას.

სამოტივაციო სისტემა

2018 წელთან შედარებით, 2019 წელს პერსონალის შენახვისთვის აუცილებელი ხარჯების თანაფარდობა თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობასთან 8%-ით გაიზარდა.

ახალი პრიორიტეტებისა და სათაო ოფისის ორგანიზაციული და ფუნქციონალური სტრუქტურების ცვლილების გათვალისწინებით, შემუშავებულ იქნა სამოტივაციო სისტემის ახალი პროექტები, რომლის მიხედვითაც შეიცვალა მწარმოებლურობის დონის ძირითადი ინდიკატორების შემადგენლობა, წონები ცალკეული ქვედანაყოფებისთვის, ბიზნეს მიმართულებებისთვის, კერძოდ კი ქსელში გაყიდვების სამმართველოსთვის, ციფრულ არხებში გაყიდვების სამმართველოსა და პერსონალის სამმართველოსთვის.

ბანკში განხორციელებული სტრუქტურული ცვლილებებიდან გამომდინარე, შეიცვალა სათაო ბანკისა და გაყიდვის წერტილების თანამდებობრივი იერარქია. ამასთან, თანამდებობებს მიენიჭა ახალი გრეიდები.

გაყიდვების სტიმულირების სამოტივაციო სისტემასთან ერთად, ბანკში მოქმედებს კორპორატიული ჯილდოების სისტემა და საუკეთესო თანამშრომლების გამოვლენის სხვადასხვა პრაქტიკები. 30-ზე მეტ თანამშრომელს გადაეცა ჯილდო დისტანციური და სადაზღვევო პროდუქტების გაყიდვების მაღალი მაჩვენებლებისთვის, შრომითი მიღწევებისა და ბანკის კორპორატიული კულტურის განვითარებაში შეტანილი წვლილისთვის.

ადამიანების უფლებების დაცვა

ბანკი აღიარებს და ყოველმხრივ ემხრობა საქართველოს კონსტიტუციითა და „ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციით“ განმტკიცებულ ადამიანის უფლებებს.

ბანკი პატივს სცემს ადამიანის უფლებებსა და თავისუფლებებს, განურჩევლად რასისა, კანის ფერისა, ენისა, სქესისა, რელიგიისა, პოლიტიკური და სხვა შეხედულებებისა, ეროვნული, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილებისა, წარმოშობისა, ქონებრივი და წოდებრივი მდგომარეობისა, საცხოვრებელი ადგილისა.

მათი დაცვა ბანკისთვის უმნიშვნელოვანეს ფასეულობას წარმოადგენს.

ბანკის თანამშრომლები შრომობენ ადამიანებისთვის და თითოეული თანამშრომელი - პიროვნებაა, თავისი ტალანტებითა და ინტერესებით. ბანკი ეხმარება თანამშრომლებს, აღმოაჩინონ საკუთარი შესაძლებლობები და გამოავლინონ საკუთარი პოტენციალი. ბანკის თანამშრომლები სანდო, ენერგიული და გახსნილი ადამიანები არიან. ბანკი ქმნის წარმატებულ გუნდს, რომელიც მიისწრაფვის განვითარებისა და ეფექტიანი ერთობლივი მუშაობისათვის.

ბანკი ყოველთვის გამოხატავს ადამიანებისადმი პატივისცემასა და ზრუნვას და ამასთანავე არ უშვებს უსაფუძვლო პრივილეგიებისა და უპირატესობის მინიჭებას სამუშაოდ აყვანის, დანიშნულებისა და ასევე მატერიალური წახალისების გაცემისას.

ბანკს შემუშავებული აქვს ეთიკის კოდექსი, რომელიც ასევე განამტკიცებს ზემოხსენებულ მიდგომებს. ბანკის შესაბამისობის კონტროლის სტრუქტურა მუდმივ მონიტორინგს უწევს ეთიკის პრინციპების დაცვას, როგორც ბანკის, ასევე მისი თანამშრომლების მხრიდან. აანალიზებს იმ ფაქტორებს, რომლებმაც შეიძლება გაზარდოს შესაბამისობის რისკი და გავლენა იქონიოს ბანკის მხრიდან ეთიკურ სტანდარტებთან შესაბამისობების მოცულობამ და მნიშვნელობამ.

ბანკში დანერგილია ცხელი ხაზის სისტემა. ნებისმიერ თანამშრომელს შეუძლია გამოიყენოს აღნიშნული სისტემა და მიმართოს შესაბამისობის კონტროლის სტრუქტურას დარღვევებისა და უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენების თაობაზე. განცხადების წარმომდგენის სურვილით, მისი ვინაობის ანონიმურობა გარანტირებულია.

ბანკი ზრუნავს არა მხოლოდ თანამშრომლების უფლებების დაცვაზე, არამედ მომხმარებელთა უფლებებზეც. ამ მიზნით ბანკში შემუშავებულია შესაბამისი პოლიტიკები, რომლებიც უზრუნველყოფს მომხმარებელთა პრეტენზიების მიღების, განხილვასა და გადაწყვეტილების მიღების წესს. ბანკის ვებ-გვერდზე შექმნილია პრეტენზიების ონ-ლაინ მიღების არხი. მუდმივად ხდება ბანკში შემოსული პრეტენზიების ანალიზი. აღსანიშნავია, რომ ბანკის მიერ ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტები არ გამოვლენილა არც 2019 წელს და არც წინა წლებში.

ბანკი თანამშრომლებისთვის ყოველწლიურად ატარებს ტრენინგებს ეთიკის საკითხებთან დაკავშირებით. სასწავლო პროგრამაში გათვალისწინებულია ადამიანის უფლებების დაცვის საკითხები.

სასპონსორო და საქველმოქმედო პროექტები

სოციალური მიმართულებით ბანკის საქმიანობა 5 ძირითად მიზნობრივ პროგრამას მოიცავს:

ვითიბი სპორტისთვის

ვითიბი კულტურისთვის

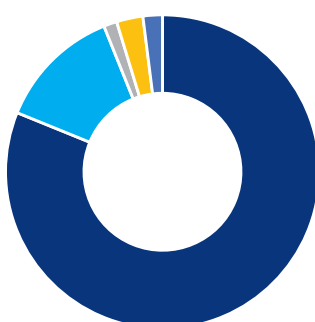
ვითიბი განათლებისთვის

ვითიბი ჯანსაღი მომავლისთვის

ვითიბი ტრადიციებისთვის

2018 წელს, ბანკის კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის ძირითადი მიმართულებებით განხორციელებული პროექტები პერსონალის განვითარებას, სოციალური პროექტების რეალიზაციას და რესურსების პასუხისმგებლიან მართვას გულისხმობს.

ძირითადი მიზნობრივი პროგრამის ხარჯის სტრუქტურა

- ვითიბი სპორტისთვის
- ვითიბი განათლებისთვის
- ვითიბი ჯანსაღი მომავლისთვის
- ვითიბი კულტურისთვის
- ვითიბი ტრადიციებისთვის

ვითიბი სპორტისთვის

პროფესიონალური სპორტის განვითარების დაფინანსება ვითიბი ბანკის მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს. ბანკის მიერ განხორციელებული პროექტები მოიცავს ფედერაციების, ეროვნული ნაკრებების, საერთაშორისო და ადგილობრივი ტურნირების ფინანსურ მხარდაჭერას.

ვითიბი ბანკი არის საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის და ფეხბურთის ეროვნული ნაკრების გენერალური სპონსორი.

ტანვარჯიშის ფედერაციის გენერალური სპონსორი

წყალბურთის ეროვნული ნაკრების გენერალური სპონსორი

საცხენოსნო სპორტის ფედერაციის გენერალური სპონსორი

ფარიკაობის ფედერაციის ოფიციალური პარტნიორი

ვითიბი კულტურისთვის

წლიდან წლამდე ვითიბი ბანკი მხარს უჭერს უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ქართულ კულტურაში. 2019 წელს ბანკი გენერალურ სპონსორობას უწევდა თეატრებს, გამოფენებს და კონცერტებს. ქვეყნის კულტურული პოტენციალის განვითარება და აქტიური მხარდაჭერა ვითიბი ბანკის ერთერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა.

ვითიბი ბანკი იყო კოტე მარჯანიშვილის სახელობის თეატრის გენერალური სპონსორი სპონსორობა გაუწია თელავის ვაჟა ფშაველას სახელობის დრამატულ თეატრს სპონსორობა გაუწია იტალიის საელჩოს მიერ ორგანიზებულ ღონისძიებებს სპონსორობა გაუწია ფესტივალს „თბილისის ცის ქვეშ“

ვითიბი განათლებისთვის

ვითიბი ბანკი ახორციელებს სპეციალურ საგანმანათლებლო პროგრამებს თანამშრომლებისთვის. მუდმივად ზრუნავს მათ კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, დამატებითი უნარ ჩვევების ჩამოყალიბებაზე და ორგანიზებას უწევს სპეციალურ ღონისძიებებს მოწვეული პროფესიონალი ტრენერების მონაწილეობით. ამის გარდა ვითიბი ცალკეულ პროექტებს ახორციელებს საქართველოს სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებელთან.

ქუთაისის ა. წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტი

ბათუმის საზღვაო აკადემია

თელავის მუსიკალური სკოლა

ვითიბი ჯანსაღი მომავლისთვის

პროფესიონალური სპორტის მხარდაჭერასთან ერთად ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაცია ბანკის სოციალური პასუხისმგებლობის უმნიშვნელოვანეს ნაწილს წარმოადგენს. ამ მიმართულების განვითარებისთვის ბანკს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს, ბავშვთა სპორტული სკოლების, გუნდების, ტურნირების და ოლიმპიადების მხარდაჭერით. ვითიბი აფინანსებს ბავშვთა სპორტის ყველაზე პოპულარულ სახეობებს: ფეხბურთი, სამთოსათხილამურო სპორტი, რაგბი და სხვა.

ბანკის თანამშრომლებისთვის სისტემატიურად ეწყობა სპორტული ტურნირები ფეხბურთში, რაგბში, სამთოსათხილამურო სპორტში.

თბილისის ფეხბურთის ფედერაციის თაოსნობით ორგანიზებული ბავშვთა ფეხბურთის გუნდების ჩემპიონატის გენერალურის სპონსორი.
სამთოსათხილამურო სპორტული სკოლების მხარდამჭერი

ვითიბი ტრადიციებისთვის

აღნიშნული მიმართულებით ფინანსდება პროექტები, რომლებიც ხელს უწყობენ ტრადიციული ღირებულებების განვითარებას საქართველოში. მათ შორის საქველმოქმედო ფონდები და რელიგიური ორგანიზაციები.

საქართველოს საპატრიარქოს საქველმოქმედო ფონდი „ლაზარე“
საქველმოქმედო ფონდი „ცხოვრება მშვენიერია“
ცენტრი „აისი“

რესურსების მართვა

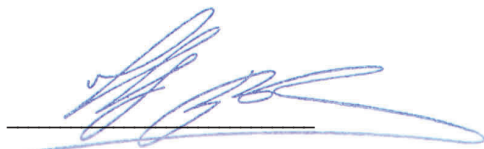
ვითიბი ბანკი დიდი პასუხისმგებლობით ეკიდება რესურსების მართვის საკითხს, ამასთან ერთად მნიშვნელოვან ყურადღებას ანიჭებს ენერგოეფექტურობის სისტემის სრულყოფას. 2019 წელს ბანკმა განაგრძო გარემოზე ნეგატიური ზეგავლენის მინიმალიზაციაზე ზრუნვა. შენობებში ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების დანერგვა, ერთდროულად დადებითად აისახება, როგორც ენერგიის მოხმარებაზე ასევე გარემოზე მავნე ზეგავლენის შემცირებაზე. ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების გარდა, ბანკი გეგმიურად ახდენს ავტოპარკის განახლებას ელექტრო ავტო ტრანსპორტით. ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის ეტაპობრივი დანერგვის ხარჯზე, ამცირებს საოფისე დოკუმენტების ბეჭდვას. ყოველწლიურად ზრდის მეორად გადამუშავებაზე ჩაბარებული ქაღალდის მოცულობას.

მმართველობის ანგარიშგების ნარდგენა

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

არჩილ კონცელიძე
გენერალური დირექტორი

მამუკა მენტეშვილი
ფინანსური დირექტორი

**ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ
საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების
შესაბამისად მომზადებული ანგარიში**

სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“
აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

ჩვენ სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 7 აპრილს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია მმართველობით ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

მარჩელო გელაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 30 სექტემბერი

სს „ვითიზი ბანკი (ჯორჯია)“

ფინანსური ანგარიშგება

*2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
მოგება-ზარალის ანგარიშგება	6
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შესავალი	10
2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	11
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები	22
4. სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	25
5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები	29
6. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	29
7. მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	30
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	30
9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	39
10. ძირითადი საშუალებები	40
11. საინვესტიციო ქონება	41
12. გადასახადები	41
13. საკრედიტო ზარალის აღდგენა/(ხარჯი) და სხვა გაუფასურება და ანარეცხები	43
14. სხვა აქტივები და ვალდებულებები	44
15. ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	46
16. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	46
17. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	47
18. სხვა ნასესხები სახსრები	47
19. კაპიტალი	48
20. პირობითი ვალდებულებები	49
21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი	50
22. სხვა შემოსავალი	50
23. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი	51
24. რისკის მართვა	52
25. რეალური ღირებულების განსაზღვრა	70
26. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი	77
27. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები	80
28. ცვლილებები ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში	82
29. კაპიტალის ადეკვატურობა	82
30. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები	83

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ (შემდგომში „ბანკი“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებისგან, სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ბანკისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია ასახულია ბანკის 2019 წლის მმართველობითი ანგარიშგებაში

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ბანკის 2019 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ შეეხება მმართველობით ანგარიშგებას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით, ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა გავცნოთ მმართველობით ანგარიშგებას და განვიხილოთ, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არსებით უზუსტობას შეიცავს, ჩვენ ვალდებული ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ბანკის უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთი მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ბანკი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ბანკის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

ჩვენ სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

მარჩელო გელაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 7 აპრილი

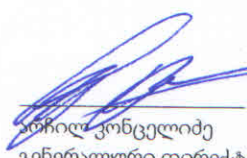
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

31 დეკემბრის მდგომარეობით

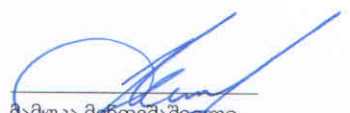
(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	149,909	184,505
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7	153,712	160,013
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8	1,153,560	1,097,216
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	120,696	114,581
ძირითადი საშუალებები	10	43,565	43,166
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები	4	9,443	-
საინვესტიციო ქონება	11	18,689	20,271
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		1,417	1,958
სხვა აქტივები	14	39,668	27,293
სულ აქტივები		1,690,659	1,649,003
ვალდებულებები			
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	15	35,303	128,435
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	16	1,075,454	1,005,563
გამოწვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	17	85,818	51,007
სხვა ნასესხები სახსრები	18	118,730	128,100
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	12	1,555	192
სხვა ვალდებულებები	14	26,738	27,885
სუბორდინირებული სესხი	27	63,448	52,757
სულ ვალდებულებები		1,407,046	1,393,939
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	19	209,008	209,008
მიწის და შენობების გადაფასების რეზერვი		9,652	9,827
უვადო სუბორდინირებული სესხი	19	13,926	11,575
გაუნაწილებელი მოგება		51,027	24,654
სულ კაპიტალი		283,613	255,064
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		1,690,659	1,649,003

ხელმოწერილი და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2020 წლის 7 აპრილს:

 ალექსანდრე კონცელიძე
 გენერალური დირექტორი

 მამუკა მენთეშაშვილი
 ფინანსური დირექტორი

10-83 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება**31 დეკემბრის მდგომარეობით**

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	149,909	184,505
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7	153,712	160,013
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8	1,153,560	1,097,216
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	120,696	114,581
ძირითადი საშუალებები	10	43,565	43,166
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები	4	9,443	–
საინვესტიციო ქონება	11	18,689	20,271
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		1,417	1,958
სხვა აქტივები	14	39,668	27,293
სულ აქტივები		1,690,659	1,649,003
ვალდებულებები			
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	15	35,303	128,435
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	16	1,075,454	1,005,563
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	17	85,818	51,007
სხვა წასესხები სახსრები	18	118,730	128,100
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	12	1,555	192
სხვა ვალდებულებები	14	26,738	27,885
სუბორდინირებული სესხი	27	63,448	52,757
სულ ვალდებულებები		1,407,046	1,393,939
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	19	209,008	209,008
მიწის და შენობების გადაფასების რეზერვი		9,652	9,827
უვადო სუბორდინირებული სესხი	19	13,926	11,575
გაუნაწილებელი მოგება		51,027	24,654
სულ კაპიტალი		283,613	255,064
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		1,690,659	1,649,003

ხელმოწერილი და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2020 წლის 7 აპრილს:

არჩილ კონცელიძე
გენერალური დირექტორი

მამუკა მენთეშაშვილი
ფინანსური დირექტორი

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		120,782	118,184
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		8,613	7,948
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		3,077	2,370
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		975	1,883
		133,447	130,385
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე		(47,499)	(42,011)
მოთხოვნები ბანკების, საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და სხვა ნასესხები სახსრები		(9,253)	(14,307)
სუბორდინირებული სესხი		(6,283)	(3,355)
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		(3,680)	(2,393)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე		(594)	–
		(67,309)	(62,066)
უარყოფითი საპროცენტო განაკვეთების მქონე აქტივებით გამოწვეული ხარჯი			
გადახდები ანაზრის დაზღვევის სისტემისთვის		(176)	(183)
		(527)	(476)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		65,435	67,660
საკრედიტო ზარალის აღდგენა/(ხარჯი)	13	101	(8,002)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის აღდგენის/(ხარჯის გაწევის) შემდეგ		65,536	59,658
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	21	4,795	5,200
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:			
გარიგებებიდან		25,220	(8,416)
საკურსო სხვაობებიდან		(10,692)	21,153
წმინდა შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	11	310	1,169
სხვა შემოსავალი	22	7,587	13,111
არასაპროცენტო შემოსავალი		27,220	32,217
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	23	(38,728)	(39,118)
ცვეთა	10	(6,454)	(3,714)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	23	(15,248)	(18,792)
იურიდიული სარჩელების შემოზღუდვა	13	59	204
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანარიცხები/ანარიცხის შემოზღუდვა	13	(289)	229
არასაპროცენტო ხარჯი		(60,660)	(61,191)
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯის გაწევამდე		32,096	30,684
მოგების გადასახადის ხარჯი	12	(2,341)	(3,735)
წლის მოგება		29,755	26,949

10-83 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
წლის მოგება		29,755	26,949
სხვა სრული შემოსავალი			
სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება			
შენიშვნა-ნაგებობების გადაფასება	10	–	7,559
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	12	–	(73)
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება		–	7,486
წლის სხვა სრული (ზარალი)/შემოსავალი, წმინდა		–	7,486
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		29,755	34,435

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშ- ვნები	სააქციო კაპიტალი	საინვესტიციო ფასიანი			გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
			მიწის და შენობების გადაფასების რეზერვი	ქალაქებიდან არარეალიზე- ბული შემოსულობა	უვადო სუბორდინირე- ბული სესხები		
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		209,008	3,104	568	13,481	1,644	227,805
ფასს (IFRS) 9-ის მიღების გავლენა		—	—	(568)	—	(6,608)	(7,176)
ფასს (IFRS) 9-ის მიხედვით გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		209,008	3,104	—	13,481	(4,964)	220,629
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		—	7,486	—	—	26,949	34,435
უვადო სუბორდინირებულ სესხზე ვალუტის კონვერტაცია		—	—	—	(1,906)	1,906	—
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით		—	(763)	—	—	763	—
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	19	209,008	9,827	—	11,575	24,654	255,064
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		—	—	—	—	29,755	29,755
უვადო სუბორდინირებულ სესხზე გადახდილი თანხები (კაპიტალი)		—	—	—	—	(1,206)	(1,206)
უვადო სუბორდინირებულ სესხზე ვალუტის კონვერტაცია		—	—	—	2,351	(2,351)	—
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით		—	(175)	—	—	175	—
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		209,008	9,652	—	13,926	51,027	283,613

10-83 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული პროცენტი		130,669	129,561
გადახდილი პროცენტი		(67,116)	(63,348)
მიღებული საკომისიო		17,717	14,709
გადახდილი საკომისიო		(11,607)	(10,810)
უცხოურ ვალუტაში შემდგარი გარიგებებიდან წმინდა რეალიზებული შემოსულობა		6,996	1,519
სხვა მიღებული შემოსავალი		6,266	5,633
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(39,203)	(38,721)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები		(14,329)	(17,506)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		29,393	21,037
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>			
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		7,908	(43,265)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(13,949)	(146,914)
სხვა აქტივები		3,043	(2,239)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>			
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		(99,510)	12,020
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე		45,924	102,942
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		34,701	13,025
სხვა ვალდებულებები		(12,364)	1,043
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		(4,854)	(42,351)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(1,154)	(6,194)
საოპერაციო საქმიანობაში (გამოყენებული)/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		(6,008)	(48,545)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		(183,617)	(125,813)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან და გამოსყიდვიდან		176,838	132,020
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(8,501)	(7,088)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		877	11,589
შემოდინება საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		4,017	1,635
საინვესტიციო ქონების შესყიდვა		(1,549)	(456)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(11,935)	11,887
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
სხვა ნასესხები სახსრებიდან ზრდა		988,646	1,143,613
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(1,003,393)	(1,151,199)
შემოსავალი სუბორდინირებული სესხებიდან		–	46,882
სუბორდინირებული სესხების დაფარვა		–	(30,947)
გადახდილი დივიდენდები	19	(6)	(7)
უვალო სუბორდინირებულ სესხზე გადახდილი პროცენტი	19	(1,206)	–
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(2,392)	–
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(18,351)	8,342
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		1,698	1,178
წმინდა ცვლილება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(34,596)	(27,138)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	6	184,505	211,642
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო	6	149,909	184,505

10-83 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში)

1. შესავალი

სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯია“ (შემდგომში „ბანკი“) 1995 წლის 7 აპრილს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა სააქციო საზოგადოებად „გაერთიანებული ქართული ბანკის“ სახელით. თბილისის ჩუღურეთის რაიონულმა სასამართლომ ბანკმა მიანიჭა სარეგისტრაციო ნომერი 202906427. 2006 წლის 7 დეკემბერს ბანკმა შეიცვალა სახელი და ეწოდა „ვითიბი ბანკი ჯორჯია“. ბანკი საქმიანობს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „სებ“-ი) მიერ 1995 წლის 19 მაისს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიით.

ბანკი იღებს ანაზრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის კორპორატიულ და საცალო კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს 17 ფილიალი (7 მათგანი თბილისში მდებარეობს) (2018 წელს: 20 ფილიალი (10 მათგანი თბილისში) და 18 სერვისცენტრი (2018 წ.: 18 სერვისცენტრი).

ბანკის იურიდიული მისამართია საქართველო, თბილისი, ჭანტურიას ქ. 14.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიმოქცევაში გამოშვებული აქციების 1%-ზე მეტს ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები:

პარტნიორი	2019 %	2018 %
ღსს „ბანკი ვეტბე“	97.38	97.38
შპს „ლაკარპა ენტერპრაიზისი“	1.47	1.47
სხვა	1.14	1.14
სულ	100.00	100.00

ღსს „ბანკი ვეტბე“, (შემდგომში „მშობელი ბანკი“) არის ბანკის პირდაპირი მშობელი კომპანია. ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელ მხარე არის რუსეთის ფედერაციის მთავრობა, რომელიც მოქმედებს „ქონების ფედერალური სააგენტოს“ მეშვეობით და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ფლობს მშობელი ბანკის გამოშვებული და მიმოქცევაში მყოფი აქციების 60.93%-ს (2018 წ.: 60.93%).

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოს წევრები არ ფლობდნენ ბანკის აქციებს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 1,043-ს (2018 წ.: 1,154 თანამშრომელი).

ქვემოთ მოცემულია ბანკის თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა	2019
წამყვანი ხელმძღვანელობა	6
საშუალო რანგის ხელმძღვანელობა	106
სხვა	942
სულ	1,055
<i>მათ შორის</i>	
მუდმივი ხელშეკრულებით	1,045
დროებითი ხელშეკრულებით	10
სულ	1,055

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი არ ფლობს შვილობილ კომპანიებს. 2018 წლის 8 ნოემბერს შპს „ქართული ფონდის კომპანია“, ბანკის 100%-იან საკუთრებაში მყოფი შვილობილი კომპანია, ლიკვიდირებულ იქნა.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ („ფასს“) შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით, გარდა მიწისა და შენობა-ნაგებობების, საინვესტიციო ქონების, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების და წილობრივი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც ასახულია რეალური ღირებულებით.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული. ანგარიშგება ლარშია წარმოდგენილი, რადგან ბანკის ფინანსური ოპერაციების უმეტესობა შესრულებულია აღნიშნულ ვალუტაში. ოპერაციები სხვა ვალუტაში აღრიცხულია, როგორც უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები.

ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ.

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ინსტრუმენტების მართვის ბიზნეს-მოდელებზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფასდება რეალური ღირებულებით და, მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა, გარიგების დანახარჯები ემატება ან აკლდება ამ თანხას. ბანკი განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარების შემდგომ და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

ბანკმა მოახდინა მისი ყველა ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელის საფუძველზე, ხოლო აქტივების სახელშეკრულებო პირობები შეფასდა ქვემოთ მოცემულიდან ერთერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება
- ▶ რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში;
- ▶ რეალური ღირებულება მოგებაში ან ზარალში.

ბანკი მისი წარმოებული ინსტრუმენტების და სავაჭრო პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ბანკმა შესაძლოა განსაზღვროს ფინანსური ინსტრუმენტი რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას.

ფინანსური ვალდებულებები, გარდა სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური თავდებობებისა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ისინი სავაჭროდ არიან ფლობილი, წარმოებული ინსტრუმენტებია ან გამოიყენება რეალური ღირებულების განსაზღვრება.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, კლიენტებზე გაცემული სესხები, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით

ბანკი მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, კლიენტებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს მხოლოდ ამორტიზებული ღირებულებით, თუ დაცული იქნება ქვემოთ მოცემული პირობიდან ორივე:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნეს-მოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ბანკი თავის ბიზნეს-მოდელს განსაზღვრავს ისეთ დონეზე, რომელიც საუკეთესად ასახავს როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს მისი საქმიანი მიზნების მისაღწევად.

ბანკის ბიზნეს მოდელი არ ფასდება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე. ის აფასებს აგრეგირებული პორტფელების უმაღლეს დონეზე და ის ეფუძნება ემპირიული ფაქტორების საფუძველზე, როგორც არის შემდეგი:

- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს-მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს-მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ.
- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს-მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს-მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების რეალურ ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ღირებულება და ვადები ბანკის შეფასების სხვა მნიშვნელოვან ასპექტებს წარმოადგენს.

ბიზნეს-მოდელის შეფასება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს ეფუძნება, 'ყველაზე ცუდი' და 'სტრესული შემთხვევის' სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადები რეალიზდება ისეთი ფორმით, რომელიც განსხვავდება ბანკის თავდაპირველი მოლოდინებისგან, ბანკი არ ცვლის ამგვარ ბიზნეს-მოდელში წარმოდგენილი დარჩენილი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას. ამის ნაცვლად ის ამგვარ ინფორმაციას იყენებს ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შეძენილი ფინანსური აქტივების შეფასებას.

SPPI-ტესტი

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე ეტაპის სახით, იმის განსაზღვრად, აკმაყოფილებს თუ არა ის SPPI-ტესტის მოთხოვნებს, ბანკი ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს აფასებს.

ამ ტესტის მიზნებისთვის 'ძირითადი თანხა' განისაზღვრება ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულების სახით, თავდაპირველი აღიარებისას და შესაძლოა შეიცვალოს ფინანსური აქტივის ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ ადგილი აქვს ძირითადი თანხის დაფარვას ან პრემიის/ფასდაკლების ამორტიზაციას).

სასესხო გარიგებებში პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები, ჩვეულებრივ, წარმოადგენს გადახდებს ფულის დროითი ღირებულების და საკრედიტო რისკისთვის. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად, ბანკი იყენებს მსჯელობას და ითვალისწინებს ისეთ შესაბამის ფაქტორებს, როგორც არის ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც განისაზღვრება საპროცენტო განაკვეთი.

შედარებისთვის, სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც განსაზღვრავენ რისკების მინიმუმზე მეტ დაქვემდებარებას ან ისეთი სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში არასტაბილურობა, რომლებიც არ უკავშირდება ძირითად სასესხო გარიგებებს, არ წარმოშობს სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ თანხაზე. ასეთ შემთხვევებში, ფინანსური აქტივი რეალური ღირებულებით უნდა შეფასდეს, მოგებაში ან ზარალში.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახული სასესხო ინსტრუმენტები

სასესხო ინსტრუმენტებს ბანკი რეალური ღირებულებით ასახავს სხვა სრულ შემოსავალში თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობაა დაკმაყოფილებული:

- ▶ ინსტრუმენტის ფლობა ხდება ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და ფინანსური აქტივების გაყიდვის გზით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ვადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები (SPPI) ტესტის მოთხოვნებს აკმაყოფილებს.

სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტები შემდგომში რეალური ღირებულებით ფასდება, იმ შემოსულობებით და ზარალით, რომლებიც წარმოიშევა სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ რეალურ ღირებულებაში განხორციელებული ცვლილების გამო. საპროცენტო შემოსავალი და საკუროსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში იგივე ფორმით, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი. აღიარების შეწყვეტისას, სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ ამცირებს ამ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, რომელიც რეალური ღირებულებით შეფასებული რჩება. ამის ნაცვლად, იმ რეზერვის ოდენობის თანხა, რომელიც წარმოიშევადა აქტივი ამორტიზებული ღირებულებით რომ ყოფილიყო შეფასებული აღიარდება მთლიან სრულ შემოსავალში აკუმულირებული გაუფასურების თანხის სახით, მოგებაზე ან ზარალზე შესაბამისი დარიცხვით. მთლიან სრულ შემოსავალში აღიარებული აკუმულირებული ზარალი შემობრუნდება მოგებაში და ზარალში, აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

წილობრივი ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ბანკი იშვიათად ახდენდა მისი კაპიტალის ინვესტიციის გამოუთხოვად კლასიფიცირებას კაპიტალის ინვესტიციის სახით, რომელიც აღირიცხება რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როდესაც ისინი აკმაყოფილებენ კაპიტალის განმარტებას ბასს (IAS) 32-ის (*ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა*) საფუძველზე და მათი ფლობა სავაჭროდ არ ხდება. ამგვარი კლასიფიკაცია განისაზღვრება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე.

შემოსულობები და ზარალი ამგვარ წილობრივ ინსტრუმენტებზე, მოგებაში ან ზარალში არასოდეს ბრუნდება. დივიდენდები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით, გადახდის უფლების დადგენისას, გარდა შემთხვევისა, როდესაც ბანკი სარგებელს იღებს ამგვარი ამონაგებიდან, ინსტრუმენტის ღირებულების ნაწილის ანაზღაურების სახით, რა შემთხვევაშიც ამგვარი შემოსულობები სხვა სრულ შემოსავალში აღირიცხება. სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახული წილობრივი ინსტრუმენტები არ გაუფასურების შეფასების საგანს არ წარმოადგენენ. ამგვარი ინსტრუმენტების გაყიდვისას, დაგროვილი გადაფასების რეზერვი გადადის გაუნაწილებელ მოგებებზე.

რეალური ღირებულების განსაზღვრა

ბანკი მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით და სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს და ისეთ არაფინანსურ აქტივებს, როგორიც არის საინვესტიციო ქონება, მიწა და შენობა-ნაგებობები რეალური ღირებულებით აფასებს, საბალანსო უწყისის შედგენის ყოველ თარიღში.

რეალური ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. რეალური ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულების ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ბანკისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის რეალური ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან მისი მიყიდვით ბაზრის სხვა მონაწილისათვის, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ბანკი იყენებს მოცემული ვითარებების შესაბამის შეფასების მეთოდებს, რომლებიც ხელმისაწვდომია სათანადო მონაცემები რეალური ღირებულების განსაზღვრის, შესაბამისი ემპირიული შემავალი ინფორმაციის მაქსიმალურად გაზრდის და არაემპირიული შემავალი ინფორმაციის მინიმიზებისთვის. რეალური ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად რეალური ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია რეალური ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია რეალური ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ბანკი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი რეალური ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია

ბანკი არ ახდენს მისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ისეთი გამონაკლისის შემთხვევების გამოკლებით, რომელშიც ბანკი შეცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არასოდეს ხდება.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულისგან, ეროვნული ბანკისადმი (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი არსებული მოთხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ განთავსებიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას ბანკი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ახორციელებს ოპერაციებს, რომლებშიც ძირითადი წილი უკავია სავალუტო ფორვარდებსა და სვოპებს. ამგვარი ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებულია რეალური ღირებულებით. რეალური ღირებულება განისაზღვრება ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია შესაბამისი ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი რეალური ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი რეალური ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წარმოდგენილ საკურსო ცვლილებით მიღებულ წმინდა შემოსულობებში/(ზარალში).

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად ბანკს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტრუმენტების, კლიენტების მიმართ, სხვა ნასესხებ სახსრებსა და სუბორდინირებულ სესხებს. აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის რეალური ღირებულებით, რასაც აკლდება პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

საკრედიტო ინსტიტუტების წინაშე ვალდებულება წარმოადგენს თანხებს, რომლებიც მოზიდულია ბანკის ლიკვიდურობის მართვის მიზნით. ხოლო სხვა ნასესხები სახსრები მოიცავს თანხებს, რომელიც მიღებულია საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებთან დადებული შესაბამისი ხელშეკრულებების თანახმად ძირითადი საქმიანობის მიზნებისთვის და ბანკის კლიენტების საქმიანობის დაფინანსებისათვის.

რესტრუქტურირებული სესხები

თუ შესაძლებელია, უზრუნველყოფის საკუთრებაში მიღების ნაცვლად, ბანკი ახდენს სესხების რესტრუქტურირებას. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას.

ბანკმა შეწყვიტა ისეთი ფინანსური აქტივის აღიარება, როგორიც არის კლიენტებზე გაცემული სესხი, პირობების განმეორებით შეთანხმებისას როდესაც ის არსებითად ახალი სესხი ხდებოდა, რისი სხვაობაც აღიარდება აღიარების შეწყვეტით წარმოშობილი შემოსულობის ან ზარალის სახით, იმ პირობით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე აღრიცხული იქნება. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი ეტაპის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულად. იმის შეფასებისას, უნდა მოხდეს თუ არა კლიენტზე გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტა, ბანკი, სხვა საკითხებთან ერთად, ითვალისწინებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ სესხის ვალუტის ცვლილება;
- ▶ კონტრაქტის ცვლილება;
- ▶ ხომ არ იწვევს ცვლილება ინსტრუმენტის SPPI კრიტერიუმთან შესაბამისობას.

თუ ცვლილება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, ცვლილება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ცვლილების საფუძველზე, ბანკი აღრიცხავს შემოსულობა ან ზარალის მოდიფიცირებას, რომლებიც წარმოდგენილია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში იმის გათვალისწინებით, რომ გაუფასურების ზარალი არ იქნება აღრიცხული.

ცვლილებებისთვის, რომლებიც არ იწვევს აღიარებას შეწყვეტას, ბანკი ასევე განმეორებით აფასებს ხომ არ არსებობდა მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკში, ან აქტივები ხომ არ უნდა იყოს კლასიფიცირებული გაუფასურებულად. როდესაც ცვლილების შედეგად აქტივი გაუფასურებულად კლასიფიცირდება, ის მე-3 სტადიაში დარჩება მინიმუმ 3-წლიანი გამოსაცდელი ვადით. ამგვარი რესტრუქტურირებული სესხის მე-3 სტადიიდან მე-2 სასტადიაში რეკლასიფიცირების მიზნით, გამოსაცდელი პერიოდის განმავლობაში ძირითადი თანხის ან პროცენტის რეგულარული გადახდები განხორციელდა შეცვლილი გადახდის გრაფიკის შესაბამისად.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ბანკმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ ბანკმა (ა) ან გადასცა აქტივზე არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, (ბ) ან არც გადასცა და არც შეინარჩუნა აქტივზე არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ მან გადასცა აქტივის კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ბანკის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. მონაწილეობის გაგრძელება, რომელიც იძენს გარანტიის ფორმას გადაცემულ აქტივზე, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ ანაზღაურების მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით, რომლის გადახდაც შეიძლება ბანკს მოეთხოვოს.

როდესაც გადაცემულ აქტივზე ხანგრძლივი ჩართულობა იღებს გაყიდვით და/ან შესყიდვით ოფციონის ფორმას (ფულადი განსაზღვრული ოფციონის ან მსგავსი ანარიცხის ჩათვლით), ბანკის ხანგრძლივი ჩართულობა მოიცავს გადაცემული აქტივის თანხას, რომელიც ბანკს შეუძლია განმეორებით შეიძინოს, გარდა რეალური ღირებულებით შეფასებულ აქტივზე შეძენილი ფუთ-ოფციონისა (ფულადი განსაზღვრული ოფციონის ან მსგავსი ანარიცხის ჩათვლით), როდესაც ბანკის ხანგრძლივი ჩართულობის ფარგლები იზღუდება გადაცემული აქტივის რეალურ ღირებულებასა და ოფციონის რეალიზაციის ფასს შორის უმცირესით.

უმოქმედო სესხები

ბანკის პოლიტიკის თანახმად, უმოქმედო სესხების აღიარების შეწყვეტა ხდება შემდეგნაირად:

- ▶ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები ჩამოიწერება “ბანკის” საკრედიტო კომიტეტის შესაბამისი გადაწყვეტილების საფუძველზე;
- ▶ უიმედო სესხები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების რეზერვიდან მას შემდეგ, რაც დასრულდება სესხების ამოღებისთვის საჭირო ყველა პროცედურა და განისაზღვრება ამოუღებელი დანაკარგების ოდენობა.

თუ ბანკი ამოიღებს თანხას სესხის ჩამოწერის შემდეგ პერიოდში, ამოღებული თანხა აისახება სესხის გაუფასურების რეზერვის ანგარიშზე.

ჩამოწერები

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ნაწილობრივ ან - მთლიანად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ბანკი შეწყვეტს აღდგენის განხორციელებას. თუ ჩამოსაწერი თანხა აღემატება დაგროვილი ცვეთის რეზერვს, სხვაობა თავდაპირველად აღირიცხება რეზერვზე დამატების სახით, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებაში. ნებისმიერი შემდგომი ანაზღაურება განეკუთვნება საკრედიტო ზარალის ხარჯს. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქცეობა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქცეობის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგაქცეობის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგომის პირობით და ნებადართული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ კომპანიის და ყველა კონტრაქტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ეს პირობები, ზოგადად, არ სრულდება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებში და შესაბამისი აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და ამოუღებელი სასესხო ვალდებულება

ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, აკრედიტივებს და სასესხო ვალდებულებებს.

ფინანსური გარანტიები ფინანსურ ანგარიშგებაში თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღიარდება, რაც მიღებულ პრემიას წარმოადგენს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში თავდაპირველი აღიარების თანხაზე დაგროვებითი ამორტიზაციის გამოკლებით მიღებულ ოდენობასა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხის თანხას შორის უმაღლესით.

ამოუღებელი სასესხო ვალდებულება და აკრედიტივები წარმოადგენს ვალდებულებებს, რომლის ფარგლებშიც, ვალდებულების არსებობის პერიოდში, ბანკი ვალდებულია კლიენტზე გასცეს სესხი წინასწარ განსაზღვრული პირობებით. ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების მსგავსად, ეს ხელშეკრულებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოთხოვნებში შედის.

ბანკი იშვიათად გამოსცემს სასესხო ვალდებულებებს ბაზარზე მოქმედ საპროცენტო განაკვეთებზე დაბალი ოდენობით. ამგვარი ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომ ფასდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხის და თავდაპირველად აღიარებულ თანხაზე მაღალი ოდენობით, რომელსაც, შესაბამის შემთხვევაში, აკლდება აღიარებული შემოსავლის დაგროვებითი თანხა.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქცევადი სხვაობების გაქცევა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც სავარაუდოდ იმოქმედებს აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გასტუმრების პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების (რომლებიც ეხება გასანაწილებელ მოგებას) და საგადასახადო კანონების საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს ანგარიშგების თარიღისთვის.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ბანკის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების მოგულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. შენობა-ნაგებობები შეფასებულია რეალური ღირებულებით, რასაც აკლდება გადაფასების თარიღის შემდგომ დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება. მიწის შეფასება ხდება რეალური ღირებულებით და მას არ ერიცხება ცვეთა. შეფასება რეგულარულად ტარდება იმის გადასამოწმებლად, რომ გადაფასებული ქონების რეალური ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან. ბანკის ქონება ბოლოს შეფასდა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-10 შენიშვნაში.

გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მანამდე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად მისი ოდენობის შემცირების შეზღუდვა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მეტობას, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეტობიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

დაუმთავრებელი მშენებლობა აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც საჭიროების შემთხვევაში აკლდება გაუფასურების რეზერვი. მშენებლობის დასრულების შემდეგ აქტივები გადაიტანება საოფისე ან სხვა შენობებში მათი საბალანსო ღირებულებით. დაუმთავრებელი მშენებლობის ცვეთა არ ხდება, სანამ აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არ იქნება.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წელი
შენობები	30-50
კომუნალური სისტემები და მასთან დაკავშირებული მოწყობილობები	10-40
კომპიუტერული და საკომუნიკაციო ტექნიკა	4
ავეჯი და საოფისე ტექნიკა	2-6
სატრანსპორტო საშუალებები	5
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	შესაბამის საიჯარო პერიოდში

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა, შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გაიცემა იჯარით საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის გაზრდისათვის, და რომელსაც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ბანკი არ იყენებს და არ ფლობს გაყიდვის მიზნით.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, ტრანსაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმოწერდ ფასდება რეალური ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ბანკის საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

საინვესტიციო ქონების ღირებულება გადაფასდება ყოველი ანგარიშგების თარიღისთვის და მისი აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც საინვესტიციო ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობა/ზარალი. გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილში.

დასაკუთრებული აქტივები

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ბანკმა დაისაკუთრა ვადაგადაცილებული სესხების თანხის ამოღებისას. ეს აქტივები შეძენისას ფასდება რეალური ღირებულებით და აისახება შენობებსა და აღჭურვილობაში, საინვესტიციო ქონებაში ან სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში, სხვა აქტივების მუხლში. ეს კლასიფიკაცია დამოკიდებულია უზრუნველყოფის მახასიათებლებსა და ბანკის გადაწყვეტილებაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება აქტივების ამ კატეგორიების შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად. დასაკუთრებული უზრუნველყოფის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. პირველადი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიკური მომსახურების ვადის – 2-10 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. ბანკი არ ფლობს სასარგებლო გამოყენების შეუზღუდავი ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი რეალური ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები ცხადდება, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

უვადო სუბორდინირებული სესხი

განუსაზღვრელი ვადისა და კუპონის გადახდების დაგროვების გარეშე გაუქმების შესაძლებლობის გამო ბანკი უვადო სუბორდინირებულ სესხს აღრიცხავს, როგორც წილობრივ ინსტრუმენტს და პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის გამოთვლის მიზნებისთვის. ბანკი რუბლში გამოხატულ უვადო სუბორდინირებულ სესხს აღრიცხავს ლარის ეკვივალენტურ თანხად, საანგარიშგებო თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსის გამოყენებით, ხოლო ვალუტის კონვერტაციის ეფექტს აღრიცხავს გაუნაწილებელ მოგებაში.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკის მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია შემოსავლის სათანადო სიზუსტით შეფასება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

ბანკი ანგარიშობს საპროცენტო შემოსავალს სასესხო ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, გაუფასურებული აქტივების გამოკლებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდიანების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ბანკი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს ანგარიშობს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდება და აღარ იქნება გაუფასურებული, ბანკი დაუბრუნდება საპროცენტო შემოსავლის ბრუტო საფუძველზე დაანგარიშების მეთოდს.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს ანგარიშობს შეცვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშების და ამ განაკვეთის აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე მორგებით. შეცვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ახდენს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (საკრედიტო ზარალის ჩათვლით) შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებამდე დისკონტირებას.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ბანკი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან კლიენტებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ.

სესხის აუთვისებელი თანხის საკომისიო იმ სესხების შემთხვევაში, რომელთა ათვისებაც მოსალოდნელია და საკრედიტო პროდუქტებთან დაკავშირებული სხვა გასამრჯელოები, მათ შორის გარანტიებისა და აკრედიტივების გაცემის საზღაური გადავადდება (დამატებით ხარჯებთან ერთად) და აღიარდება სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირების სახით.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ბანკს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციების დღეებში არსებული გაცვლითი კურსებით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც რეალური ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა რეალური ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად, იყო 2.8677 და 2.6766 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები

ბანკი მიმართავს გარკვეულ შეფასებს და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსური წლისთვის. შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაისინჯება და ეყრდნობა ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენებს, რომელთა გონივრული პროგნოზირებაც შესაძლებელია გარემოების გათვალისწინებით. ხელმძღვანელობა ასევე გარკვეულ გადაწყვეტილებებს იღებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ქვემოთ მოცემულია გადაწყვეტილებები, რომლებსაც აქვს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და შეფასებები, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად შეცვალოს მომდევნო ფინანსური წლის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება:

ფუნქციონირებადი საწარმო

ბანკის ხელმძღვანელობის შეფასებით, ბანკს შესწევს უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ბანკის ხელმძღვანელობამ გამოთქვა კმაყოფილება იმასთან დაკავშირებით, რომ ბანკს აქვს ფულადი სახსრები და მშობელი ბანკის ფინანსური მხარდაჭერა უახლოეს მომავალში თავისი საქმიანობის გასაგრძელებლად. აქედან გამომდინარე, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ თუ ეს შეუძლებელია, რეალური ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია 25-ე შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

გაუფასურების ზარალის შეფასება, ფინანსური აქტივების ყველა კატეგორიასთან მიმართებაში, საჭიროებს მსჯელობას, კერძოდ, მომავალი ფულადი ნაკადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების თანხის და ვადების შეფასებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრის და საკრედიტო რისკში მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებისას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. ბანკის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებები კომპლექსური მოდელების მონაცემებს წარმოადგენს, ცვლადი მონაცემების და მათი ინტერპრეტაციების შერჩევასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საბაზისო მოსაზრებებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ბანკის კრედიტის გაცემის შიდა მოდელი, რომელიც დეფოლტების შესაძლებლობებს ინდივიდუალურ ქულებს ანიჭებს;
- ▶ ბანკის კრიტერიუმი იმის შესაფასებლად არსებობს თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა და უნდა შეფასდეს თუ არა რეზერვები ფინანსური აქტივებისთვის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის და თვისებრივი შეფასების საფუძველზე;
- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება მრავლობითი მაკროეკონომიკური სცენარის შექმნის, მათი წარმოშობის შესაძლებლობის განსაზღვრის და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ემპირიულ მაკროეკონომიკურ ფაქტორებში ცვლილებების გავლენის შეფასების გზით;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის შემუშავება, მათ შორის სხვადასხვა ფორმულის და ამოსავალი მონაცემების შერჩევა.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

სესხების გაუფასურების რეზერვი

ბანკს აქვს სამეტაპიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაუფასურების მოდელი. გაუფასურების რეზერვის ხარჯი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის დამოკიდებულია იმ ფაქტორებზე, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, გაუფასურების რეზერვის ხარჯი უტოლდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში შესაძლო დეფოლტის მოვლენებით გამოწვეული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობას (1-ლი სტადია). თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, სესხი 30 დღეზე მეტი ვადით არის ვადაგადაცილებული, ან სესხი დეფოლტირებულია ან სხვაგვარად არის გაუფასურებული, გაუფასურების რეზერვის ხარჯი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობას უტოლდება (მე-2 და მე-3 სტადიები).

ყველა სტადიაზე აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებს შემდეგი მახასიათებლები აქვთ:

- ▶ 1-ლი სტადია: საკრედიტო რისკი გაუფასურების და მნიშვნელოვანი ზრდის გარეშე, რომლისთვისაც აღიარებულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის 12-თვიანი რეზერვი;
- ▶ მე-2 სტადია: თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რომლისთვისაც აღიარებულია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი;
- ▶ მე-3 სტადია: გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება და ფინანსური აქტივები დეფოლტირებულია ან სხვაგვარად არის გაუფასურებული, რაზეც აღიარებულია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი; და
- ▶ შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული: შესყიდული ან წარმოქმნილი დიდი დისკონტირების საფუძველზე, რომელიც ასახავს გაწეულ საკრედიტო ზარალს, რომელზეც აღიარებულია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაანგარიშდება ყველა ინდივიდუალური ობიექტისთვის დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების ფუნქციის სახით და ის საპროგნოზო ინფორმაციას მოიცავს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მოიცავს მომავალი რამდენიმე წლის ეკონომიკური პირობების პროგნოზირებას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

საკრედიტო რისკის და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ობიექტური და ვარაუდზე დაფუძნებულია და ის მოიცავს შეფასების შესაბამის ყველა ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, მათ შორის ინფორმაციას განვლილი მოვლენების, მიმდინარე პირობების და საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი მოვლენებისა და ეკონომიკური პირობების გონივრულ და დამაკმაყოფილებელ პროგნოზებს. ამასთან, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში უნდა გავითვალისწინოთ ფულის დროითი ღირებულება. ზოგადად, ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს სამი ძირითადი კომპონენტის - დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გათვალისწინებით.

12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაანგარიშდება 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამრავლების გზით. რაც შეეხება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ის დაანგარიშდება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის გამოყენებით. 12-თვის და არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს ვალდებულებების შეუსრულებლობის შესაძლებლობას, რომელიც წარმოიშობება მომდევნო 12 თვის და ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში (შესაბამისი თანმიმდევრობით). დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს მოსალოდნელ დეფოლტირებულ ნაშთს, ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვის გათვალისწინებით საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღიდან დეფოლტის შემთხვევამდე, ნაკისრი ვალდებულებების ნებისმიერ მოსალოდნელ კლებასთან ერთად. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს მოსალოდნელ დანაკარგს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებაზე დეფოლტის მოვლენის, მათ შორის ერთობლივი ღირებულების ეფექტის შემსუბუქების (იმ დროისთვის, როდესაც მოსალოდნელია მისი რეალიზაცია) და ფულის დროითი ღირებულების გათვალისწინებით.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ქონების გადაფასება

ბანკი რეგულარულად ახდენს უძრავი ქონების (მიწის, საოფისე შენობების და საინვესტიციო ქონების) ღირებულების გადახედვას რეალურ ღირებულებასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით და ახდენს გადაფასებას, რათა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მათი რეალური ღირებულებისაგან. ბანკი ახდენს გადაფასებას სპეციალური შეფასების ტექნიკისა და ადგილობრივ ბაზარზე განხორციელებული უძრავი ქონების ოპერაციების შესახებ არსებული ინფორმაციის გამოყენებით.

მიწა და შენობები გადაფასებულია საბაზრო ღირებულებასთან მიმართებით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. გადაფასებული შენობები 2019 წლის 1 იანვრიდან აღიარებულია მათი სასარგებლო გამოყენების დარჩენილი ვადის მიხედვით.

ბანკის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შენობებისა და მიწის საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება ამ აქტივების რეალური ღირებულებისაგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. დაწვრილებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-10 და მე-11 შენიშვნებში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად, სადაც ბანკი საქმიანობს.

აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები წარმოადგენს მოგების გადასახადს, რომლის აღდგენაც შესაძლებელია მომავალი დასაბეგრი მოგებიდან გამოქვითვით და რომელიც აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები აღირიცხება იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც მოსალოდნელია შესაბამისი საგადასახადო შეღავათების რეალიზაცია. სამომავლო დასაბეგრი მოგება და მომავალში მოსალოდნელი საგადასახადო შეღავათების ოდენობა ეყრდნობა ხელმძღვანელობის გონივრულ შეფასებას არსებული პირობების გათვალისწინებით. იხილეთ მე-12 შენიშვნა.

იჯარები - ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება

ბანკს არ შეუძლია იჯარაში შემავალი საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა, შესაბამისად, საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად ის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იყენებს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომლის გადახდაც ბანკს მოუწევდა გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივის ღირებულების მსგავსი ფასის მქონე აქტივის მისაღებად საჭირო თანხების მსგავსი ვადის და მსგავსი უზრუნველყოფის მქონე სესხის დასაფარად მსგავს ეკონომიკურ გარემოში. შესაბამისად, ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი ასახავს იმას, თუ „რისი გადახდა მოუწევდა“ ბანკს, რაც საჭიროებს შეფასებას ემპირიული განაკვეთების ხელმისაწვდომობის შემთხვევაში, ან თუ საჭიროა მათი ცვლილება იჯარის პირობების ასახვის მიზნით.

ბანკმა ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი შეაფასა ემპირიული შემავალი ინფორმაციის (როგორც არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი) გამოყენებით, როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და საჭიროა საწარმოს დამახასიათებელი კონკრეტული შეფასებების გაკეთება.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკებში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

ბანკმა პირველად გამოიყენა სტანდარტში შესული გარკვეული ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ბანკს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული. ქვემოთ დაწვრილებით განვიხილავთ თითოეული ცვლილების ხასიათსა და გავლენას:

ფასს (IFRS) 16 - იჯარა

ფასს (IFRS) 16 ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფასიკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. სტანდარტში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს იჯარების უმეტესობის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს (IFRS) 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს (IAS) 17-სგან. მეიჯარეები განაგრძობენ იჯარების კლასიფიცირებას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარებად, ბასს (IAS) 17-ის მსგავსი პრინციპების გამოყენებით. შესაბამისად, ფასს (IFRS) 16-ს გავლენა არ ჰქონია იმ იჯარებზე, რომელშიც ბანკი მეიჯარეა.

ბანკმა მიიღო ფასს (IFRS) 16, მიღების მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. ამ მეთოდით, სტანდარტი რეტროსპექტულად გამოიყენება სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების კუმულაციური ეფექტით, რომელიც თავდაპირველი გამოყენების თარიღში აღიარდება. ბანკმა გადაწყვიტა გადასვლის პრაქტიკული გამოცდილების გამოყენება, რაც სტანდარტის მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებთან გამოყენების საშუალებას იძლევა, რომლებიც თავდაპირველი გამოყენების თარიღში იჯარებად განისაზღვრა ბასს (IAS) 17 და ფასიკ (IFRIC) 4-ის გამოყენებით. ბანკმა ასევე მიიღო გადაწყვეტილება გამოეყენებინა აღიარებასთან დაკავშირებული გამონაკლისები საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომლებსაც დაწყების თარიღში აქვთ 12 ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას (მოკლევადიანი იჯარა), ასევე საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალფასიანია (დაბალი ღირებულების მქონე აქტივები).

ფასს (IFRS) 16-ის მიღების ეფექტი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

აქტივები

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები

9,632

სხვა აქტივები

(42)

სულ აქტივები

9,590

ვალდებულებები

საიჯარო ვალდებულებები (სხვა ვალდებულებებში)

9,638

დარიცხული ხარჯები (სხვა ვალდებულებებში)

(48)

სულ ვალდებულებები

9,590

(ა) ფასს (IFRS) 16-ის მიღების ეფექტის ხასიათი

ბანკს აქვს შენობების იჯარის ხელშეკრულებები. ფასს (IFRS) 16-ის მიღებამდე, ბანკმა მისი თითოეული იჯარა (როგორც მოიჯარე) დააკლასიფიცირა იჯარის ვადის დასაწყისში როგორც ფინანსური ან ჩვეულებრივი იჯარა. იჯარა ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდებოდა, თუ ის ბანკს გადასცემდა საიჯარო აქტივის მფლობელობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს; სხვა შემთხვევაში ის ჩვეულებრივ იჯარად კლასიფიცირდებოდა. ჩვეულებრივ იჯარაში, იჯარით გაცემული ქონების კაპიტალიზაცია არ მოხდა და საიჯარო გადასახდელები აღიარდა საიჯარო ხარჯის სახით მოგებაში ან ზარალში, ცვეთის წრფივი დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადაზე.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკებში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

აგანსად გადახდილი ნებისმიერი საიჯარო თანხა და დარიცხული საიჯარო თანხა აღიარდა სხვა აქტივების და ვალდებულებების ქვეშ, შესაბამისად.

ფასს (IFRS) 16-ის მიღებისთანავე, ბანკმა გამოიყენა ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომა ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. სტანდარტში განსაზღვრულია გადასვლის კონკრეტული მოთხოვნები და პრაქტიკული მეთოდები, რომლებსაც ბანკი იყენებდა.

იჯარები ადრე აღიარება ჩვეულებრივ იჯარებად.

ბანკმა გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები აღიარა ადრე ჩვეულებრივ იჯარებად კლასიფიცირებული იჯარებისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები იჯარების უმეტესობისთვის აღიარდა საბალანსო ღირებულების საფუძველზე, ისე, თითქოს სტანდარტი ყოველთვის გამოიყენებოდა, თავდაპირველი გამოყენების თარიღში ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებისგან განცალკევებით. ზოგიერთ იჯარაში, გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები აღიარდა საიჯარო ვალდებულებების თანხის ოდენობით, რომელიც კორექტირდება ადრე აღიარებული ნებისმიერი აგანსად გადახდილი და დარიცხული საიჯარო გადასახდელების გათვალისწინებით. საიჯარო ვალდებულებები აღიარდა ნარჩენი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გათვალისწინებით, თავდაპირველი გამოყენების თარიღში.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“ (გაგრძელება)

ბანკმა ასევე გამოიყენა ხელმისაწვდომი პრაქტიკული გამოცდილება, სადაც ის:

- ▶ იჯარების პორტფელთან მიმართებაში იყენებს ფასდაკლების ერთ განაკვეთს, გონივრულ ფარგლებში მსგავსი მახასიათებლებით;
- ▶ ეყრდნობოდა იმის შეფასებას, არის თუ არა იჯარები შეზღუდული თავდაპირველი გამოყენების თარიღამდე;
- ▶ იყენებდა მოკლევადიანი იჯარების გამონაკლისებს იმ იჯარებთან, რომელთა საიჯარო ვადა თავდაპირველი გამოყენების თარიღიდან 12 თვეში სრულდება.
- ▶ აკლბდა თავდაპირველ პირდაპირ ხარჯებს გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივის შეფასებიდან, თავდაპირველი გამოყენების თარიღში;
- ▶ იყენებდა განვლილი მოვლენების შეფასებას საიჯარო ვადის განსაზღვრაში, როდესაც ხელშეკრულება მოიცავს იჯარის ვადის გახანგრძლივების ან შეწყვეტის ფუნქციას.

2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, საიჯარო ვალდებულებები შესაძლოა შედარდეს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, შემდეგი სახით.

საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,538
<i>გამოკლებული:</i>	
მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული ვალდებულებები	(37)
<i>დამატებული:</i>	
გადახდები პირობით გახანგრძლივებულ პერიოდებში, რომლებიც არ აღიარებულია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,562
იჯარასთან დაკავშირებული არადისკონტირებული ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვარს	11,063
საშუალო შეწონილი ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	5.87%
საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,638

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკებში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

(ბ) ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია ბანკის ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკები, ფასს (IFRS) 16-ის მიღებისას, რომლებიც თავდაპირველი გამოყენების თარიღიდან გამოიყენებოდა:

(i) ბანკი, როგორც მოიჯარე

ბანკი იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ბანკი საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები

ბანკი აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და იცვლება საიჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი გადაფასების მიხედვით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. სანამ ბანკს არ ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ის მიიღებს საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლებას საიჯარო ვადის გასვლის შემდეგ, აღიარებული გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები ამორტიზირდება წრფივი დარიცხვის მეთოდით, მის მოსალოდნელ სასარგებლო ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმოკლესით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები გაუფასურებას ექვემდებარება.

საიჯარო ვალდებულება

იჯარის დაწყების თარიღში, ბანკი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის ისეთი უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომლითაც გონივრულ ფარგლებში ისარგებლებს ბანკი და იჯარის შეწყვეტის გამო დარიცხული ჯარიმების გადახდებს, თუ საიჯარო ხელშეკრულების პირობებში გათვალისწინებულია ბანკის მიერ ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლება. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვა ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, ბანკი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, იმ შემთხვევაში, თუ იჯარაში გათვალისწინებული პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება - განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო ვადის ცვლილებას, ფიქსირებული საიჯარო გადახდების ცვლილებას ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების ცვლილებას.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკებში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“ (გაგრძელება)

მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ბანკი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას მის მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

მნიშვნელოვანი მსჯელობა ხელშეკრულებების საიჯარო ვადის განსაზღვრაში განახლების თვისებით

ბანკი განსაზღვრავს საიჯარო ვადას იჯარის შეუქცევადი ვადის სახით, ნებისმიერ სხვა პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის გახანგრძლივების ფუნქცია, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამგვარი ფუნქციით ისარგებლებენ, ან ნებისმიერი პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის შეწყვეტის ფუნქცია, თუ მისი გამოყენების გონივრული რწმენა არ არსებობს.

რამდენიმე იჯარის ფარგლებში, ბანკს აქვს აქტივების დამატებითი ვადით იჯარის უფლება; გარდა ამისა, ზოგიერთ ხელშეკრულებას გაუქმების უფლება აქვს, ბანკისთვის მნიშვნელოვანი ჯარიმების წარმომშობი გარეშე. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის განახლების ან შეწყვეტის ფუნქციით, ბანკი მსჯელობას ეყრდნობა. ე.ი. იჯარის განახლების ან გაუქმებისთვის ის განიხილავს ყველა შესაძლებელ ფაქტორს, რომელიც მისთვის ეკონომიკურ სარგებელს წარმოქმნის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, ბანკი განმეორებით აფასებს იჯარის ვადას იმის გადასამოწმებლად, ხომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება ვითარებებში, რომელიც მისი კონტროლის ფარგლებშია ან მოქმედებს მის მიერ იჯარის განახლების ან შეწყვეტის უფლებით სარგებლობის (ან არ სარგებლობის) უნარზე (მაგ. ბიზნეს სტრატეგიის ცვლილება).

ქვემოთ მოცემულია ბანკის გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების და საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მოძრაობა პერიოდის განმავლობაში:

	გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები (შენიშნა- ნაგებობები)		საიჯარო ვალდებულებები
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,632		9,638
შესყიდვები	2,265		2,265
ცვეთის ხარჯი	(2,454)		
საპროცენტო ხარჯი	–		594
გადახდები	–		(2,955)
საკურსო სხვაობა	–		601
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,443		10,143

ბანკი აღიარებს ფლობის და იჯარის ხარჯს მოკლევადიანი იჯარებიდან 656 ლარის ოდენობით 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის. იხილეთ 23-ე შენიშვნა.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკებში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

(ii) ბანკი, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც ბანკი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკს და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორც თავიდან საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

ფასს (IFRS) 16-სთან ერთად, ბანკმა პირველად გამოიყენა შემდეგი ცვლილებები და ინტერპრეტაციები, რომლებსაც არანაირი გავლენა არ აქვთ ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ ფასიკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში „საავანსო გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 19-ში: „გემების ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 28-ში „გრძელვადიანი მონაწილეობა მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“;
- ▶ წლიური გაუმჯობესება 2015-2017 წლების ციკლი.

5. სააღრიცხვო პოლიტიკების სამომავლო ცვლილებები

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ბანკის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. როგორც მოსალოდნელია, არც ერთ მათგანს არ ექნება მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 3-ში: „საქმიანობის განსაზღვრა“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 1-სა და ბასს (IAS) 8-ში: „ტერმინის „არსებითი“ განმარტება“;
- ▶ საპროცენტო განაკვეთის მაჩვენებლის რეფორმა: ცვლილებები ფასს (IFRS) 9, ბასს (IAS) 39-სა და ფასს (IFRS) 7-ში.

6. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

	2019	2018
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	54,510	48,740
მიმდინარე ანგარიშები საკრედიტო დაწესებულებებში	45,795	87,199
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	49,604	48,567
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	—	(1)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	149,909	184,505

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშების 73.15% განთავსებულია ორ არარეზიდენტ საკრედიტო დაწესებულებაში (2017 წ.: 81.24%).

ფულის ეკვივალენტების ყველა ნაშთი პირველ სტადიას განეკუთვნება; წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მნიშვნელოვან მოძრაობებს ადგილი არ ჰქონია.

7. მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

	2019	2018
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	153,569	159,879
ვადიანი დეპოზიტები საკრედიტო დაწესებულებებში	143	134
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	153,712	160,013

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. კანონმდებლობის შესაბამისად ბანკს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება.

2019 წელს აშშ დოლარის ანგარიშზე სავალდებულო რეზერვის საპროცენტო განაკვეთი განსაზღვრულია, როგორც აშშ-ის ფედერალური სარეზერვო სისტემის პოლიტიკის განაკვეთს გამოკლებული 0.5% (2018 წ.: აშშ-ის ფედერალური სარეზერვო სისტემის პოლიტიკის განაკვეთს გამოკლებული 2%, მაგრამ არანაკლებ 0%-სა), ხოლო ევროს ანგარიშზე - როგორც ევროპის ცენტრალური ბანკის განაკვეთი 0.2%-ზე ნაკლები (2018 წ.: ევროპის ცენტრალური ბანკის განაკვეთს გამოკლებული 2%, მაგრამ არანაკლებ 0,6%-სა).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვადიან დეპოზიტებში შესული თანხა 143 ლარის ოდენობით (2018 წ.: 134 ლარი) განთავსებული იყო გრძელვადიან დეპოზიტებზე და დაგირავებული იყო საერთაშორისო ფინანსურ დაწესებულებებთან ოპერაციების ანგარიშსწორების უზრუნველყოფის სახით.

საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ არსებული ნაშთი პირველ სტადიას განეკუთვნება; წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მნიშვნელოვან მოძრაობებს ადგილი არ ჰქონია.

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

	2019	2018
სამომხმარებლო სესხები	495,435	528,694
კორპორატიული სესხები	471,601	410,763
სესხები მცირე ბიზნესისთვის	215,375	179,313
ფიზიკური პირების ანაზრით უზრუნველყოფილი სესხები	4,385	7,397
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, სულ	1,186,796	1,126,167
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	(33,236)	(28,951)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, წმინდა	1,153,560	1,097,216

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მთლიან საბალანსო ღირებულებაში და კორპორატიულ კრედიტებთან მიმართებაში შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ცვლილებების ანალიზი მოიცავდა შემდეგს:

კორპორატიული სესხები	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	373,933	23,314	13,516	410,763
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	423,384	–	–	423,384
დაფარული აქტივები	(347,664)	(41,049)	–	(388,713)
გადატანები პირველ სტადიაში	14,618	(6,309)	(8,309)	–
გადატანები მეორე სტადიაში	(39,758)	40,267	(509)	–
გადატანები მესამე სტადიაში	(8,529)	(507)	9,036	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	183	183
მოდიფიკაციებით გამოწვეული ცვლილება				
სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში	–	102	1	103
აღდგენები	–	–	6,749	6,749
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(1,202)	(1,202)
სავალუტო კურსის ცვლილება	17,771	1,725	838	20,334
2019 წლის 31 დეკემბრის	433,755	17,543	20,303	471,601

კორპორატიული სესხები	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019				
წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(2,873)	(660)	(3,073)	(6,606)
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	(2,439)	–	–	(2,439)
დაფარული აქტივები	2,901	1,002	–	3,903
გადატანები პირველ სტადიაში	(2,145)	135	2,010	–
გადატანები მეორე სტადიაში	299	(350)	51	–
გადატანები მესამე სტადიაში	60	6	(66)	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის				
კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა				
პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ				
საკრედიტო ზარალზე	1,122	(414)	(1,270)	(562)
დისკონტის ამორტიზაცია (საპროცენტო				
შემოსავალში აღიარებული).	–	–	(183)	(183)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის				
დაანგარიშებაში გამოყენებული				
მოდელების და ამოსავალი მონაცემების				
ცვლილება	539	31	2,623	3,193
აღდგენები	–	–	(6,749)	(6,749)
ჩამოწერილი თანხები	–	–	1,202	1,202
სავალუტო კურსის ცვლილება	(92)	(43)	(191)	(326)
2019 წლის 31 დეკემბრის	(2,628)	(293)	(5,646)	(8,567)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

კორპორატიული სესხები	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2018 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	332,416	9,110	53,567	395,093
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	248,787	3,970	594	253,351
დაფარული აქტივები	(186,657)	(12,809)	(7,168)	(206,634)
გადატანები მეორე სტადიაში	(24,068)	24,068	–	–
გადატანები მესამე სტადიაში	–	(1,699)	1,699	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	119	119
აღდგენები	–	–	529	529
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(36,222)	(36,222)
სავალუტო კურსის ცვლილება	3,455	674	398	4,527
2018 წლის 31 დეკემბერს	373,933	23,314	13,516	410,763

კორპორატიული სესხები	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2018				
წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(3,658)	(265)	(39,375)	(43,298)
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	(1,781)	(166)	(217)	(2,164)
დაფარული აქტივები	1,957	230	1,438	3,625
გადატანები მეორე სტადიაში	403	(403)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაში	–	62	(62)	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა				
პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	–	(20)	64	44
დისკონტის ამორტიზაცია (საპროცენტო შემოსავალში აღიარებული).	–	–	(119)	(119)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებაში				
გამოყენებული მოდელების და ამოსავალი მონაცემების ცვლილება	271	(42)	(719)	(490)
აღდგენები	–	–	(529)	(529)
ჩამოწერილი თანხები	–	–	36,222	36,222
სავალუტო კურსის ცვლილება	(65)	(56)	224	103
2018 წლის 31 დეკემბერს	(2,873)	(660)	(3,073)	(6,606)

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მთლიან საბალანსო ღირებულებაში და მცირე ბიზნეს-კრედიტებთან მიმართებაში შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ცვლილებების ანალიზი მოიცავდა შემდეგს:

<i>სესხები მცირე ბიზნესისთვის</i>	<i>პირველი სტადია</i>	<i>მეორე სტადია</i>	<i>მესამე სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	176,526	607	2,180	179,313
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	166,018	–	–	166,018
დაფარული აქტივები	(134,394)	–	(1,454)	(135,848)
გადატანები პირველ სტადიაში	2,992	(2,466)	(526)	–
გადატანები მეორე სტადიაში	(4,543)	4,543	–	–
გადატანები მესამე სტადიაში	(205)	(2,552)	2,757	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	75	75
მოდიფიკაციებით გამოწვეული ცვლილება				
სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში	–	17	16	33
აღდგენები	–	–	67	67
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(282)	(282)
სავალუტო კურსის ცვლილება	5,827	39	133	5,999
2019 წლის 31 დეკემბრის	212,221	188	2,966	215,375

<i>სესხები მცირე ბიზნესისთვის</i>	<i>პირველი სტადია</i>	<i>მეორე სტადია</i>	<i>მესამე სტადია</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019				
წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1,138)	(174)	(1,133)	(2,445)
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	(822)	–	–	(822)
დაფარული აქტივები	662	–	757	1,419
გადატანები პირველ სტადიაში	(447)	127	320	–
გადატანები მეორე სტადიაში	230	(230)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაში	82	631	(713)	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	222	(249)	–	(27)
დისკონტის ამორტიზაცია (საპროცენტო შემოსავალში აღიარებული).	–	–	(75)	(75)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებაში გამოყენებული მოდელების და ამოსავალი მონაცემების ცვლილება	315	(101)	(245)	(31)
მოდიფიკაციებით გამოწვეული ცვლილება				
სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში	–	(1)	(4)	(5)
აღდგენები	–	–	(67)	(67)
ჩამოწერილი თანხები	–	–	282	282
სავალუტო კურსის ცვლილება	(29)	(8)	(54)	(91)
2019 წლის 31 დეკემბრის	(925)	(5)	(932)	(1,862)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით
(გაგრძელება)

სესხები მცირე ბიზნესისთვის	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2018 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	168,043	376	1,817	170,236
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	109,934	(72)	760	110,622
დაფარული აქტივები	(100,878)	(630)	(548)	(102,056)
გადატანები მეორე სტადიაში	(1,053)	1,053	–	–
გადატანები მესამე სტადიაში	(1,153)	(142)	1,295	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	(261)	(261)
აღდგენები	–	–	33	33
ჩამოწერილი თანხები	(43)	–	(956)	(999)
სავალუტო კურსის ცვლილება	1,676	22	40	1,738
2018 წლის 31 დეკემბერს	176,526	607	2,180	179,313

სესხები მცირე ბიზნესისთვის	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2018				
წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1,189)	(40)	(1,155)	(2,384)
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	(691)	18	(196)	(869)
დაფარული აქტივები	612	26	265	903
გადატანები მეორე სტადიაში	24	(24)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაში	50	4	(54)	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	1	(209)	(505)	(713)
დისკონტის ამორტიზაცია (საპროცენტო შემოსავალში აღიარებული).	–	–	261	261
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებაში გამოყენებული მოდელების და ამოსავალი მონაცემების ცვლილება	(47)	50	(635)	(632)
აღდგენები	–	–	(33)	(33)
ჩამოწერილი თანხები	43	–	956	999
სავალუტო კურსის ცვლილება	59	1	(37)	23
2018 წლის 31 დეკემბერს	(1,138)	(174)	(1,133)	(2,445)

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მთლიან საბალანსო ღირებულებაში და სამომხმარებლო სესხებთან მიმართებაში შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ცვლილებების ანალიზი მოიცავდა შემდეგს:

სამომხმარებლო სესხები	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	499,186	8,967	20,541	528,694
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	230,298	–	–	230,298
დაფარული აქტივები	(264,344)	(2,460)	(5,029)	(271,833)
გადატანები პირველ სტადიაში	31,082	(26,584)	(4,498)	–
გადატანები მეორე სტადიაში	(37,658)	42,139	(4,481)	–
გადატანები მესამე სტადიაში	(878)	(17,689)	18,567	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	907	907
მოდიფიკაციებით გამოწვეული ცვლილება				
სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში	–	304	34	338
აღდგენები	–	–	1,320	1,320
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(3,920)	(3,920)
სავალუტო კურსის ცვლილება	9,413	132	86	9,631
2019 წლის 31 დეკემბრის	467,099	4,809	23,527	495,435

სამომხმარებლო სესხები	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019				
წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(5,104)	(1,097)	(13,698)	(19,899)
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	(2,253)	–	–	(2,253)
დაფარული აქტივები	2,925	247	5,184	8,356
გადატანები პირველ სტადიაში	(3,540)	2,090	1,450	–
გადატანები მეორე სტადიაში	2,101	(4,010)	1,909	–
გადატანები მესამე სტადიაში	18	4,347	(4,365)	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	2,533	(1,855)	(3,848)	(3,170)
დისკონტის ამორტიზაცია (საპროცენტო შემოსავალში აღიარებული).	–	–	(907)	(907)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებაში გამოყენებული მოდელების და ამოსავალი მონაცემების ცვლილება	(1,074)	(440)	(5,918)	(7,432)
მოდიფიკაციებით გამოწვეული ცვლილება				
სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში	–	(11)	(15)	(26)
აღდგენები	–	–	(1,320)	(1,320)
ჩამოწერილი თანხები	–	–	3,920	3,920
სავალუტო კურსის ცვლილება	(27)	(7)	(40)	(74)
2019 წლის 31 დეკემბრის	(4,421)	(736)	(17,648)	(22,805)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2018 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	411,278	6,146	16,251	433,675
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	301,533	5,107	4,699	311,339
დაფარული აქტივები	(204,620)	(3,279)	(5,052)	(212,951)
გადატანები მეორე სტადიაში	(4,434)	4,434	–	–
გადატანები მესამე სტადიაში	(7,237)	(3,464)	10,701	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1	1
აღდგენები	–	–	809	809
ჩამოწერილი თანხები	(4)	(2)	(6,917)	(6,923)
სავალუტო კურსის ცვლილება	2,670	25	49	2,744
2018 წლის 31 დეკემბერს	499,186	8,967	20,541	528,694

სამომხმარებლო სესხები	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2018				
წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(4,596)	(1,057)	(12,576)	(18,229)
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	(3,723)	5	(3,449)	(7,167)
დაფარული აქტივები	2,722	189	974	3,885
გადატანები მეორე სტადიაში	85	(85)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაში	285	114	(399)	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	324	(156)	(4,196)	(4,028)
დისკონტის ამორტიზაცია (საპროცენტო შემოსავალში აღიარებული).	–	–	(1)	(1)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებაში გამოყენებული მოდელების და ამოსავალი მონაცემების ცვლილება	(191)	(103)	(158)	(452)
აღდგენები	–	–	(809)	(809)
ჩამოწერილი თანხები	4	2	6,917	6,923
სავალუტო კურსის ცვლილება	(14)	(6)	(1)	(21)
2018 წლის 31 დეკემბერს	(5,104)	(1,097)	(13,698)	(19,899)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები, რომლებიც დეპოზიტით არის უზრუნველყოფილი, პირველ სტადიას განეკუთვნება; 2019 და 2018 წლების განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ მომხდარა. 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხებთან მიმართებაში, რომლებიც დეპოზიტებით არის უზრუნველყოფილი, მთლიანი საბალანსო ღირებულების ცვლილებების ანალიზი მოიცავდა შემდეგს:

ფიზიკური პირების ანაბრით უზრუნველყოფილი სესხები	პირველი სტადია
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	7,397
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	8,797
დაფარული აქტივები	(12,238)
სავალუტო კურსის ცვლილება	429
2019 წლის 31 დეკემბერს	4,385

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით (გაგრძელება)

ფიზიკური პირების ანაზრით უზრუნველყოფილი სესხები	პირველი სტადია
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,234
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	4,386
დაფარული აქტივები	(6,316)
სავალუტო კურსის ცვლილება	93
2018 წლის 31 დეკემბრის	7,397

მოდIFIცირებული და რესტრუქტურიზებული სესხები

თუ ცვლილება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, ცვლილება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ცვლილების საფუძველზე, ბანკი აღრიცხავს შემოსულობის ან ზარალის მოდიფიცირებას იმის გათვალისწინებით, რომ გაუფასურების ზარალი არ იქნება აღრიცხული.

მე-2 და მე-3 სტადიების აქტივები, რომლებიც პერიოდის განმავლობაში შეიცვალა, ბანკის მიერ ცვლილებით გამოწვეული შესაბამისი ზარალით მოიცავდა სესხებს, რომელთა ამორტიზებული ღირებულება ცვლილებამდე 25,144 ლარს, ხოლო ცვლილებით გამოწვეული წმინდა შემოსულობა - 474 ლარი.

იმ სესხების მთლიანმა საბალანსო ღირებულებამ, რომლისთვისაც ზარალის რეზერვი შეიცვალა მოდიფიკაციის შემდეგ 12-თვიანი შეფასებით პერიოდის განმავლობაში 9.032 ლარი შეადგინა, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

უზრუნველყოფის საგანი და საკრედიტო რისკის შემცირება

უზრუნველყოფისათვის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. ამ მიზნით შემუშავებულია უზრუნველყოფის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრები და ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის: უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და საბანკო გარანტიები და დეპოზიტები;
- საცალო სესხებისათვის - საბანკო დეპოზიტები, საცხოვრებელი ფართის გირაო, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, საყოფაცხოვრებო აქტივები და მესამე მხარეთა თავდებობა.

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

მოდერნიზებული და რესტრუქტურულიზებული სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ფლობილი უზრუნველყოფის საგნის და გაუფასურებული (მე-3 სტადია) აქტივების საკრედიტო რისკის შემცირების მიმდინარე რეალური ღირებულების ანალიზი. უზრუნველყოფის საგნის დონიდან გამომდინარე, მე-3 სტადიის ზოგიერთ კრედიტს შესაძლოა არ ჰქონდეს ინდივიდუალური მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის მოსალოდნელი ღირებულება აღემატება დანაკარგებს დეფოლტის შემთხვევაში თუმცა, მესამე სტადიის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შესაძლოა აღემატებოდეს ქვემოთ ნაჩვენებ ოდენობებს.

	საბაზისო სცენარის ფარგლებში ფლობილი უზრუნველყოფის საგნის რეალური ღირებულება							დაკავშირებული	
	საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	ფულადი სახსრები/დეპოზიტები	ფასიანი ქაღალდები	ქონება	სხვა*	ნამეტი უზრუნველყოფა	სულ უზრუნველყოფა	რისკის ნეტო ოდენობა	
		მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი							
2019 წლის 31 დეკემბერი	46,797	26	—	53,003	23,583	(56,673)	19,939	26,858	24,227
სამომხმარებლო სესხები	23,528	26	—	8,692	710	(6,131)	3,297	20,231	17,649
კორპორატიული სესხები	20,303	—	—	35,998	21,832	(44,104)	13,726	6,577	5,646
სესხები მცირე ბიზნესისთვის	2,966	—	—	8,313	1,041	(6,438)	2,916	50	932

	საბაზისო სცენარის ფარგლებში ფლობილი უზრუნველყოფის საგნის რეალური ღირებულება								დაკავშირებული
	საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	ფულადი სახსრები/დეპოზიტები	ფასიანი ქაღალდები	ქონება	სხვა*	ნამეტი უზრუნველ-ყოფა	სულ უზრუნველ-ყოფა	რისკის ნეტო ოდენობა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
2018 წლის 31 დეკემბერი	36,237	22	2,516	55,367	19,943	(60,146)	17,702	18,535	17,904
სამომხმარებლო სესხები	20,541	22	–	11,009	475	(7,710)	3,796	16,747	13,697
კორპორატიული სესხები	13,516	–	2,516	39,441	18,681	(48,849)	11,789	1,726	3,073
სესხები მცირე ბიზნესისთვის	2,180	–	–	4,917	787	(3,587)	2,117	62	1,134

* მოძრავი ქონება, მესამე მხარის გარანტიები და მოწყობილობები

2019 წლის განმავლობაში ბანკის მიერ დასაკუთრებულმა უზრუნველყოფამ (მიწა და შენობა-ნაგებობები) დასაკუთრების მომენტში არსებული თვითღირებულებით შეადგინა 8,350 ლარი (2018 წ.: 4,774 ლარი), რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც საინვესტიციო ქონება და სასაქონლო-მატერიალური მარაგები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ღირებულებით 1,571 ლარი და 6,779 ლარი (შესაბამისი თანმიმდევრობით) (2018 წ.: 456 ლარი და 4,318 ლარი). იხილეთ მე-11 და მე-14 შენიშვნები.

ბანკის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვა რეგულირდება შესაბამისი პროცედურებით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება აუნაზღაურებელი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად. ზოგადად, ბანკი დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების კონცენტრაცია

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სესხების კონცენტრაცია ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე შეადგენდა 219,127 ლარს, ანუ მთლიანი სასესხო პორტფელის 18.46%-ს (2018 წ.: 196,549 ლარი, ანუ 17.45%). აღნიშნული სესხებისათვის შეიქმნა რეზერვი 1,267 ლარის (2018 წ.: 1,822 ლარი) ოდენობით.

კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებში შედის ერთი მსესხებლის მიმართ გაცემული 28,112 ლარის კრედიტის ოდენობა, რაც მთლიანი საკრედიტო პორტფელის 2.37%-ს შეადგენს (2018 წ.: 24,367 ლარი, ანუ 2.16%), რასაც ერიცხება წლიური 11.5% და ვადა ეწურება 2028 წლის ივნისში (2018 წ.: ყოველწლიური საპროცენტო განაკვეთი 7.5%-ის ოდენობით და ვადა 2028 წლის ივნისამდე).

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების კონცენტრაცია (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხები კლიენტების ტიპების მიხედვით:

	2019	2018
მეწარმე იურიდიული პირები	679,163	589,326
ფიზიკური პირები	499,820	536,091
სახელმწიფო ორგანიზაციები	7,813	750
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, სულ	1,186,796	1,126,167

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების (რომლებიც ძირითადად საქართველოშია გაცემული) განაწილება დარგების მიხედვით:

	2019	2018
ფიზიკური პირები	499,820	536,092
ვაჭრობა და მომსახურება	342,951	280,504
წარმოება	86,788	68,766
სოფლის მეურნეობა და საკვები პროდუქტების გადამამუშავება	71,551	52,739
ენერგეტიკა	50,439	38,877
ფინანსური	36,911	35,228
უმრავი ქონების მშენებლობა	27,653	29,023
ტრანსპორტი და ტელეკომუნიკაციები	14,697	35,831
სხვა	55,986	49,107
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, სულ	1,186,796	1,126,167

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები		
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	91,512	94,007
საქართველოს ეროვნული ბანკის სახაზინო თამასუქები	9,931	9,094
კორპორაციული ობლიგაციები	19,510	11,770
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	(311)	(344)
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	120,642	114,527
წილობრივი ფასიანი ქაღალდები რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.		
კორპორაციული აქციები	54	54
წილობრივი ფასიანი ქაღალდები რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.	54	54
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	120,696	114,581

ყველა სავალო ფასიანი ქაღალდი ამორტიზებული ღირებულებით პირველ სტადიას განეკუთვნება. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეადგენდა 311 ლარს (2018 წ.: 344 ლარი), ხოლო ცვლილება წლის განმავლობაში არაარსებითი იყო.

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა 2019 და 2018 წლებში ასეთია:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	კომპიუტერული და საკომუნიკაციო ტექნიკა	ავტო და საოფისე ტექნიკა	კომუნალური სისტემები და მასთან დაკავშირე- ბული მოწყობილო- ბები	სატრანს- პორტო საშუალებები	საიჯარო გაუმჯობესე- ბები	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება							
2017 წლის 31 დეკემბერი	26,336	11,899	10,591	1,938	1,906	2,980	55,650
შესყიდვები	3,024	2,432	583	–	638	237	6,914
გადატანა საინვესტიციო ქონებიდან (მე-11 შენიშვნა)	4,250	–	–	–	–	–	4,250
გასხვისება და ჩამოწერა	(6,527)	(1,452)	(1,382)	–	(470)	(25)	(9,856)
გადაფასების ეფექტი	6,087	–	–	–	–	(1,301)	4,786
2018 წლის 31 დეკემბერი	33,170	12,879	9,792	1,938	2,074	1,891	61,744
შესყიდვები	294	2,054	823	–	112	1,296	4,579
გადატანა საინვესტიციო ქონებიდან (მე-11 შენიშვნა)	580	–	–	–	–	–	580
გასხვისება და ჩამოწერა	(682)	(896)	(491)	–	(198)	(93)	(2,360)
2019 წლის 31 დეკემბერი	33,362	14,037	10,124	1,938	1,988	3,094	64,543
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება							
2017 წლის 31 დეკემბერი	(1,085)	(9,357)	(8,006)	(432)	(1,337)	(783)	(21,000)
ცვეთის დანარიცხი	(513)	(1,521)	(836)	(68)	(247)	(528)	(3,713)
გასხვისება და ჩამოწერა	338	1,453	1,303	–	470	10	3,574
გადაფასების ეფექტი	1,260	–	–	–	–	1,301	2,561
2018 წლის 31 დეკემბერი	–	(9,425)	(7,539)	(500)	(1,114)	–	(18,578)
ცვეთის დანარიცხი	(619)	(1,689)	(713)	(68)	(310)	(601)	(4,000)
გასხვისება და ჩამოწერა	5	896	474	–	176	49	1,600
2019 წლის 31 დეკემბერი	(614)	(10,218)	(7,778)	(568)	(1,248)	(552)	(20,978)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2017 წლის 31 დეკემბერი	25,251	2,542	2,585	1,506	569	2,197	34,650
2018 წლის 31 დეკემბერი	33,170	3,454	2,253	1,438	960	1,891	43,166
2019 წლის 31 დეკემბერი	32,748	3,819	2,346	1,370	740	2,542	43,565

ბანკის ქონება ბოლოს შეფასდა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შემფასებელი არის ასეთი ტიპის ძირითადი საშუალებების შეფასების სპეციალისტი. საბაზრო ფასის დასადგენად გამოყენებულ იქნა ინფორმაცია აქტიური ბაზრიდან. საბაზრო მდგომა გამოიყენებოდა რეალური ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, მიღებული ღირებულების დასამოწმებლად გამოყენებულია შემოსავლის მეთოდი, როდესაც არ არსებობდა მსგავსი საკუთრებისთვის იმავე სივრცულ მონაკვეთში მიმდინარე გაყიდვებზე ან საიჯარო განაკვეთებზე ინფორმაცია. ბანკის ქონების რეალური ღირებულების შეფასება დაწვრილებით აღწერილია 25-ე შენიშვნაში.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასების შედეგად, მათი ღირებულება გაიზარდა 7,347 ლარით, საიდანაც 7,559 ლარი აღიარდა სხვა სრულ შემოსავალში, ხოლო 211 ლარის ოდენობით ზარალი - სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასება რომ არ მომხდარიყო, თავდაპირველი თვითღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნებოდა 29,123 ლარი (2018 წ.: 30,072 ლარი), ხოლო დარიცხული ცვეთა შეადგენდა 7,849 ლარს (2018 წ.: 7,308 ლარი).

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექსპლუატაციაში მყოფი, მაგრამ სრულად გაცვეთილი ძირითადი საშუალებების მთლიანი ღირებულება შეადგენდა 15,177 ლარსა და 12,290 ლარს, შესაბამისად.

(ათას ლარში)

11. საინვესტიციო ქონება

	2019	2018
საწყისი ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	20,271	24,556
შესყიდვები	1,571	456
გასვლები	(3,490)	(1,660)
ძირითად საშუალებებზე გადაკლასიფიცირებული (მე-10 შენიშვნა)	(580)	(4,250)
რეკლასიფიცირებული დასაკუთრებული უზრუნველყოფის		
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებიდან	607	–
გადაფასებიდან მიღებული შემოსულობა	310	1,169
საბოლოო ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	18,689	20,271

საინვესტიციო ქონება არის მიწისა და შენობებისგან შემდგარი უძრავი ქონება, რომელიც ბანკმა მიიღო დაუფარავი სესხების უზრუნველყოფის საგნების დასაკუთრებით. იხილეთ მე-8 შენიშვნა.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამოუკიდებელმა შემფასებელმა განსაზღვრა ბანკის საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება. შემფასებელი არის ასეთი ტიპის ქონების შეფასების სპეციალისტი. რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომლითაც შეფასების დღეს შეიძლება აქტივი გაიყვას საკმის მცოდნე და გარიგების მოსურნე მხარეებს შორის „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“ შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის სტანდარტების შესაბამისად.

საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება განისაზღვრა ბაზრის მონაცემების საფუძველზე. საბაზრო მეთოდი გამოვიყენეთ რეალური ღირებულების განსაზღვრად.

12. გადასახადები

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში შევიდა ცვლილებები მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი თავდაპირველად 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. 2018 წლის 27 დეკემბრის ბანკებისთვის ცვლილების ეფექტური თარიღი 2023 წლის 1 იანვრით შეიცვალა. ახალი ნორმატიული აქტის თანახმად, მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით განაწილებული მოგება, და არა არსებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება ექნებათ ჩაითვალოს 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ დაიბეგრება მოგების გადასახადით.

ბოლო ცვლილების ძალაში შესვლის შემდეგ, ბანკმა გადაიანგარიშა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადააფასა მისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები, 2023 წლის 1 იანვრის შემდგომი პერიოდისთვის და შესაბამისად აღიარა გადავადებული საგადასახადო ხარჯი 2018 წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ბასს (IAS) 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ თანახმად, ბანკმა გაუნაწილებელი მოგებისთვის გამოიყენა 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთი იმ აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, რომელთა რეალიზაცია ან გასტუმრება მოსალოდნელია ცვლილების ამოქმედების პერიოდებში.

2019 და 2018 წლებში ბანკის მოგება იბეგრება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით. მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. კანონმდებლობით გათვალისწინებული და რეალური განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის სარგებლის ხარჯის შედარება ასეთია:

12. გადასახადები (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2019	2018
მიმდინარე გადასახადის ხარჯი	(978)	(2,326)
გადავადებული საგადასახადო ხარჯი - დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება.	(1,363)	(1,482)
მინუს: სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადავადებული გადასახადი	–	73
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(2,341)	(3,735)

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოყვანილი გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	2019	2018
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე	32,096	30,684
კანონით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	(4,814)	(4,603)
გამოუქმითავი ხარჯები	(23)	(563)
შემოსავლები, რომლებიც არ ექვემდებარება დაბეგვრას, შემცირებული საგადასახადო მიზნებისათვის აღიარებული შემოსავლებით	2,496	2,073
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	–	(642)
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(2,341)	(3,735)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში შემდეგია:

დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება							
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი	ბელახალი შეფასება (ფასს (IFRS) 9)						
	2017	მოგება-ზარალის ანგარიშგება	სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშში	მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	2018	მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	2019
გაუფასურების რეზერვი და სხვა დანაკარგების ანარიცხები	–	81	–	(8)	73	(14)	59
ფინანსური ინსტრუმენტების კორექტირება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისად	1,366	–	–	1,435	2,801	(729)	2,072
დარიცხული ხარჯი	1,360	–	–	28	1,388	(82)	1,306
სხვა	27	–	–	(5)	22	(6)	16
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	2,753	81	–	1,450	4,284	(831)	3,453
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი							
სესხების გაუფასურების რეზერვი	(1,264)	17	–	(2,537)	(3,784)	(528)	(4,312)
ძირითადი საშუალებები	(175)	–	(73)	(275)	(523)	(13)	(536)
გაუფასურების რეზერვი და სხვა დანაკარგების ანარიცხები	(125)	3	–	(47)	(169)	46	(123)
ფინანსური ინსტრუმენტების კორექტირება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისად	–	–	–	–	–	(37)	(37)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(1,564)	20	(73)	(2,859)	(4,476)	(532)	(5,008)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ (ვალდებულებები)	1,189	101	(73)	(1,409)	(192)	(1,363)	(1,555)

(ათას ლარში)

13. საკრედიტო ზარალის აღდგენა/(ხარჯი) და სხვა გაუფასურება და ანარიცხები

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვები ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ასახულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	შენიშვნა	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		(1)	–	–	(1)
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		–	–	–	–
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8	1,289	953	(2,141)	101
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		(32)	–	–	(32)
სხვა ფინანსური აქტივები		(60)	–	93	33
საკრედიტო ზარალის აღდგენა/(ხარჯი)		1,196	953	(2,048)	101
ფინანსური გარანტიები		100	5	1	106
სასესხო ვალდებულებები		(397)	–	–	(397)
აკრედიტივები		2	–	–	2
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანარიცხები		(295)	5	1	(289)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვები ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ასახულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	შენიშვნა	პირველი სტადია	მეორე სტადია	მესამე სტადია	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		9	–	–	9
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		27	–	–	27
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8	296	(510)	(7,850)	(8,064)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		24	–	–	24
სხვა ფინანსური აქტივები		2	–	–	2
საკრედიტო ზარალის აღდგენა/(ხარჯი)		358	(510)	(7,850)	(8,002)
ფინანსური გარანტიები		(32)	(5)	–	(37)
სასესხო ვალდებულებები		182	1	–	183
აკრედიტივები		83	–	–	83
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანარიცხების შემობრუნება		233	(4)	–	229

გაუფასურების რეზერვის და ანარიცხების დინამიკა ასეთია:

	იურიდიული სარჩელები
2018 წლის 1 იანვარი	(102)
უკუსვლით გატარება (დარიცხვა)	204
ჩამოწერები	–
ადრე ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	(102)
2018 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბერი	–

14. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2019	2018
ფინანსური აქტივები		
წარმოებული ფინანსური აქტივები	9,559	87
დაუსრულებელი ანგარიშსწორება ფულადი გადარიცხვებით	3,405	3,145
დებიტორული დავალიანება სადაზღვევო კომპანიებისგან	–	2,509
სხვა	227	160
სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(84)	(144)
ფინანსური აქტივები, სულ	13,107	5,757
არაფინანსური აქტივები		
არამატერიალური აქტივები	10,614	8,330
დასაკუთრებული უზრუნველყოფის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	10,099	7,303
წინასწარ გაწეული ხარჯები	3,308	3,679
გადახდილი ავანსები	1,682	1,085
წინასწარ გადახდილი საოპერაციო გადასახადები	395	360
ხელმისაწვდომი სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	194	357
სხვა	269	422
არაფინანსური აქტივები, სულ	26,561	21,536
სხვა აქტივები	39,668	27,293

მოთხოვნა სადაზღვევო კომპანიის მიმართ წარმოადგენს ბანკის მოთხოვნას გასულ აქტივზე 2018 წლის 31 დეკემბერს. მოთხოვნა დაიფარა და ის სრულად დაფარა სადაზღვევო კომპანიამ 2019 წლის 26 თებერვალს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი და ანაზღაურების შემოსულობა აღიარებულია ნეტო საფუძველზე, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

არამატერიალური აქტივების მოძრაობა 2019 და 2018 წლების განმავლობაში ასეთი იყო:

	არამატერიალური აქტივები
თვითღირებულებით	
2017 წლის 31 დეკემბერი	11,547
შესყიდვები	1,491
2018 წლის 31 დეკემბერი	13,038
შესყიდვები	3,999
2019 წლის 31 დეკემბერი	17,037
აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურება	
2017 წლის 31 დეკემბერი	(3,364)
ამორტიზაციის დანარიცხი წლის განმავლობაში (23-ე შენიშვნა)	(1,344)
2018 წლის 31 დეკემბერი	(4,708)
ამორტიზაციის დანარიცხი წლის განმავლობაში (23-ე შენიშვნა)	(1,715)
2019 წლის 31 დეკემბერი	(6,423)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
2018 წლის 31 დეკემბერი	8,330
2019 წლის 31 დეკემბერი	10,614

საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით ყველა ფინანსური აქტივი პირველ სტადიას განეკუთვნება და წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მნიშვნელოვან მოძრაობებს ადგილი არ ჰქონია.

14. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018
ფინანსური ვალდებულებები		
საიჯარო ვალდებულება	10,143	–
დარიცხული პრემია	7,421	7,926
ანგარიშსწორება პლასტიკური ბარათებით	1,951	2,109
დარიცხული ხარჯი	1,408	1,872
დარიცხული გამოუყენებელი შვებულება	1,076	1,040
გარეზერვაციული ვალდებულებების ჩანაცვლების თვითღირებულების ანარიცხები	706	416
დაუსრულებელი ანგარიშსწორება ფულადი გადარიცხვებით	534	3,444
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	24	8,769
სხვა	300	456
სულ ფინანსური ვალდებულებები	23,563	26,032
არაფინანსური ვალდებულებები		
მიღებული ავანსები	2,113	785
ბანკის აქციონერებისათვის გადასახდელი დივიდენდები	1,062	1,068
სულ არაფინანსური ვალდებულებები	3,175	1,853
სხვა ვალდებულებები	26,738	27,885

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავდა უცხოური ვალუტის ფორვარდულ და სვოპ ოპერაციებს, რომლებიც რეალური ღირებულების იერარქიებში მიეკუთვნებოდა მეორე დონეს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებულია შეფასების მეთოდით, რომელიც იყენებს აქტიური ბაზრის მონაცემებს. გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპ მოდელს, მიმდინარე ღირებულების გამოთვლის გამოყენებით. მოდელში შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს შემდეგს:

	2019				2018			
	პირობითი თანხა		რეალური ღირებულებები		პირობითი თანხა		რეალური ღირებულებები	
	აქტივი	ვალდებულება	აქტივი	ვალდებულება	აქტივი	ვალდებულება	აქტივი	ვალდებულება
სავალუტო ხელშეკრულებები								
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	294,196	281,741	9,559	24	143,616	141,983	87	8,769
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	294,196	281,741	9,559	24	143,616	141,983	87	8,769

15. ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

	2019	2018
ვადიანი ანაზრები და სესხები	19,443	31,586
მშობელი ბანკისგან მიღებული სახსრები	13,380	95,649
მიმდინარე ანგარიშები	2,480	1,200
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	35,303	128,435

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მშობელი ბანკისგან მიღებული სესხების დაფარვის ვადა იყო 2021 ლიწ ივნისი (2018 წ.: 2019 წლის აგვისტოდან 2021 წლის ივლისამდე) და მათზე ვრცელდებოდა წლიური საპროცენტო განაკვეთი 7.11% (2018 წ.: 3.31%-იდან 7.12%-მდე).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვადიან ანაზრებსა და სესხებს ვადა ეწურებოდა 2020 წლის იანვარში (2018 წ.: ვადიანი ანაზრებისა და სესხების დაფარვის ვადები მერყეობდა 2019 წლის იანვრიდან 2019 წლის ნოემბრამდე), ხოლო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 1%-დან 9,2%-მდე იყო (2018 წ.: 1%-დან 7.1%-მდე).

16. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე

	2019	2018
ფიზიკური პირები		
მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	96,912	102,641
ვადიანი ანაზრები	337,739	289,552
სულ ვალდებულებები ფიზიკურ პირთა წინაშე	434,651	392,193
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები		
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	25,148	19,460
ვადიანი ანაზრები	1,846	4,702
სულ ვალდებულებები სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციების წინაშე	26,994	24,162
მეწარმე იურიდიული პირები		
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	446,659	457,045
ვადიანი ანაზრები	167,150	132,163
სულ ვალდებულებები მეწარმე იურიდიული პირების წინაშე	613,809	589,208
სულ ვალდებულებები იურიდიულ პირთა წინაშე	640,803	613,370
სულ ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	1,075,454	1,005,563
გაცემული სესხების აუთენტიკური ნაწილის უზრუნველყოფა	212	427
გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფა	21,275	12,523
აკრედიტივების უზრუნველყოფა	54	5,609
აკრედიტივების, აუთენტიკური სესხისა და გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფად განკუთვნილი ნაღდი ფულის მთლიანი ოდენობა	21,541	18,559
ანგარიშსწორების ოპერაციების უზრუნველყოფა	1,014	1,155

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის 275,577 ლარის ოდენობის ვალდებულებები კლიენტების მიმართ (25.62%) მოდიოდა ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მეანაზრეზე (2018 წ.: 277,784 ლარი (27.62%).

16. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე (გაგრძელება)

კლიენტთა ანგარიშების ანალიზი დარგების მიხედვით შემდეგია:

	2019	2018
ფიზიკური პირები	434,651	392,193
ვაჭრობა და მომსახურება	179,671	169,109
ენერგეტიკა	128,861	177,048
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	118,905	61,065
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	83,044	75,851
უმრავი ქონების მშენებლობა	38,979	47,980
წარმოება	33,868	39,266
სახელმწიფო	26,995	24,162
განათლება	9,629	9,213
სოფლის მეურნეობა	4,984	2,342
სხვა	15,867	7,334
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	1,075,454	1,005,563

17. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავდა შემდეგს:

<i>სადეპოზიტო სერტიფიკატები</i>	2019	2018
ფასდაკლების სერტიფიკატები	67,394	40,804
კუპონური სერტიფიკატები	18,424	10,203
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	85,818	51,007

2016 წლის ივლისიდან ბანკმა დაიწყო სადეპოზიტო სერტიფიკატების გამოშვება. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სადეპოზიტო სერტიფიკატები მოიცავდა დისკონტირებულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებს, რომელთა ვადაც 2020 წლის იანვრიდან 2024 წლის ოქტომბრამდე მერყეობდა (2018 წ.: 2019 წლის იანვრიდან 2023 წლის დეკემბრამდე), ხოლო კუპონური სადეპოზიტო სერტიფიკატების ვადა - 2020 წლის იანვრიდან 2024 წლის დეკემბრამდე (2018 წ.: 2019 წლის იანვრიდან 2023 წლის ოქტომბრამდე).

დასაშვებია სადეპოზიტო სერტიფიკატების თავისუფლად გადაყიდვა ან მესამე მხარისთვის სხვაგვარად გადაცემა ბანკისათვის წინასწარი შეტყობინების გარეშე.

18. სხვა ნასესხები სახსრები

	2019	2018
მშობელი ბანკისგან ნასესხები სახსრები	68,175	70,221
სებ-ისგან ნასესხები სახსრები	45,057	48,365
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები	4,816	8,549
სახელმწიფო ორგანოებისგან ნასესხები სახსრები	682	965
სხვა ნასესხები სახსრები	118,730	128,100

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მშობელი ბანკისგან ნასესხები სახსრების დაფარვის ვადები მერყეობდა 2019 წლის აპრილიდან 2022 წლის მაისამდე (2018 წ.: 2019 წლის ივლისიდან 2022 წლის მაისამდე), ხოლო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 3.21%-დან 7.45% მდე (2018 წ.: 3.21%-დან 6.28% მდე). იხილეთ 27-ე შენიშვნა.

18. სხვა ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სეზ-ისგან მიღებული 45,057 ლარის ნასესხები სახსრები (2018 წ.: 48,365 ლარი), რომელთა უზრუნველყოფის საგანი იყო საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ფასიანი ქაღალდები მთლიანი ნომინალური ღირებულებით 27,000 ლარი (2018 წ.: 33,248 ლარი), ხოლო კლიენტებზე გაცემული სესხები მთლიანი ნომინალური ღირებულებით 24,302 ლარი (2018 წ.: 21,020 ლარი) უზრუნველყოფის სახით იყო დაგირავებული. ნასესხები სახსრების ვადები იწურება 2020 წლის იანვარში (2018 წ.: 2019 წლის იანვარში) და მათ ერიცხება წლიური საპროცენტო განაკვეთი 9.21%-ის ოდენობით (2018 წ.: 7%-დან 7.13%-მდე).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები მოიცავდა აშშ დოლარსა და ევროში მოზიდული თანხებს, რომელთა დაფარვის ვადები მერყეობდა 2020 წლის იანვრიდან 2032 წლის დეკემბრამდე (2018 წ.: 2020 წლის იანვრიდან 2032 წლის დეკემბრამდე), ხოლო საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრებოდა ლიბორ + 5%-ით და ერთ კრედიტს, რომლის წლიური განაკვეთი იყო 0.75% (2018 წ.: ლიბორ + 5% და ერთი სესხი წლიური საპროცენტო განაკვეთით 0.75%).

2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელმწიფო ორგანიზაციებიდან ნასესხები სახსრები მოიცავდა საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდისგან ენერგოექტორის კომპანიების დაფინანსებისთვის მიღებულ თანხებს. ნასესხები თანხები გამოხატულია ევროში, მათი წლიური საპროცენტო განაკვეთია 3% (2018 წ.: 3%), ხოლო დაფარვის ვადა – 2021 წლის ნოემბერი (2018 წ.: 2021 წლის ნოემბერი).

19. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ნებადართული და მთლიანად განადებული ჩვეულებრივი აქციების მოძრაობა ასეთია:

	ნებადართული აქციების რაოდენობა	განადებული კაპიტალის აქციების რაოდენობა	ნომინალური ოდენობა, ლარში
2017 წლის 31 დეკემბერი	209,008,277	209,008,277	209,008
2018 წლის 31 დეკემბერი	209,008,277	209,008,277	209,008
2019 წლის 31 დეკემბერი	209,008,277	209,008,277	209,008

ბანკის საწესდებო კაპიტალში აქციონერთა მიერ შენატანი ხორციელდებოდა ლარში, შესაბამისად, კაპიტალი უნდა განაწილდეს დივიდენდის ან სხვა სახით მხოლოდ ლარში.

უვადო სუბორდინირებული სესხი

2016 წლის 29 დეკემბერს ბანკმა მიიღო 300 მილიონი რუბლის უვადო სუბორდინირებული სესხი. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უვადო სუბორდინირებული სესხის საბალანსო ღირებულება იყო 13,926 ლარი (2018.: 11,575 ლარი). 2019 წლის განმავლობაში ბანკმა გადაიხადა პროცენტი 1,206 ლარის ოდენობით (2018 წელს ბანკს პროცენტი არ გადაუხდია). უვადო სუბორდინირებულ სესხს ვადა არ აქვს განსაზღვრული და ბანკს აქვს მისი გამოსყიდვის საშუალება. კუპონის განაკვეთი შედგება რუსეთის ცენტრალური ბანკის ძირითად განაკვეთს + 2.5%-ისგან. ბანკს უპირობო უფლება აქვს, საკუთარი შეხედულებისამებრ გააუქმოს საპროცენტო გადახდები გადახდის თარიღამდე სესხის გამცემისთვის შეტყობინების გაგზავნით.

თუ ბანკის ჩვეულებრივი პირველი რიგის კაპიტალის (CET1) კოეფიციენტი შემცირდებოდა ხელშეკრულებაში მითითებულ ოდენობაზე მეტი ოდენობით, პირობითი სუბორდინირებული სესხი საპროცენტო გადახდებით უნდა ჩამოიწეროს ჩვეულებრივი პირველი რიგის კაპიტალის მოთხოვნის აღდგენისთვის საჭირო ოდენობით, რომელიც ხელშეკრულებაშია მითითებული.

(ათას ლარში)

19. კაპიტალი (გაგრძელება)

დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდების განაწილება შეიძლება გამოცხადდეს ბანკის აქციონერებისთვის წმინდა მოგებიდან, რომელიც მოცემულია ბანკის მიერ სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებულ არაკონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. სებ-ი უნდა იყოს ინფორმირებული დივიდენდების გამოცხადების შესახებ. იმ შემთხვევაში თუ კომერციული ბანკი არღვევს სებ-ის სარეგულაციო მოთხოვნებს, მას აქვს უფლება შეაჩეროს ან აკრძალოს დივიდენდების გაცემა.

2018 და 2019 წლებში დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ გადახდილა.

20. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

2019 წელი ხასიათდებოდა ზომიერი ეკონომიკური ზრდით, რომელიც განიცადეს განვითარებულმა და განვითარებადმა ქვეყნებმა დაბალი ეკონომიკური აქტივობის გამო. 2019 წელს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა განაგრძო კომერციული ბანკების მიმართ ფიზიკური პირების დაკრედიტებაზე მოთხოვნების გამკაცრება. ახალმა უფრო მკაცრმა მოთხოვნებმა გამოიწვია ბანკის საოპერაციო გარემოს ცვლილება, რითაც შენელდა საცალო სასესხო პორტფელის ზრდის განაკვეთი. ეროვნული ვალუტა გაუფასურდა უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში (ლარის 7.14%-იანი გაუფასურება აშშ დოლართან მიმართებაში 2019 წლის განმავლობაში), რამაც ხელი შეუწყო ინფლაციის განაკვეთის ზრდას.

აღწერილი ტენდენციების გარდა, საქართველოს მთლიანი მიკროეკონომიკური პარამეტრებმა დადებითი ტენდენცია უჩვენა. სესხების გაცემის და ფულადი გზავნილების ზრდამ 2019 წელს მშპ-ს მაღალი ზრდის ტენდენცია უჩვენა. ექსპორტი გაიზარდა, რამაც გამოიწვია სავაჭრო დეფიციტის კლება. ყოველივე ეს ხელს უწყობს ბანკის მყარ ზრდას.

კანონმდებლობა

დროდადრო, საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას ბანკის წინააღმდეგ ხდება სარჩელის აღმგრა. ანგარიშგების დღისთვის ბანკის მიღებული ჰქონდა რამდენიმე სასარჩელო მოთხოვნა. ამასთან, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შესაძლოა მოხდეს რესურსების გადინება, შესაბამისად წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში ამისათვის შესაბამისი რეზერვი არ გამოყოფილა. იხილეთ მე-14 შენიშვნა.

31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის პირობითი ფინანსური ვალდებულებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	2019	2018
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები		
გაცემული გარანტიები	75,960	74,606
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	89,602	69,688
კრედიტის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებები	267	1,613
აკრედიტივები	54	5,607
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოკეთვამდე)	165,883	151,514
გამოკლებული – გაცემული აკრედიტივების უზრუნველსაყოფად განკუთვნილი ნაღდი ფული, აუთვისებელი სესხი და გაცემული გარანტიები (მე-16 შენიშვნა)	(21,541)	(18,559)
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	144,342	132,955

ვალდებულებები უმეტესად 1-ელ სტადიას განეკუთვნება. წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მნიშვნელოვანი მოძრაობები არ მომხდარა.

21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	2019	2018
საკომისიო საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	12,401	11,438
საკომისიო გარანტიებიდან და კრედიტთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებებიდან	2,208	2,523
საკომისიო ნაღდი ფულით შესრულებული ოპერაციებიდან	1,443	1,848
სხვა	255	239
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	16,307	16,048
საკომისიო საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	(9,745)	(8,771)
საკომისიო ნაღდი ფულით შესრულებული ოპერაციებიდან	(1,421)	(1,713)
საკომისიო გარანტიებიდან და კრედიტთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებებიდან	(330)	(348)
სხვა	(16)	(16)
საკომისიო ხარჯი	(11,512)	(10,848)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	4,795	5,200

22. სხვა შემოსავალი

	2019	2018
სესხის პირობების დარღვევების შედეგად მიღებული ჯარიმები	4,687	4,427
ინტეგრირებული მარკეტინგული კომუნიკაციის კამპანიაზე დანახარჯების ანაზღაურება	948	356
დეპოზიტების ვადაზე ადრე გატანის შედეგად მიღებული ჯარიმები	676	789
სადაზღვევო კომპანიების მიერ ანაზღაურებული ზარალი	265	–
შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან	167	178
ძირითადი საშუალების რეალიზაციით მიღებული შემოსულობა	166	5,488
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ვადაზე ადრე გატანის შედეგად მიღებული ჯარიმები	3	1,207
სხვა	675	666
სხვა შემოსავალი	7,587	13,111

23. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი

	2019	2018
ხელფასები	27,104	27,588
ბონუსები და პრემიები	11,041	11,530
დადგენილ-შენატანაიანი საპენსიო ხარჯი	583	–
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	38,728	39,118
მარკეტინგი და რეკლამა	2,217	2,405
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია (მე-14 შენიშვნა)	1,715	1,344
პროგრამული უზრუნველყოფის მხარდაჭერა	1,703	1,563
კომუნიკაციები	1,112	993
საოფისე მარაგები	981	990
ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურებისა და შეკეთების ხარჯი	977	1,139
იურიდიული და საკონსულტაციო მომსახურება	969	1,390
კომუნალური მომსახურება	822	950
წარმომადგენლობითი ხარჯები	817	939
იჯარა და ქირა	656	3,798
საოპერაციო გადასახადები	627	627
დაზღვევა	385	159
სამივლინებო ხარჯები	380	433
საბარათე ოპერაციებთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები	362	477
პროფესიული მომსახურების ხარჯები	339	430
დაცვა-უსაფრთხოება	114	122
საქველმოქმედო საქმიანობა	65	74
ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ხარჯი	59	34
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად	–	211
სხვა	948	714
სხვა საოპერაციო ხარჯები	15,248	18,792

აუდიტორის გასამრჯელო

ბანკის აუდიტორის ანაზღაურება 31 დეკემბრით დასრულებული 2019 და 2018 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს (დღგ-ის გარეშე):

	2019	2018
გასამრჯელო X კომპანიის X 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	142	164
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	107	142
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	6	419
სულ გასამრჯელო	255	725

ბანკის წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით აუდიტორებისთვის გადასახდელი თანხები მოიცავდა 8 ლარს (2018 წ.: 8 ლარი), ხოლო სხვა პროფესიონალურ მომსახურებებთან დაკავშირებით ბანკს დავალიანება არ აქვს (2018 წ.: 210 ლარი), დღგ-ს გამოკლებით.

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა

რისკი წარმოადგენს საბანკო საქმიანობების შემადგენელ ნაწილს და ის იმართება იდენტიფიკაციის, შეფასების, მონიტორინგის, რისკების კონტროლის და რისკის მართვის სხვა ზომების უწყვეტი პროცესით. ბანკის რისკის პოზიცია მოიცავს საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საბაზრო და საოპერაციო რისკებს.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიც არის გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. ისინი კონტროლდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

რისკების იდენტიფიკაციასა და კონტროლს ძირითადად ახორციელებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, ხოლო რისკების მართვა და ზედამხედველობა ასევე ხორციელდება ბანკის დამოუკიდებელი ორგანოების მიერ.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო მიდგომის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე.

2019 წელს სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეიქმნა რისკების კომიტეტი, რომლის შემადგენლობაში შედის სამეთვალყურეო საბჭოს სამი წევრი. რისკების კომიტეტი განიხილავს ბანკის რისკების მართვის საკითხებს, რომელიც განსაზღვრულია მარეგულირებელი დოკუმენტებით და მისი დებულებით.

დირექტორთა საბჭო

დირექტორატი პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო პროცესის ხელმძღვანელობაზე ბანკში. 2019 წელს დირექტორატთან შეიქმნა რისკ-მენეჯმენტის კომიტეტი, რომელსაც აკისრია საერთო პასუხისმგებლობა, ჩამოაყალიბოს რისკების მართვის სტრატეგია და დანერგოს მასთან დაკავშირებული პრინციპები, წესები, პოლიტიკა და შეზღუდვები. რისკ-მენეჯმენტის კომიტეტი პასუხისმგებელია რისკის პოლიტიკის შემუშავებაზე და პრინციპების, რისკების ჩარჩოს, პოლიტიკებისა და ლიმიტების იმპლემენტაციაზე. ის პასუხისმგებელია რისკების ფუნდამენტალურ საკითხებზე, ასევე მართავს და აკონტროლებს რისკთან დაკავშირებულ შესაბამის გადაწყვეტილებებს. აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი უზრუნველყოფს საბაზრო რისკების, ლიკვიდობის რისკისა და ბანკის აქტივ-პასივების მართვის საკითხებზე გადაწყვეტილებების მიღებას.

რისკების მართვის დეპარტამენტი (რისკის დეპარტამენტი) პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებული პროცედურების დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე რისკების კონტროლის პროცესის დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფის მიზნით. 2019 წლის ბოლოსთვის რისკის დეპარტამენტი შემდეგი განყოფილებებისგან შედგებოდა:

- ▶ კონსოლიდირებული რისკის ანალიზის განყოფილება;
- ▶ კორპორატიული საკრედიტო რისკის განყოფილება;
- ▶ საცალო საკრედიტო რისკის განყოფილება;
- ▶ საბაზრო რისკების განყოფილება;
- ▶ საოპერაციო რისკების განყოფილება;
- ▶ უზრუნველყოფის საგნის შეფასებისა და მონიტორინგის ჯგუფი;
- ▶ საკრედიტო გარიგებების მონიტორინგის ჯგუფი.

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპლენსის განყოფილება

კომპლენსის ქვედანაყოფი ზედამხედველობას უწევს ბანკის პროცედურების შესაბამისობას რისკების პრინციპებთან, პოლიტიკასთან და ლიმიტებთან. თითოეულ ბიზნეს ბანკს აქვს დეცენტრალიზებული სტრუქტურული ერთეული, რომელიც პასუხისმგებელია რისკების დამოუკიდებელ კონტროლზე, მათ შორის ლიმიტების დარღვევის რისკის მართვაზე და ახალი პროდუქციისა თუ ტრანზაქციის რისკების შეფასებაზე. აღნიშნული დეპარტამენტი ასევე უზრუნველყოფს რისკების სრულყოფილ ასახვას რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემებში.

ხაზინა

ბანკის ხაზინა პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვაზე. ასევე, ხაზინის ძირითად მოვალეობას წარმოადგენს ბანკის დაფინანსებისა და ლიკვიდურობის რისკის მართვა.

შიდა აუდიტი

ბანკში რისკების მართვის პროცესებს ყოველწლიურად მეთვალყურეობს ბანკის შიდა აუდიტი, რომელიც ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობასა და ბანკის შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და შედეგებსა და რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტის მეშვეობით მოახსენებს.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ბანკი რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგს, რომელიც წარმოადგენს სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე პროგნოზირებულ რეალურ ზარალს. მეთოდი გულისხმობს ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით მიღებული ალბათობის გამოყენებას, რომლებიც კორექტირებულია ეკონომიკური გარემო პირობების გასათვალისწინებლად. ბანკი განიხილავს ყველაზე პესიმისტური სცენარის შესაძლო შედეგებსაც, რაც შეიძლება განვითარდეს ისეთ უკიდურეს შემთხვევაში, რომელთა დადგომაც ჩვეულებრივ ნაკლებად სავარაუდოა.

სხვადასხვა ბიზნეს განყოფილებიდან მიღებული ინფორმაციის შემოწმება და დამუშავება ხდება იმისათვის, რომ მოხდეს ადრეულ სტადიაზე რისკების იდენტიფიცირება, ანალიზი და კონტროლი. ეს ინფორმაცია წარედგინება დირექტორთა საბჭოს, აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტს და რისკების მართვის კომიტეტს, ასევე თითოეული ბიზნეს განყოფილების ხელმძღვანელს. ანგარიში მოიცავს მთლიან საკრედიტო რისკს, საკრედიტო საპროგნოზო მაჩვენებლებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და რისკის სტრუქტურაში ცვლილებებს. ყოველთვიურად მზადდება დეტალური ანგარიში, რომელიც შეიცავს ინფორმაციას დარგის, მომხმარებლის და გეოგრაფიული რისკების შესახებ. რისკების მართვის განყოფილება ყოველთვიურად აფასებს სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ადეკვატურობას.

ყოველდღიურად დირექტორთა საბჭოს და ბანკის სხვა შესაბამის თანამშრომლებს წარედგინება ინფორმაცია ლიკვიდურობის შესახებ.

რისკის შემცირება

რისკების მართვის ფარგლებში, ბანკი იყენებს სხვადასხვა მიტიგაციის ინსტრუმენტს რისკების სამართავად, მათ შორის საკრედიტო რისკების შესამცირებლად უზრუნველყოფის საგნის გამოყენების ჩათვლით (დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ ქვემოთ).

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ბანკის მიერ ზარალის მიღების რისკი მისი კლიენტების ან მონაწილე მხარეების მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული მონაწილე მხარისთვის და ეწევა რისკების ამ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგს.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ამ თანხების ამოღება კლიენტებისგან ხდება შესაბამისი ხელშეკრულების პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება, ურთიერთგაქვითვის და უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებით ამ რისკების შემცირების ეფექტამდე.

თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია რეალური ღირებულებით, საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკის დონეს და არა მაქსიმალურ დონეს, რომელიც მომავალში შეიძლება წარმოიშვას ღირებულების შეცვლის შედეგად.

გაუფასურების შეფასება

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (Expected Credit Loss – ECL) გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად საწარმოსთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც მოელის საწარმო. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

- PD დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში, თუ ინსტრუმენტის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.
- EAD დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის დავალიანების შეფასება დეფოლტის სამომავლო თარიღისთვის, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, რომელთა შორისაც არის ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდა, ხელშეკრულების მიხედვით ან სხვაგვარად, კრედიტების (რომელთა გაცემის ვალდებულება ნაკისრია) მოსალოდნელი ათვისება და გადაუხდელ შენატანებზე დარიცხული პროცენტი.
- LGD დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კრედიტორი მოელის, მათ შორის უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გზით. ჩვეულებრივ, გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება ან ინდივიდუალურად, ან კოლექტიურად, საბაზო ფინანსური აქტივების პორტფელის ხასიათიდან გამომდინარე.

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2, მე-3 სტადიებად და შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულად, როგორც აღწერილია ქვემოთ:

- სტადია 1: სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე სტადიიდან.
- სტადია 2: როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ბანკი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მეორე სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე სტადიიდან.
- მეორე სტადიაზე გადასვლის მნიშვნელოვანი კრიტერიუმები: საანგარიშგებო თარიღში ბანკის სესხის ძირითადი თანხის და/ან პროცენტის ვალდებულების ვადაგადაცილებული თანხა, ასევე სხვა სახელშეკრულებო ვალდებულებები ნებისმიერ კონტრაქტის ინსტრუმენტზე, რომლებსაც აქვთ 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცემა; შიდა რეიტინგის 5-ზე მეტი ნიშნულით კლება A-რეიტინგისთვის, 4 ნიშნულზე მეტი კლება B-რეიტინგისთვის და 3 ნიშნულზე მეტი კლება სხვა რეიტინგებისთვის ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ; კონტრაქტის ნებისმიერ ინსტრუმენტს აქვს პოტენციური პრობლემის ტრანზაქციის სტატუსი.
- სტადია 3: მე-3 სტადიაზე გადასვლის კრიტერიუმები მოიცავს საკრედიტო გაუფასურების განმსაზღვრელ კრიტერიუმებს, რომლებიც ბანკის მეთოდოლოგიით დეფოლტის მაჩვენებლების ეკვივალენტია. ბანკის ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.
- შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული (POCI): შეძენილი და წარმოშობილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, საკრედიტო რისკზე მორგებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშებაში უნდა გათვალისწინდეს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი თავდაპირველი აღიარების თარიღში; ამგვარი ინსტრუმენტებისთვის გაუფასურების რეზერვები არ შექმნილა. თანმიმდევრულ საანგარიშგებო თარიღებში გაუფასურების რეზერვების დაანგარიშება საკრედიტო ზარალის მხოლოდ სიცოცხლის მანძილზე დაგროვილი მოძრაობების შეფასებას მოითხოვს.

დეფოლტის და გაჯანსაღების განმარტება

ბანკი ფინანსურ ინსტრუმენტს გადაუხდელად და, შესაბამისად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გამოსაანგარიშებლად, მე-3 სტადიაზე მყოფად (გაუფასურებულად) მიიჩნევს ყველა ისეთ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებელი 90 დღით დააგვიანებს ხელშეკრულების თანახმად გადახდას. ამასთან, კორპორატიული მსესხებლებისთვის დეფოლტის შემდეგი ფაქტორები არსებობს: დეფოლტის რესტრუქტურზაცია, გარიგებების ჩამოწერა ან გაყიდვა, კონტრაქტის გაკოტრება ან ლიკვიდაცია, პრობლემური სესხები. ბანკებში განთავსებულ თანხებს ბანკი მიიჩნევს გადახდისუუნაროდ და მიმართავს დაუყოვნებელ ზომებს მაშინ, როდესაც მოთხოვნილი გადახდები არ იფარება სამუშაო დღის ბოლომდე, როგორც ეს მითითებულია ცალკეულ ხელშეკრულებაში.

თვისებრივი შეფასების პროცესის შემადგენელი ნაწილის სახით, იმის განსასაზღვრად, კონტრაქტს დარღვეული აქვს თუ არა გადახდის პირობა, ბანკი ასევე განიხილავს სხვადასხვა შემთხვევას, რომლებიც შეიძლება მიუთითებდეს იმაზე, რომ სასესხო ვალდებულებები არ დაკმაყოფილდება და ისინი შეესაბამება წარმოშობილ დეფოლტის რისკს.

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სხვა ფინანსური აქტივები ავტომატურად განეკუთვნება მესამე სტადიას, როდესაც მსესხებელი 14 დღით დააგვიანებს გადახდას ხელშეკრულების საფუძველზე. იმის თვისებრივი შეფასებისას, კლიენტს დარღვეული აქვს თუ არა გადახდის პირობა, ბანკი ასევე განიხილავს სხვადასხვა შემთხვევას, რომლებიც შეიძლება მიუთითებდეს იმაზე, რომ გადახდა არ არის მოსალოდნელი, რაც მოიცავს შემდეგს:

- ▶ მსესხებლის გარე რეიტინგი, რომელიც დეფოლტზე მიუთითებს;
- ▶ კონტრაქტის გაკოტრება ან ლიკვიდაცია;
- ▶ კლიენტის ლიცენზიის გამოთხოვნა.

ფინანსური აქტივები ვერ იქნება რეკლასიფიცირებული მე-3 სტადიის გარეთ, თუ ფინანსური აქტივები წარმოადგენს განმეორებით შეთანხმებულ სესხებს.

როდესაც კრედიტორის სასესხო ვალდებულებების რესტრუქტურისაცა ხდება თავდაპირველი სესხის (90 დღეზე ზევით გადაგადაცილებული) ახალი სესხით განსხვავებული ეკონომიკური პირობებით (ზშირად სესხის ჩანაცვლებად მოხსენიებული), ბანკის პოლიტიკა განსაზღვრავს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტი ჩაითვალოს „გაჯანსაღებულად“, როდესაც ზემოთ ჩამოთვლილი დეფოლტის კრიტერიუმებიდან არცერთს არ ექნება ადგილი სულ მცირე სამი თანმიმდევრული თვის განმავლობაში, საანგარიშგებო თარიღამდე. მოცემული პირობის დაკმაყოფილებისას, ახალი სესხი რეკლასიფიცირდება მე-3 სტადიიდან მე-2-ში. იმ შემთხვევაში, თუ თავდაპირველი რესტრუქტურისებული სესხი 90 დღეზე ნაკლები პერიოდით იქნება გადაგადაცილებული, სამთვიანი გამოსაცდელი პერიოდის გასვლის შემდეგ ახალი სესხი მე-2 სტადიიდან პირველში რეკლასიფიცირდება.

შიდა რეიტინგი და დეფოლტის ალბათობის შეფასების პროცესი

ბანკის დამოუკიდებელი საკრედიტო რისკის ერთეული ამუშავებს მის შიდა რეიტინგის მოდელს. ბანკი მართავს ინდივიდუალურ მოდელს მისი წამყვანი პორტფელისთვის, რომელშიც მათ კლიენტებს ენიჭებათ რეიტინგი 1-დან 13 კლამდე (A1, A2, A3, B1, B2, B3, C1, C2, C3, D1, D2, D3, E (დეფოლტი). მოდელი მოიცავს როგორც თვისებრივ, ისე - რაოდენობრივ ინფორმაციას და, მსესხებლის დამახასიათებელ ინფორმაციასთან ერთად, იყენებენ დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შესაძლოა იმოქმედონ მსესხებლის ქცევაზე. პრაქტიკულობიდან გამომდინარე, მოდელი ასევე ეფუძნება ინფორმაციას საერთაშორისო გარე სარეიტინგო სააგენტოებიდან. დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც მოიცავს მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას და ფასს (IFRS) 9-ის რისკების კლასიფიკაციის სტადიებს, თითოეულ სტადიას განეკუთვნება. იგივე მეორდება თითოეული ეკონომიკური სცენარისთვის, სიტუაციიდან გამომდინარე.

დეფოლტის ალბათობა საცალო პორტფელისთვის განისაზღვრება შიდა სტატისტიკური მონაცემებით. ერთი წლის დეფოლტის ალბათობა ფასდება სეგმენტების დონეზე (ერთწლიანი დეფოლტის ალბათობა ფასდება სეგმენტის დონეზე). ინსტრუმენტები თითოეულ სეგმენტში განეკუთვნება ვადაგადაცილებული დღეების ჯგუფებს (ჯგუფი 1 - ვადაგადაცილების გარეშე, ჯგუფი 2 - ერთიდან 30 დღემდე ვადაგადაცილება, ჯგუფი 3 - 31-დან 60 დღემდე ვადაგადაცილება, ჯგუფი 4 - 61-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება, ჯგუფი 5 - 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება). ერთწლიანი დეფოლტის ალბათობის დაანგარიშება საჭიროებს თავდაპირველი გადაცემის მატრიცის შეფასებას. ამ მიზნით, ანალიზი ტარდება სასესხო პორტფელის თანმიმდევრულ ერთვითან პერიოდებზე გამოცდილების საფუძველზე (გამოიყენება ყველა ხელმისაწვდომი ერთგვაროვანი სტატისტიკური მონაცემი, 10 წლამდე შეზღუდული დროითი ჰორიზონტით). შედეგად მიღებული მატრიცა არის საშუალო ერთწლიანი TTC დეფოლტის ალბათობის სვეტი (*PD TTC*). საშემოსავლო გადასახადის დეფოლტის ერთწლიანი ალბათობის განსაზღვრისთვის, ამ სეგმენტისთვის მაკროეკონომიკური პროგნოზების გათვალისწინებით, ვექტორის თითოეული ელემენტი PIT PD ესადაგება კალიბრაციის კოეფიციენტს.

სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები

ბანკის სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაქტები მოიცავს ფინანსური მომსახურების ინსტიტუტებს და ბანკებს. ამ ურთიერთობებისთვის, ბანკის საკრედიტო რისკის ერთეულები ანალიზს უკეთებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, როგორც არის ფინანსური ინფორმაცია და სხვა გარე მონაცემები (მაგ. გარე რეიტინგები) და ბანკი შიდა რეიტინგს ანიჭებს ვადაგადაცილებული დღეების საფუძველზე, როგორც ნაჩვენებია ცხრილში ქვემოთ.

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კორპორატიული სესხები და სესხები მცირე ბიზნესისთვის

კორპორატიული სესხებისთვის, ბანკის სპეციალიზებული საკრედიტო რისკის თანამშრომლები ახდენენ მსესხებლების შეფასებას. საკრედიტო რისკის შეფასება ეფუძნება საკრედიტო რეიტინგის მოდელს, რომელიც სხვადასხვა ისტორიულ, მიმდინარე და მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას ითვალისწინებს, ბანკის სარეიტინგო მეთოდოლოგიის შესაბამისად.

რეიტინგული შეფასების მეთოდების კომპლექსურობა და გრანულობა ვარიებს ბანკის კომპლექსურობისა და კლიენტის ზომის შესაბამისად. მცირე ბიზნესის ზოგიერთი ნაკლებ კომპლექსური სესხები შეფასებულია ბანკის საცალო ბიზნესის მოდელების ფარგლებში.

სამომხმარებლო სესხები და საცხოვრებელი სახლის იპოთეკები

სამომხმარებლო სესხი მოიცავს არაუზრუნველყოფილ პერსონალურ სესხებს, საკრედიტო ბარათებს და ოვერდრაფტებს. ამ პროდუქტების, იპოთეკურ სესხებისა და მცირე ბიზნესის ზოგიერთი ნაკლებ კომპლექსური სესხების შეფასება ხდება მაჩვენებელთა ავტომატური სკორინგული სისტემის დახმარებით, რომელიც ძირითადად ვადაგადაცდილებული დღეების რაოდენობას ეფუძნება.

ბანკის შიდა საკრედიტო რეიტინგები მოიცავს შემდეგს:

შიდა რეიტინგის კლასი (ციფრებში)	საერთაშორისო გარე სარეიტინგო სააგენტოს (ვიტჩის) რეიტინგი	შიდა სარეიტინგო განმარტება	არსებობის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
1-2	'BB'-დან 'BBB'-მდე	მაღალი შეფასება	0-2%
3	B+		
4	B	სტანდარტული	
5-6	B-	შეფასება	2-15%
7-9	CCC/C	სტანდარტულზე	
10-11	CCC/C	დაბალი შეფასება	16-100%
12-13	D	გაუფასურებული	100%

პოზიცია დეფოლტის რისკის ქვეშ (EAD)

დეფოლტის ქვეშ რისკის პოზიცია წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტების მთლიან საბალანსო ღირებულებას, რომელიც ექვემდებარება გაანგარიშებას გაუფასურების საგანზე, რაც ეხება კლიენტის უნარს გაზარდოს მისი პოზიცია დეფოლტის დადგომამდე, ასევე ვადამდელი დაფარვის პოტენციური შესაძლებლობა. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების დასაანგარიშებლად პირველი სტადიის სესხისთვის, ბანკი აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. მე-2 და მე-3 სტადიებისათვის და შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული (POCI) ფინანსური აქტივებისთვის, დეფოლტის რისკი გაითვალისწინება ინსტრუმენტის არსებობის მთელი ვადის განმავლობაში.

ბანკმა განსაზღვრა დეფოლტის ქვეშ რისკის პოზიცია რისკის შესაძლო შედეგების დიაპაზონის მოდელირების გზით, დროის სხვადასხვა მომენტში, რომელიც მრავალჯერად სცენარს შეესაბამება. ფასს (IFRS) 9-ის ფარგლებში დეფოლტის ალბათობები შემდეგ ენიჭება თითოეულ ეკონომიკურ სცენარს, ბანკის მოდელების შედეგების საფუძველზე.

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

საკრედიტო რისკის შეფასება ეფუძნება LGD სტანდარტიზებული შეფასების სისტემას, რომლის შედეგად მიიღება LGD განაკვეთი. LGD ეს განაკვეთები ითვალისწინებს დეფოლტის მომენტისთვის მოსალოდნელ დაუფარავ დავალიანებას იმ თანხასთან შედარებით, რომლიც იქნება დაფარული ან რეალიზებული ნებისმიერი დასაკუთრებული საგნიდან.

ბანკის ახდენს მისი საცალო საკრედიტო პროდუქტების უფრო მცირე ერთგვაროვან პორტფელზედ სეგმენტირებას, იმ მნიშვნელოვანი მახასიათებლების საფუძველზე, რომლებიც შეესაბამება მომავალი ფულადი ნაკადების შეფასებას. გამოყენებული მონაცემები ეფუძნება ზარალის შესახებ მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს და ისინი მოიცავენ გარიგების მახასიათებლების უფრო ფართო ნაკრებს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, უზრუნველყოფის საგნების უფრო ფართო დიაპაზონი), ასევე მსესხებლის მახასიათებლებს.

LGD განაკვეთები ფასდება პირველი, მეორე და მესამე სრადიებისთვის და თითოეული აქტივის კლასის POCL-თვის. LGD განაკვეთების შემავალი მონაცემების შეფასება და, საჭიროების შემთხვევაში, კალიბრაცია სესხის ბექ-ტესტირების გზით უახლესი დაფარვების გათვალისწინებით. იგივე მეორდება თითოეული ეკონომიკური სცენარისთვის, სიტუაციიდან გამომდინარე.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ბანკი მუდმივად ახდენს ყველა მისი აქტივის მონიტორინგს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გათვალისწინებით. იმის განსასაზღვრად, ინსტრუმენტი ან ინსტრუმენტთა პორტფელი 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12mECL) ექვემდებარება, თუ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (LTECL), ბანკი აფასებს ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

ბანკი მიმართავს ხარისხობრივი შეფასების მეთოდს აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის თარგეთირებისათვის, როგორც არის, მაგალითად, კლიენტის/ობიექტის შეყვანა საკონტროლო (watch list) სიაში, ან ანგარიშის რესტრუქტურეზება საკრედიტო მოვლენის გამო. ზოგიერთ შემთხვევაში, ბანკმა შესაძლოა ასევე მიიჩნიოს, რომ „დეფოლტის განმარტების“ ზემოთ მოცემულ თავში განხილული მოვლენები დეფოლტთან მიმართებაში საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას წარმოადგენს. საკრედიტო რეიტინგის ცვლილებების მიუხედავად, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნით არის ვადაგადაცილებული, ითვლება, რომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

ECL კოლექტიურ საფუძველზე შეფასებისას მსგავსი აქტივების ჯგუფისთვის, ბანკი იყენებს შეფასების იგივე პრინციპებს იმის განსასაზღვრად, მნიშვნელოვნად ხომ არ გაზარდილა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

კოლექტიურ საფუძველზე შეფასებული ფინანსური აქტივების დაჯგუფება

ქვემოთ მოცემული ფაქტორებიდან გამომდინარე, ბანკი ECL განსაზღვრავს კოლექტიურ ან ინდივიდუალურ საფუძველზე.

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

გადაწყვეტილება ინსტრუმენტის ინდივიდუალურ საფუძველზე შეფასების შესახებ მიიღება ექსპერტის მსჯელობების შესაბამისად, რაც, სხვა მრავალ საკითხთან ერთად ითვალისწინებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ მსესხებლის ყველა კრედიტის ოდენობა აღემატება 200 ლარს;
- ▶ მე-3 სტადიის ყველა აქტივი, ფინანსური აქტივის კლასის მიუხედავად;
- ▶ მე-2 და მე-3 სტადიის კორპორატიული სასესხო პორტფელი;
- ▶ მცირე ბიზნესის სესხების პორტფელის კრედიტის მსხვილი ან უნიკალური ოდენობა;
- ▶ სახაზინო და ბანკთაშორის ურთიერთობები (როგორც არის, მოთხოვნები ბანკების მიმართ, ფულადი სახსრების ეკვივალენტები და სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით/სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით აღრიცხული);
- ▶ კრედიტის ოდენობა, რომელიც შესაძლოა კლასიფიცირებულ იქნას POCI როდესაც თავდაპირველი სესხის აღიარება წყდება და ახალი სესხი აღიარდება სესხის რესტრუქტურირების შედეგად.

აქტივების კლასები ბანკის მიერ ECL დაანგარიშებისას კოლექტიურ საფუძველზე მოიცავს შემდეგს:

- ▶ მცირე ბიზნესისთვის საბანკო სესხების უფრო მცირე და მეტი მახასიათებლების მქონე ნაშთები;
- ▶ 1-ლი და მე-2 სტადიის საცალო იპოთეკური და სამომხმარებლო სესხები და 1-ლი სტადიის კორპორატიული სესხის პორტფელი;
- ▶ POCI ოდენობა, რომელიც კოლექტიურ საფუძველზე იმართება.

ბანკი ამ კრედიტებს უფრო მცირე ერთგვაროვან პორტფელზე აჯგუფებს, სესხების შიდა და გარე მახასიათებლების კომბინაციის საფუძველზე, როგორც არის, მაგალითად შიდა შეფასება, ვადაგადაცილების კალათა, პროდუქტის ტიპი, სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი ან მსესხებლის ინდუსტრია.

საპროგნოზო ინფორმაცია და მრავალჯერადი ეკონომიკური სცენარები

ECL შეფასებისას, საპროგნოზო ინფორმაციის გათვალისწინების მიზნით, განისაზღვრება PD მოქმედი მაკროეკონომიკური ფაქტორები საქართველოს საბანკო სექტორის მთლიან სასესხო პორტფელში ვადაგადაცილებული სესხების აგრეგირებული წილის დონეზე (სებ-ის მონაცემების შესაბამისად).

საპროგნოზო ინფორმაციის გათვალისწინებისას დგინდება ფუნქციონალური ურთიერთობა საკრედიტო რისკსა და მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს შორის. ცვლადი მონაცემები მოიცავს საქართველოს საბანკო სექტორის მთლიანი სასესხო პორტფელში (სებ-ის მონაცემების შესაბამისად) ვადაგადაცილებული სესხების ცენტრალიზებულ და ნორმალიზებულ წილებს (ან მათ შესაძლო ტრანსფორმაციას, მათ შორის აბსოლუტურ ცვლილებებს და დაკავშირებულ შემოსულობებს). ახსნა-განმარტებითი ცვლადი მონაცემები მოიცავს მაკროეკონომიკური ფაქტორების ცენტრალიზებულ და ნორმალიზებულ მაჩვენებლებს: მშპ-ს ზრდის განაკვეთის ლოგარითმებს და ექსპორტის ზრდაში აბსოლუტური ცვლილების t-2 ჩამორჩენას (განსახილველი პერიოდის განმავლობაში) და ასევე დეფოლტის ალბათობების ეფექტს.

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგი იმართება ბანკის შიდა საკრედიტო სარეიტინგო სისტემით, ზემოთ აღწერილი ფორმით. ქვემოთ მოცემული ცხრილი უჩვენებს კრედიტის ხარისხს აქტივის კლასის მიხედვით, სასესხო ხაზებისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ბანკის საკრედიტო რეიტინგის სისტემის საფუძველზე 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

	შენიშ- ნები	სტადიები	მთლიანი შეფასება 2019	სტანდარტული შეფასება 2019	სტანდარტულ- ზე დაბალი შეფასება 2019	გაუფასურე- ბული 2019	სულ 2019
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში							
	6	სტადია 1	95,399	—	—	—	95,399
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ							
	7	სტადია 1	153,712	—	—	—	153,712
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები							
- კორპორატიული სესხები	8	სტადია 1	456,589	669,697	13,714	46,796	1,186,796
		სტადია 2	175,824	257,931	—	—	433,755
		სტადია 3	3,652	9,437	4,454	—	17,543
		სტადია 3	—	—	—	20,303	20,303
- სესხები მცირე ბიზნესისთვის		სტადია 1	210,985	977	259	—	212,221
		სტადია 2	104	58	26	—	188
		სტადია 3	—	—	—	2,966	2,966
- სამომხმარებლო სესხები		სტადია 1	61,561	399,655	5,883	—	467,099
		სტადია 2	78	1,639	3,092	—	4,809
		სტადია 3	—	—	—	23,527	23,527
- ანაზრებით უზრუნველყოფილი სესხები		სტადია 1	4,385	—	—	—	4,385
სავალო ფასიანი ქაღალდები							
- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული.	9	სტადია 1	120,953	—	—	—	120,953
გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები							
	20	სტადია 1	49,514	39,862	—	—	89,376
		სტადია 2	6	—	—	—	6
		სტადია 3	221	—	—	—	221
აკრედიტივები							
ფინანსური გარანტიები	20	სტადია 1	54	—	—	—	54
სხვა აქტივები	20	სტადია 1	64,357	11,732	138	—	76,227
	14	სტადია 1	9,566	3,541	—	—	13,107
სულ			950,371	724,832	13,852	46,796	1,735,851

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	შენიშ- ნები	სტადიები	მდალი შეფასება 2018	სტანდარტული შეფასება 2018	სტანდარტულ- ზე დაბალი შეფასება 2018	გაუფასურე- ბული 2018	სულ 2018
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	6	პირველი სტადია	135,766	—	—	—	135,766
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7	პირველი სტადია	160,013	—	—	—	160,013
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8		353,079	702,414	35,009	35,665	1,126,167
- კორპორატიული სესხები		პირველი სტადია	191,495	175,427	7,011	—	373,933
		მეორე სტადია	—	5,606	17,708	—	23,314
		მესამე სტადია	—	—	—	13,516	13,516
- სესხები მცირე ბიზნესისთვის		პირველი სტადია	43,294	132,859	373	—	176,526
		მეორე სტადია	—	87	520	—	607
		მესამე სტადია	—	—	572	1,608	2,180
- სამომხმარებლო სესხები		პირველი სტადია	110,721	383,131	5,334	—	499,186
		მეორე სტადია	172	5,304	3,491	—	8,967
		მესამე სტადია	—	—	—	20,541	20,541
- ანაბრებით უზრუნველყოფილი სესხები		პირველი სტადია	7,397	—	—	—	7,397
		მეორე სტადია	—	—	—	—	—
		მესამე სტადია	—	—	—	—	—
სავალო ფასიანი ქაღალდები	9		114,871	—	—	—	114,871
- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული.		პირველი სტადია	114,871	—	—	—	114,871
გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები	20	პირველი სტადია	48,819	20,870	—	—	69,689
აკრედიტივები	20	პირველი სტადია	5,607	—	—	—	5,607
ფინანსური გარანტიები	20	პირველი სტადია	46,161	27,572	232	—	73,965
		მეორე სტადია	312	1,941	—	—	2,253
სხვა აქტივები	14	პირველი სტადია	92	5,809	—	—	5,901
სულ			864,720	758,606	35,241	35,665	1,694,232

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, აგრეთვე დამუშავებულ საბაზრო მონაცემებზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაქტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება ბანკის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არაგაუფასურებული სესხები და ავანსები მოიცავს მხოლოდ იმ სესხებს და ავანსებს, რომლებიც ინდივიდუალურად უმნიშვნელოა. ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს ვადაგადაცილებული სესხებისა და ავანსების ანალიზს ვადიანობის მიხედვით:

ვადიანობის ანალიზი ვადაგადაცილებულ სესხებზე გარდა ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხებისა, ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის მიხედვით.

<i>2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>30 დღეზე ნაკლები</i>	<i>31 – 60 დღე</i>	<i>61 – 90 დღე</i>	<i>90 დღეზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები					
სამომხმარებლო სესხები	8,403	1,497	1,024	5,242	16,166
კორპორატიული სესხები	12,012	9,923	–	1,882	23,817
სესხები მცირე ბიზნესისთვის	1,257	13	–	115	1,385
სულ	21,672	11,433	1,024	7,239	41,368
<i>2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>30 დღეზე ნაკლები</i>	<i>31 – 60 დღე</i>	<i>61 – 90 დღე</i>	<i>90 დღეზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები					
სამომხმარებლო სესხები	9,386	2,071	1,076	5,412	17,945
კორპორატიული სესხები	12,790	–	–	1,698	14,488
სესხები მცირე ბიზნესისთვის	409	195	335	339	1,278
სულ	22,585	2,266	1,411	7,449	33,711

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სესხი მიიჩნევა ვადაგადაცილებულად, თუ ანგარიშგების დღისთვის მსესხებელს არ განუხორციელებია საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არცერთი გადახდა. ასეთ შემთხვევაში შესაბამისი საკრედიტო ხელშეკრულების თანახმად მსესხებლისგან მისაღები მთლიანი თანხა, დარიცხული პროცენტისა და საკომისიოს ჩათვლით, უნდა იქნას აღიარებული ვადაგადაცილებულად.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების გაუფასურება კოლექტიურად შეფასდა. საკრედიტო პორტფელის სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მე-8 შენიშვნაში.

რესტრუქტურული ზეგნული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

ქვემოთ ცხრილში ასახულია ისეთი (რესტრუქტურული ზეგნული და რეფინანსირებული) ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კლასების მიხედვით, რომელთა პირობებიც გადაისინჯა:

	<i>2019</i>	<i>2018</i>
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		
სამომხმარებლო სესხები	20,822	18,648
კორპორატიული სესხები	10,880	12,534
სესხები მცირე ბიზნესისთვის	2,915	3,792
სულ	34,617	34,974

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ინდივიდუალურად შეფასებული რეზერვები

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ინდივიდუალურ საფუძველზე ხორციელდება ფულის დროითი ღირებულების, ასევე განვლილი მიმდინარე და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების გათვალისწინებით, რომელიც გონივრულ ფარგლებშია ხელმისაწვდომი. თითოეული ფინანსური ინსტრუმენტის ანარიცხის ინდივიდუალურ საფუძველზე შეფასებისას, განისაზღვრება სესხის დასაფარად საჭირო ფულადი ნაკადების შემოძენების შესაძლო სცენარები. ინდივიდუალურ საფუძველზე შეფასებული თითოეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ანარიცხები დაანგარიშდება მიმდინარე მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამისი სცენარის ალბათობით შეწონილ მიმდინარე ღირებულებას შორის სხვაობის სახით. ფულადი ნაკადების სცენარები ეფუძნება სესხის დაფარვის სტრატეგიების საფუძველზე, რომლებიც გამოიყენება/რომელთა გამოყენებაც იგეგმება/რომელიც შესაძლოა გამოყენებულ იქნას მსესხებელთან მიმართებაში. სცენარების ალბათობები, ფულადი სახსრების შემოძენების თანხები და ვადები განისაზღვრება ექსპერტთა მსჯელობით.

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასებაში მნიშვნელოვანი ამოსავალი მონაცემები მოიცავს შემდეგი ცვლადი მონაცემების ვადიანობის სტრუქტურას:

- ▶ დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ▶ დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD); და
- ▶ პოზიცია რისკის ქვეშ (EAD).

ECL სტადია 1 არსებული კრედიტის ოდენობებისთვის დაანგარიშდება 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობის გამრავლებით დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებაზე. მე-2 და მე-3 სტადიისათვის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაანგარიშდება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის გამრავლებით დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებაზე.

ECL დაანგარიშდება შემდეგი აქტივებისთვის:

- ▶ კორპორატიული კლიენტები;
- ▶ მცირე და საშუალო საწარმოები;
- ▶ მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ;
- ▶ გარანტიები და აკრედიტივები;
- ▶ ფასიანი ქაღალდების პორტფელი;
- ▶ ფიზიკური პირები (პროდუქტების მიხედვით).

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2019				2018			
	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	109,684	26,118	14,107	149,909	106,449	69,739	8,317	184,505
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	153,569	143	–	153,712	159,879	134	–	160,013
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,133,512	5,853	14,195	1,153,560	1,078,075	2,493	16,648	1,097,216
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	120,696	–	–	120,696	114,581	–	–	114,581
საინვესტიციო აქტივები რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	54	–	–	54	54	–	–	54
საინვესტიციო აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით.	120,642	–	–	120,642	114,527	–	–	114,527
სხვა ფინანსური აქტივები	12,812	160	136	13,107	5,501	168	88	5,757
	1,530,273	32,274	28,438	1,590,984	1,464,485	72,534	25,053	1,562,072
	2019				2018			
	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ
ვალდებულებები								
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	19,474	–	15,829	35,303	31,509	–	96,926	128,435
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	952,068	41,773	81,613	1,075,454	879,226	45,675	80,662	1,005,563
გამოშვებული სავალი ფასიანი ქაღალდები	66,687	3,477	15,654	85,818	33,949	1,888	15,170	51,007
სხვა ნასესხები სახსრები	45,738	4,816	68,176	118,730	49,330	8,548	70,222	128,100
სუბორდინირებული სესხი	–	–	63,448	63,448	–	–	52,757	52,757
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	22,587	271	705	23,563	17,110	185	8,737	26,032
	1,106,554	50,337	245,425	1,402,316	1,011,124	56,296	324,474	1,391,894
წმინდა აქტივები/ (ვალდებულებები)	423,719	(18,063)	(216,988)	188,668	453,361	16,238	(299,421)	170,178
წმინდა ფინანსური ვალდებულებები	161,942	14	3,221	165,177	145,758	28	5,312	151,098

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია თითოეული ტიპის უზრუნველყოფის საგნის მიღებისა და შეფასების წესები. მენეჯმენტი მონიტორინგს უწევს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას და შეუძლია მოითხოვოს დამატებითი უზრუნველყოფა შესაბამისი ხელშეკრულების მიხედვით. ბანკის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვა რეგულირდება შესაბამისი პროცედურებით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება დაუფარავი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად.

კრედიტის უზრუნველყოფის მისაღები ფორმების სია პერიოდულად გადაისინჯება. ბანკს კრედიტის უზრუნველყოფის თითოეული ფორმისთვის ჩამოყალიბებული აქვს მოთხოვნები. დაგირავებული ქონების ღირებულება განისაზღვრება საბაზრო ფასის საფუძველზე, ლიკვიდურობის მარჯის გათვალისწინებით.

უზრუნველყოფა გამოიყენება შეთავაზებული კრედიტის თანხის გასაზრდელად და არა კრედიტის დამტკიცების ერთადერთ მიზეზად. როდესაც ხდება უზრუნველყოფის საგნის მიღება, საჭიროა საკრედიტო განაცხადის ფორმაში ყველა დეტალის, მათ შორის უზრუნველყოფის ტიპის, ღირებულების და მისი გადამოწმების სიხშირის ასახვა. თუ შესაძლებელია, ბანკის წარმომადგენელმა უნდა შეამოწმოს უზრუნველყოფის საგნის ფიზიკური არსებობა.

ბანკი დაგირავებული ქონების რეალურ ღირებულებას ხელახლა აფასებს უზრუნველყოფის თითოეული ფორმისთვის დადგენილი სიხშირით და საჭიროების შემთხვევაში მოითხოვს დამატებით გირაოს ან კრედიტის უზრუნველყოფის სხვა მისაღებ ფორმებს.

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ბანკის ხელმძღვანელობა, ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა, იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით, და ყოველდღიურ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ბანკი ფლობს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, რომლის უზრუნველყოფითაც საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია “სებ“-იდან სახსრების მოზიდვა. ბანკი ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით.

ბანკი აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტის მიხედვით, რომელიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. 2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის კოეფიციენტები შემდეგი მნიშვნელობებით აღირიცხებოდა:

	2019	2018
ლკ - საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი (ლიკვიდური აქტივების საშუალო თვიური მოცულობა/ვალდებულებების საშუალო თვიური მოცულობა)	31%	35%

2019 წელს საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტის მინიმალური ზღვარი იყო 30% (2018 წ.: 30%)

2017 წლის 1 სექტემბრიდან სებ-მა დამატებით შემოიღო ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა საქართველოში მოქმედი კომერციული ბანკებისთვის. ამ მოთხოვნის თანახმად, ბანკებმა უნდა იქონიონ ლიკვიდური აქტივები, რომელთა გამოყენებასაც შეძლებენ თავიანთი ლიკვიდურობის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად მომდევნო 30 კალენდარული დღის განმავლობაში.

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ბანკები ვალდებული არიან, რომ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი შეინარჩუნონ მინიმუმ 100%-ის, 75%-ისა და 100%-ის დონეზე უცხოურ ვალუტაში, ეროვნულ ვალუტაში, და ჯამში, შესაბამისად.

	2019	2018
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი უცხოურ ვალუტაში (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	147%	159%
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი ეროვნულ ვალუტაში (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	82%	77%
სულ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი (მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობა / სულ წმინდა ფულადი სახსრების გადინება)	112%	109%

2019 წლის 1 სექტემბრიდან სებ-მა დამატებით შემოიღო წმინდა სტაბილური ფინანსური კოეფიციენტის (NSFR) მინიმალური მოთხოვნა საქართველოს კომერციული ბანკებისთვის, რომელიც სულ მცირე 100% უნდა იყოს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წმინდა სტაბილური ფინანსური კოეფიციენტის ფაქტიური მაჩვენებელი ბაკისთვის 113%-ს შეადგენდა.

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2019 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქმის შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, ბანკი მოელოდა, რომ მეანაბრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ბანკს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ბანკის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

არაწარმოებული ვალდებულებები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოთხოვნამდე ან 1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 6 თვემდე	6 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	21,927	236	236	472	13,796	36,667
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	682,969	93,934	90,018	110,491	117,822	1,095,234
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,820	5,830	12,796	36,786	35,578	92,810
სხვა ნასესხები სახსრები	45,573	1,444	11,236	5,924	74,377	138,554
სუბორდინირებული სესხი	110	1,541	1,668	3,301	95,157	101,777
საიჯარო ვალდებულება	274	483	725	1,418	8,172	11,072
სხვა ფინანსური ვალდებულებები, გარდა საიჯარო ვალდებულებებისა	3,453	3,868	4,242	1,453	404	13,420
არაწარმოებული ვალდებულებების სახით გადასახდელი მთლიანი თანხა	756,126	107,336	120,921	159,845	345,306	1,489,534

დაფარული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მთლიანი

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დადებითი რეალური ღირებულება (შემოძინება)	(240,382)	–	–	(139)	(39,337)	(279,858)
გადინება	235,286	–	–	116	31,967	267,369

დაფარული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მთლიანი

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების უარყოფითი რეალური ღირებულება (შემოძინება)	(14,339)	–	–	–	–	(14,339)
გადინება	14,372	–	–	–	–	14,372

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

<i>არაწარმოებული ვალდებულებები</i> <i>2018 წლის 31 დეკემბრის</i> <i>მდგომარეობით</i>	<i>მოთხოვნამდე</i> <i>ან 1 თვემდე</i>	<i>1 თვიდან 3</i> <i>თვემდე</i>	<i>3 თვიდან</i> <i>6 თვემდე</i>	<i>6 თვიდან</i> <i>1 წლამდე</i>	<i>1 წელზე</i> <i>მეტი</i>	<i>სულ</i>
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	35,585	480	491	35,049	67,238	138,843
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	666,324	91,347	87,819	121,648	53,717	1,020,855
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	957	1,190	14,281	27,043	10,669	54,140
სხვა ნასესხები სახსრები	49,980	446	1,111	28,207	54,220	133,964
სუბორდინირებული სესხი	91	1,269	1,387	2,783	84,600	90,130
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,772	3,606	4,307	1,574	8,773	26,032
არაწარმოებული ვალდებულებების სახით გადასახდელი მთლიანი თანხა	760,709	98,338	109,396	216,304	279,217	1,463,964
დაფარული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მთლიანი						
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დადებითი რეალური ღირებულება (შემოდინება)	(463)	(15,435)	–	–	–	(15,898)
გადინება	460	15,351	–	–	–	15,811
დაფარული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მთლიანი						
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების უარყოფითი რეალური ღირებულება (შემოდინება)	(30,697)	(4,596)	–	–	(92,424)	(127,717)
გადინება	30,783	4,605	–	–	90,784	126,172

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საკონტრაქტო ვადის ამოწურვას ბანკის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით.

	<i>მოთხოვნამდე</i> <i>ან</i> <i>1 თვემდე</i>	<i>1 თვიდან</i> <i>3 თვემდე</i>	<i>3 თვიდან</i> <i>6 თვემდე</i>	<i>6 თვიდან</i> <i>1 წლამდე</i>	<i>1 წელზე</i> <i>მეტი</i>	<i>სულ</i>
2019	10,594	27,750	31,696	32,561	63,282	165,883
2018	11,493	24,751	22,163	47,121	45,986	151,514

ბანკის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ დაფინანსების ასეთ დონეს ბანკი შეინარჩუნებს ახლო მომავალში, ხოლო თანხების განაღდება შემთხვევაში კი ბანკი მიიღებს წინასწარ შეტყობინებას ისე, რომ მოახერხოს ლიკვიდური აქტივების რეალიზაცია და უზრუნველყოს გადახდა.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები.

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან რეალური ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორც არის საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და აქციების ღირებულება. უცხოური ვალუტის კონცენტრაციის გარდა, ბანკის წინაშე არ არსებობს რაიმე სახის მნიშვნელოვანი საბაზრო რისკის კონცენტრაცია.

საბაზრო რისკი – სავაჭრო

დირექტორთა საბჭომ დააწესა მისაღები რისკის ლიმიტები. ბანკის საქმიანობა საბაზრო რისკის ფარგლებში შემოიფარგლება ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატებით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქებით, სადეპოზიტო სერტიფიკატების ოპერაციებით, აგრეთვე, ბანკთაშორისი სესხებითა და დეპოზიტებით, და საბირჟო ოპერაციებით. ბანკი არ ვაჭრობს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით.

საბაზრო რისკი – არა სავაჭრო

საპროცენტო რისკი

საპროცენტო რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან რეალურ ღირებულებებზე. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულია ბანკის მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ცვლილების მიმართ, როდესაც ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია.

მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა მიუთითებს იმაზე, თუ რა ზეგავლენას ახდენს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება ერთი წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე, იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ შემოსავლის მრუდი პარალელურად გადაადგილდება.

<i>ვალუტა</i>	<i>საბაზისო ერთეულების ზრდა 2019 წ.</i>	<i>დასაბეგრი მოგების მგრძნობელობა 2019 წ.</i>
რუსული რუბლი	0.23%	(36)
რუსული რუბლი	(0.23%)	36

<i>ვალუტა</i>	<i>საბაზისო ერთეულების ზრდა 2018 წ.</i>	<i>დასაბეგრი მოგების მგრძნობელობა 2018 წ.</i>
აშშ დოლარი	0.16%	(6)
აშშ დოლარი	(0.16%)	6
რუსული რუბლი	0.60%	(76)
რუსული რუბლი	(0.60%)	76

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

ბანკს აქვს სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკს განაპირობებს ღია პოზიცია უცხოურ ვალუტებში და ბაზარზე სავალუტო განაკვეთების არასახარბიელო მოძრაობა, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ბანკის ფინანსურ შედეგებზე. დირექტორთა საბჭოს სეზონის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი წარმოებს ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებშიც გამოხატულ არაკომერციულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ასევე მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე ბანკს 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზის დროს ფასდება ეროვნული ვალუტის მიმართ ვალუტის კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრძნობიარე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულების გამო). ეფექტი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაზე არ განსხვავდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე ეფექტისგან. ცხრილში უარყოფითი რიცხვები ასახავს პოტენციურ ნეტო შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ან სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ხოლო დადებითი რიცხვები - პოტენციურ ნეტო ზრდას.

ვალუტა	სავალუტო კურსის პროცენტული ზრდა		სავალუტო კურსის პროცენტული ზრდა	
	2019 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2019 წ.	2018 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2018 წ.
აშშ დოლარი	10%	1,099	11%	2,094
ევრო	11%	79	11%	22
რუსული რუბლი	13%	(1,812)	15%	(1,764)

ვალუტა	სავალუტო კურსის პროცენტული შემცირება		სავალუტო კურსის პროცენტული შემცირება	
	2019 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2019 წ.	2018 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2018 წ.
აშშ დოლარი	(5%)	(550)	(11%)	(2,094)
ევრო	(6%)	(43)	(11%)	(22)
რუსული რუბლი	(13%)	1,812	(15%)	1,764

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი წარმოადგენს ბანკის ფინანსური ზარალის რისკს, როდესაც ბანკის კლიენტები ან კონტრაქტები იხდიან, ან თხოულობენ გადახდას მოსალოდნელ პერიოდზე ადრე, ან გვიან. მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკა საპროცენტო განაკვეთების შემცირების შემთხვევაში.

ეფექტი ერთი წლის დაუბერავ მოგებასა და კაპიტალზე იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია, შემდგენილია ჩამოყალიბდება:

	ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე
2019	14,028
2018	13,446

(ათას ლარში)

24. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგით და მათზე რეაგირებით, ბანკი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, შეღწევადობის, ავტორიზაციისა და გადასინჯვის პროცედურებს, თანამშრომლების სპეციალიზებასა და შიდა აუდიტს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა შეიძინა ბანკის კომპლექსური დაზღვევა და კომპიუტერული დანაშაულის დაზღვევა 2,867 ლარის ოდენობის სადაზღვევო პრემიით (2018 წ.: 2,677 ლარი) სადაზღვევო კომპანიისგან „Euroins Georgia“ (აღრე „აი-სი ჯგუფი“. დაზღვევის მთლიანი თანხა სადაზღვევო კომპანია „AIG Europe“-მა გადააზღვია.

25. რეალური ღირებულების განსაზღვრა

ბანკის დირექტორთა საბჭო განსაზღვრავს რეალური ღირებულების სისტემატური შეფასების პოლიტიკას და პროცედურებს, მაგალითად, საინვესტიციო ქონებისა და შენობებისთვის.

ისეთ მნიშვნელოვან აქტივებს, როგორც არის საინვესტიციო ქონება და შენობები, გარე შემფასებლები აფასებენ. გარე შემფასებლების დაქირავების თაობაზე გადაწყვეტილებას დირექტორთა საბჭო ყოველწლიურად იღებს. შერჩევის კრიტერიუმებში შედის ბაზრის ცოდნა, რეპუტაცია, დამოუკიდებლობა და პროფესიული სტანდარტების დაცვა. დირექტორთა საბჭო, ბანკის გარე შემფასებლებთან გამართული განხილვების შემდეგ გადაწყვეტს, თითოეულ შემთხვევაში შეფასების რომელი მეთოდები და მონაცემები გამოიყენოს.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის დირექტორთა საბჭო აანალიზებს იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებების ცვლილებას, რომელთა ხელახლა შეფასებაც აუცილებელია ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკიდან გამომდინარე. ამ ანალიზისთვის ხელმძღვანელობა, ბანკის გარე შემფასებლებთან ერთად ამოწმებს ბოლო შეფასებაში გამოყენებულ ძირითად მდგენელებს, რისთვისაც შეფასების გაანგარიშებაში გამოყენებულ ინფორმაციას უდარებს ხელშეკრულებებსა და სხვა შესაბამის დოკუმენტებს.

(ათას ლარში)

25. რეალური ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების იერარქია

რეალური ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივების და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც რეალური ღირებულებით არის შეფასებული ან რომელთა რეალური ღირებულებებიც მოცემულია რეალური ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით:

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
რეალური ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
წილობრივი ფასიანი ქაღალდები რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.	–	–	54	54
საინვესტიციო ქონება, სულ	–	–	18,689	18,689
მიწა	–	–	1,784	1,784
საცხოვრებელი შენობა	–	–	10,821	10,821
არასაცხოვრებელი შენობა	–	–	6,084	6,084
სულ მიწა და შენობა-ნაგებობები	–	–	32,748	32,748
მიწა	–	–	5,101	5,101
საოფისე შენობები	–	–	19,726	19,726
სერვის ცენტრები/წარმოების საშუალებები	–	–	7,921	7,921
წარმოებული ფინანსური აქტივები	–	9,559	–	9,559
აქტივები, რომელთა რეალურ ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	54,510	95,399	–	149,909
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	–	153,712	–	153,712
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	–	–	1,157,110	1,157,110
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	100,541	19,317	119,858
რეალური ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	–	24	–	24
ვალდებულებები, რომელთა რეალურ ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	–	35,303	–	35,303
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	–	–	1,075,929	1,075,929
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	–	87,200	87,200
სხვა ნასესხები სახსრები	–	118,412	–	118,412
სუბორდინირებული სესხი	–	67,082	–	67,082
საიჯარო ვალდებულება	–	–	10,217	10,217

25. რეალური ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
რეალური ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
წილობრივი ფასიანი ქაღალდები რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.	–	–	54	54
საინვესტიციო ქონება, სულ	–	–	20,271	20,271
მიწა	–	–	2,523	2,523
საცხოვრებელი შენობა	–	–	10,444	10,444
არასაცხოვრებელი შენობა	–	–	7,304	7,304
სულ გადაფასებული მიწა და შენობა-ნაგებობები	–	–	33,170	33,170
მიწა	–	–	5,126	5,126
საოფისე შენობები	–	–	12,125	12,125
სერვის ცენტრები/წარმოების საშუალებები	–	–	15,919	15,919
წარმოებული ფინანსური აქტივები	–	87	–	87
აქტივები, რომელთა რეალურ ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	48,740	135,765	–	184,505
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	–	160,013	–	160,013
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	–	–	1,102,227	1,102,227
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	102,941	11,633	114,574
რეალური ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	–	8,769	–	8,769
ვალდებულებები, რომელთა რეალურ ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	–	128,435	–	128,435
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	–	–	1,003,363	1,003,363
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	–	51,516	51,516
სხვა ნასესხები სახსრები	–	127,154	–	127,154
სუბორდინირებული სესხი	–	52,757	–	52,757

31 დეკემბრით დასრულებული 2019 და 2018 წლების განმავლობაში რეალური ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

(ათას ლარში)

25. რეალური ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება რეალური ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო და რეალური ღირებულებების შედარება, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ არის ასახული რეალური ღირებულებით. ცხრილი არ მოიცავს ისეთ მუხლებს, რომელთა რეალური ღირებულება მიახლოებულია მის საბალანსო ღირებულებასთან, როგორც არის ლიკვიდური ან მოკლევადიანი (3 თვემდე ვადის ან მცურავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე) ინსტრუმენტები.

	საბალანსო ღირებულება 2019 წ.	რეალური ღირებულება 2019 წ.	აუღიარებელი შემოსულობა/(ზარალი) 2019 წ.	საბალანსო ღირებულება 2018 წ.	რეალური ღირებულება 2018 წ.	აუღიარებელი შემოსულობა/(ზარალი) 2018 წ.
ფინანსური აქტივები						
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	120,642	119,858	(784)	114,527	114,574	47
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	153,712	153,712	–	160,013	160,013	–
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,153,560	1,157,110	3,550	1,097,216	1,102,227	5,011
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	35,303	35,303	–	128,435	128,435	–
ვალდებულებები მოხმარებლების წინაშე	1,075,454	1,075,929	(475)	1,005,563	1,003,363	2,200
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	85,818	87,200	(1,382)	51,007	51,516	(509)
სხვა ნასესხები სახსრები	118,730	118,412	318	128,100	127,154	946
სუბორდინირებული სესხი	63,448	67,082	(3,634)	52,757	52,757	–
საიჯარო ვალდებულება	10,143	10,217	(74)	–	–	–
არარეალიზებული რეალური ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება			(2,481)			7,695

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების დასადგენად.

აქტივები, რომელთა რეალური ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით ან აქვს მცირე საპროცენტო განაკვეთი (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის რეალური ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის.

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების დასადგენად, რომლებიც უკვე აღრიცხულია ფინანსურ ანგარიშგებაში რეალური ღირებულებით.

(ათას ლარში)

25. რეალური ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

წილობრივი ფასიანი ქაღალდები რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

წილობრივი ფასიანი ქაღალდები რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასების მეთოდის გამოყენებით ფასდება. აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები შეფასებულია ისეთი მეთოდების გამოყენებით, რომლებიც ეყრდნობა ბაზარზე დაკვირვებად მონაცემებს, ზოგ შემთხვევაში კი როგორც დაკვირვებად, ისე არადაკვირვებად მონაცემებს. არადაკვირვებადი მონაცემი მოიცავს ვარაუდს დაფინანსებული კომპანიის სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, სადაც ოპერირებს დაფინანსებული კომპანია.

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს და ფორვარდულ სავალუტო კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდებია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით.

ძირითადი საშუალებები (მიწა და შენობა-ნაგებობები) და საინვესტიციო ქონება

ქონების საბაზრო ფასი განისაზღვრება ბაზრის მონაცემებზე დაყრდნობით. საბაზრო მიდგომა გამოიყენება რეალური ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, შემოსავლების მიდგომა გამოიყენება მიღებული შეფასებების დასადასტურებლად, ხოლო დანახარჯების მეთოდი გამოიყენება ქონების ღირებულების განსაზღვრად მაშინ, როდესაც არ არსებობს მსგავსი საკუთრებისთვის იმავე სივრცულ მონაკვეთში მიმდინარე გაყიდვებზე ან საიჯარო განაკვეთებზე ინფორმაცია.

(ათას ლარში)

25. რეალური ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის საინვესტიციო ქონების, გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებისთვის:

	თანხა	შეფასების მეთოდი	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო დიაპაზონი		სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	მონაცემების მგრძნობელობა რეალური ღირებულების მიმართ
			ამოსავალი მონაცემები	(საშუალო შეწონილი)		(საშუალო შეწონილი)	
საინვესტიციო ქონება	18,689						
მიწა	1,784	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.05-343.22 (25.27) ლარი	კვადრატული მეტრი	18-88,456 (5,675.1)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 163 ლარით
საცხოვრებელი შენობა	10,821	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.56-3,317.59 (702.89) ლარი	კვადრატული მეტრი	27-14,500 (228)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 1,063 ლარით
არასაცხოვრებელი შენობა	6,084						
	6,084	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.97-3,823.6 (977.83) ლარი	კვადრატული მეტრი	11-12,500(677.95)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 595 ლარით
გადაფასებული მიწა და შენობა-ნაგებობები	32,748						
მიწა	5,101	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	72.27-2,384.85 (1,153.61) ლარი	კვადრატული მეტრი	900-7,665 (4,857)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 510 ლარით
საოფისე შენობები	19,726	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	3,504.37-4,014.90 (3,689.1) ლარი	კვადრატული მეტრი	3,000-7,500 (4,767)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 2,051.5 ლარით
სერვის ცენტრები / წარმოების საშუალებები	7,921						
	7,808	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	414.87-15,967.15 (2,043.58) ლარი	კვადრატული მეტრი	13-1,200 (153)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 733 ლარით
	113	შემოსავლის მიდგომა	კაპ. კოეფიცი.	12.00%	კვადრატული მეტრი		კაპიტალის კოეფიციენტის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 4 ლარით

(ათას ლარში)

25. რეალური ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის საინვესტიციო ქონების, გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებებისთვის:

	თანხა	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო		დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	მონაცემების მგრძნობელობა რეალური ღირებულების მიმართ
		შეფასების მეთოდი	ამოსავალი მონაცემები				
საინვესტიციო ქონება	20,271						
მიწა	2,523	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.20-468.87 (48.95) ლარი	კვადრატული მეტრი	34-25,600 (3,216)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 238 ლარით
საცხოვრებელი შენობა	10,444	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	1-3,675 (665) ლარი	კვადრატული მეტრი	18-5,400 (191)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 1,354 ლარით
არასაცხოვრებელი შენობა	7,304						
	7,304	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	6-21,000 (1,865) ლარი	კვადრატული მეტრი	4-2,000 (186)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 742 ლარით
გადაფასებული მიწა და შენობა- ნაგებობები	33,170						
მიწა	5,126	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	72.27-2,384.85 (1,153.61) ლარი	კვადრატული მეტრი	900-7,665 (4,857)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 51 ლარით
საოფისე შენობები	12,125	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	3,504.37- 4,014.90 (3,689.1) ლარი	კვადრატული მეტრი	3,000-7,500 (4,767)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 1,261 ლარით
სერვის ცენტრები / წარმოების საშუალებები	15,919						
	15,811	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	414.87- 15,967.15 (2,043.58) ლარი	კვადრატული მეტრი	13-1,200 (153)	კვ.მ.-ის ფასის 10%-ით გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 1,485 ლარით
	107	შემოსავ- ლის მიდგომა	კაპ.კოეფიცი.	12.00%	კვადრატული მეტრი		კაპიტალის კოეფიციენტის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს რეალური ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 4 ლარით

(ათას ლარში)

26. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივები და ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათ დაფარვამდე დარჩენილი ვადის მიხედვით. ბანკის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებები იხილეთ 24-ე შენიშვნაში.

გეპის ანალიზის წარდგენისა და ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის შემდეგი ძირითადი პრინციპები ეფუძნება სეზ-ის მეთოდების ერთობლიობასა და ბანკის პრაქტიკას:

- ▶ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოადგენს მაღალი ლიკვიდურობის აქტივებს და კლასიფიცირებულია როგორც „მოთხოვნამდე, 1 თვემდე ან ნაკლები“;
- ▶ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების მიმართ, სხვა აქტივები, ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების წინაშე, გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, სხვა ნასესხები სახსრები, სუბორდინირებული ვალი და სხვა ვალდებულებები წარმოდგენილია გასვლების ანალიზის ცხრილში, ხელშეკრულებების მიხედვით დარჩენილი ვადების მიხედვით;
- ▶ კლიენტთა დეპოზიტების დივერსიფიცირება დეპოზიტორთა რაოდენობისა და ტიპის მიხედვით და ბანკის გამოცდილება მიუთითებს, რომ აღნიშნული ანგარიშები და დეპოზიტები წარმოადგენს დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს, აქედან გამომდინარე ისინი განთავსებულია გეპის ანალიზის ცხრილში მითითებული სახსრების გადინების სავარაუდო დროის მიხედვით ბანკის მიერ წინა პერიოდების დროს დაგროვილი სტატისტიკური მონაცემისა და მიმდინარე ანგარიშების ნაშთების „სტაბილურ ნაწილთან“ დაკავშირებით ვარაუდის საფუძველზე.

26. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	2019							სულ
	მოთხოვნამდე ან 1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 6 თვემდე	6 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი	ვადაგადა- ცილებული	გაურკვეველი ვადის	
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	149,909	–	–	–	–	–	–	149,909
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	30,893	18,231	15,201	22,677	66,710	–	–	153,712
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	57,556	99,543	98,404	196,787	682,230	19,040	–	1,153,560
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: - ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხი - რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში სხვა ფინანსური აქტივები	12,620	29,431	27,774	25,869	24,948	–	–	120,642
	–	–	–	–	–	–	54	54
	8,079	17	–	200	4,811	–	–	13,107
სულ	259,057	147,222	141,379	245,533	778,699	19,040	54	1,590,984
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	21,923	57	–	–	13,323	–	–	35,303
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	198,867	151,869	96,007	105,929	522,782	–	–	1,075,454
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,810	5,768	12,551	35,196	30,493	–	–	85,818
სხვა ნასესხები სახსრები	45,546	783	10,290	4,305	57,806	–	–	118,730
სუბორდინირებულ ი სესხი	93	341	–	–	63,014	–	–	63,448
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,713	4,314	4,917	2,783	7,836	–	–	23,563
სულ	271,952	163,132	123,765	148,213	695,254	–	–	1,402,316
წმინდა	(12,895)	(15,910)	17,614	97,320	83,445	19,040	54	188,668
კუმულაციური ვადიანობის გეპი	(12,895)	(28,805)	(11,191)	86,129	169,574	188,614	188,668	–

26. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	2018							სულ
	მოთხოვნამდე ან 1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 6 თვემდე	6 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი	ვადაგადა- ცილებული	გაურკვეველი ვადის	
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	184,505	–	–	–	–	–	–	184,505
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	25,925	19,707	20,184	41,879	52,318	–	–	160,013
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	46,565	82,024	87,408	185,407	675,835	19,977	–	1,097,216
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხი	32,678	15,680	24,435	29,458	12,276	–	–	114,527
რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში სხვა ფინანსური აქტივები	–	–	–	–	–	–	54	54
	2,983	2,599	–	173	2	–	–	5,757
სულ	292,656	120,010	132,027	256,917	740,431	19,977	54	1,562,072
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	32,981	598	–	33,573	61,283	–	–	128,435
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	190,388	139,065	95,928	130,328	449,854	–	–	1,005,563
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	951	1,180	14,016	26,022	8,838	–	–	51,007
სხვა წასესხები სახსრები	50,105	734	1,254	28,697	47,310	–	–	128,100
სუბორდინირებულ ი სესხი	77	301	–	–	52,379	–	–	52,757
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,772	3,606	4,307	1,574	8,773	–	–	26,032
სულ	282,274	145,484	115,505	220,194	628,437	–	–	1,391,894
წმინდა კუმულაციური ვადიანობის გეპი	10,382	(25,474)	16,522	36,723	111,994	19,977	54	170,178
	10,382	(15,092)	1,430	38,153	150,147	170,124	170,178	–

(ათას ლარში)

26. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მშობელი ბანკისგან მიღებულმა დაფინანსებამ 146,998 ლარი (2018 წ.: 219,469 ლარი) შეადგინა. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ დაფინანსების ასეთ დონეს ბანკი შეინარჩუნებს ახლო მომავალში, ხოლო თანხების განადგურების შემთხვევაში კი ბანკი მიიღებს წინასწარ შეტყობინებას ისე, რომ მოახერხოს ლიკვიდური აქტივების რეალიზაცია და უზრუნველყოს გადახდა. იხილეთ 27-ე შენიშვნა.

გრძელვადიანი სესხები ძირითადად არ არის ხელმისაწვდომი საქართველოში. თუმცა საქართველოს ბაზარზე ბევრი მოკლევადიანი კრედიტი გაიცემა იმ მოლოდინით, რომ მათი დაფარვის თარიღისთვის ამ სესხების ვადა გაგრძელდება. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან.

27. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა შორის განხორციელებული გარიგებების მიმდინარე ბალანსი შემდეგნაირია:

	2019			2018		
	მშობელი ბანკი	საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული საწარმოები	ზედა რგოლის ხელმძღვა- ნელობა	მშობელი ბანკი	საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული საწარმოები	ზედა რგოლის ხელმძღვა- ნელობა
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13,978	19,591	–	8,298	1,393	–
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	15,375	267	–	–	–	–
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, მთლიანი	–	9,648	196	–	15,598	171
გამოვალებული: გაუფასურების რეზერვი	–	(234)	–	–	(97)	–
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, წმინდა	–	9,414	196	–	15,501	171
სხვა აქტივები	9,287	–	–	85	–	174
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	15,375	267	–	96,491	86	–
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	–	6,398	5,056	–	27,636	4,817
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	–	4,171	–	–	3,993
სხვა ნასესხები სახსრები	68,175	–	–	70,221	–	–
სუბორდინირებული სესხი	63,448	–	–	52,757	–	–
სხვა ვალდებულებები	2	–	174	8,763	–	174
გაცემული გარანტიები	–	28	99	–	704	91

საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ – ისეთი საწარმოებია, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად, ერთი ან რამოდენიმე შუამავლით იმართებიან ან კონტროლდებიან ან ბანკთან ერთად იმყოფებიან საერთო კონტროლ ქვეშ (მათ შორის შვილობილი და მასთან დაკავშირებული კომპანიები და ჰოლდინგური კომპანიები). წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში საერთო კონტროლ ქვეშ მყოფი იურიდიული პირები მოიცავს იურიდიულ პირებს, რომლებიც არიან ვითიბი ჯგუფის წევრები და აგრეთვე სხვა იურიდიულ პირებს, რომლებიც კონტროლდებიან რუსეთის ფედერაციის მიერ.

(ათას ლარში)

27. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2014 წლის 13 ოქტომბერს ბანკმა მშობელ ბანკთან დადო ხელშეკრულება 126,400 რუსული რუბლის საერთო ღირებულების სუბორდინირებული სესხის გამოყოფის თაობაზე. საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა 11%-ით, პროცენტის გადახდები წარმოებს კვარტალურად. სესხის გადახდის ვადა განისაზღვრა 2021 წლის 13 ოქტომბრამდე. 2018 წლის 31 ივლისს განხორციელდა სუბორდინირებული სესხის რესტრუქტურზაცია საპროცენტო განაკვეთით 7,5%-ით. პროცენტის გადახდები წარმოებს კვარტალურად, ხოლო სესხის გადახდის ვადა განისაზღვრა 2025 წლის 14 ოქტომბრამდე.

2018 წლის 31 აგვისტოს ბანკმა მშობელ ბანკთან დადო ხელშეკრულება 816,985 რუსული რუბლის საერთო ღირებულების სუბორდინირებული სესხის გამოყოფის თაობაზე. საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა 10,5%-ით, პროცენტის გადახდები წარმოებს კვარტალურად. სესხის გადახდის ვადა განისაზღვრა 2025 წლის 29 აგვისტომდე.

2018 წლის 31 დეკემბერს ბანკმა მშობელ ბანკთან დადო ხელშეკრულება 414,000 რუსული რუბლის საერთო ღირებულების სუბორდინირებული სესხის გამოყოფის თაობაზე. საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა 11,5%-ით, პროცენტის გადახდები წარმოებს კვარტალურად. სესხის გადახდის ვადა განისაზღვრა 2025 წლის 26 დეკემბრამდე.

ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, ამ სესხების დაფარვა მოხდება მხოლოდ ბანკის ძირითადი კრედიტორების წინაშე არსებული ვალდებულებების დაფარვის შემდეგ.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ სხვა დავალიანება მოიცავს დარიცხულ ბონუსებს 3,803 ლარის ოდენობით (2018 წ.: 4,023 ლარი) და საშვებულებო ანაზღაურებას 163 ლარის ოდენობით (2018 წ.: 144 ლარი).

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების შედეგად მიღებული შემოსავალი და ხარჯი ქვემოთ ცხრილშია წარმოდგენილი:

	2019			2018		
	საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული		უმადლესი რანგის ხელმძღვანელობა	საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული		ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა
	მშობელი ბანკი	საწარმოები		მშობელი ბანკი	საწარმოები	
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	5	2,113	18	5	2,983	109
საპროცენტო ხარჯი	(13,306)	(1,026)	(417)	(14,346)	(596)	(325)
უარყოფითი საპროცენტო განაკვეთების მქონე აქტივებით გამოწვეული ხარჯი	–	(13)	–	–	(17)	–
საკრედიტო ზარალის აღდგენა/(ხარჯი)	–	137	–	–	(111)	(15)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	–	47	13	–	34	5
საკომისიო ხარჯი	(143)	(98)	–	(190)	(86)	–
წმინდა შემოსულობა უცხოურ ვალუტაში შესრულებული გარიგებებიდან	4,328	462	12	1,230	166	2
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(14)	–	–	(41)	–	–

27. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავდა ხელფასებს, ბონუსებს და სხვა კომპენსაციებს ჯამში 7,638 ლარის ოდენობით (2018 წ.: 7,503 ლარი).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა შედგებოდა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს 6 და დირექტორთა საბჭოს 8 წევრისგან (2018 წ.: სამეთვალყურეო საბჭოს 6 და დირექტორთა საბჭოს 6 წევრი).

2019 და 2018 წლებში ბანკს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებთან მნიშვნელოვანი ოპერაციები არ ჰქონია.

28. ცვლილებები ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	სხვა ნასესხები სახსრები	სუბორდინირე- ბული სესხები	სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	262,985	37,362	300,347
გაცემულ სესხზე მიღებული შემოსავალი	1,143,613	46,882	1,190,495
გამოსყიდვა	(1,151,199)	(30,947)	(1,182,146)
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	(11,758)	(343)	(12,101)
არაფულადი ოპერაციები	(114,469)	–	(114,469)
სხვა	(1,072)	(197)	(1,269)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	128,100	52,757	180,857
გაცემულ სესხზე მიღებული შემოსავალი	988,646	–	988,646
გამოსყიდვა	(1,003,393)	–	(1,003,393)
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	5,620	10,636	16,256
არაფულადი ოპერაციები	(23)	–	(23)
სხვა	(220)	55	(165)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	118,730	63,448	182,178

მუხლი სახელწოდებით „სხვა“ შეიცავს უვადო სუბორდინირებულ სესხზე, სხვა ნასესხებ სახსრებზე და სუბორდინირებულ სესხებზე დარიცხული, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტის ეფექტს.

29. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ბანკის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტორების მიზნით ბანკმა შესაძლებელია უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით.

(ათას ლარში)

29. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

საზედამხედველო კაპიტალი შედგება პირველადი კაპიტალისაგან, რომელიც, შედგება აქციებისაგან, სარეზერვო ფონდისა და გაუნაწილებელი მოგებისაგან გარდა მიმდინარე წლის მოგების/ზარალი, მინუს „ბანკის“ საწესდებო კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან გადატანილი თანხა და არამატერიალური აქტივები. საზედამხედველო კაპიტალის მეორე კომპონენტი მეორადი კაპიტალია, სადაც შედის მიმდინარე წლის მოგება/ზარალი, საერთო რეზერვები (არაუმეტეს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-ისა) და სუბორდინირებული გრძელვადიანი სესხი.

2014 წლის 30 ივნისიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით, კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასებისას ყველა ბანკმა უნდა დააკმაყოფილოს ბაზელ 2-ის რეგულაციები. 2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებებში, და შემოიღო კონტრაციული ზუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემურობის ზუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ზუფერების განსაზღვრის წესი.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით, ბანკები ვალდებული არიან, რომ შეინარჩუნონ 17.19%-იანი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი, 8.77%-იანი ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი და 10.87%-იანი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი (2018 წლის დეკემბერი: 17.23%-იანი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი, 8.85%-იანი ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი და 10.97%-იანი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი).

ბანკი აკმაყოფილებდა კაპიტალის ადეკვატურობის ამ კოეფიციენტებს 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

	2019	2018
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	200,911	189,346
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	13,927	11,576
პირველადი კაპიტალი	214,838	200,922
მეორადი კაპიტალი	80,286	68,767
სულ საზედამხედველო კაპიტალი კოეფიციენტის გამოთვლის მიზნებისათვის	295,124	269,689
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,568,504	1,503,903
ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	12.81%	12.59%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	13.70%	13.36%
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	18.82%	17.93%

30. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

კორონავირუსის გავრცელებამ 2020 წლის დასაწყისში შესაძლოა იმოქმედოს მსოფლიოს ეკონომიკაზე, თუმცა ჯერჯერობით არსებობს გაურკვევლობები განვითარებად რისკებთან მიმართებაში. ეკონომიკები გლობალურ შენელებას მოელიან, რაც, თავის მხრივ, უარყოფითად იმოქმედებს ქართულ ეკონომიკაზე, როგორც ფინანსურ, ისე - არაფინანსურ სექტორებზე.

2020 წლის მარტის განმავლობაში, ქართული ლარი მნიშვნელოვნად გაუფასურდა აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებაში. მარტში, ქართულმა ბანკებმა, მათ შორის „ვითიბი ბანკმა“ 3-თვიანი საშეღავათო პერიოდი გამოაცხადა სესხების დაფარვაზე.

ბანკი აქტიურ ღონისძიებებს ატარებს ახალი კორონავირუსის (COVID-19) შესაძლო ნეგატიური გავლენის შეფასებისა და შემსუბუქებისთვის და მდგრად გარემოს ქმნის ბანკის მომავალი განვითარებისთვის.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაის“ მიერ 2020 წლის 7 აპრილს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

